

Efterfrågan på rekreation i kustområdet

Marjo Neuvonen, Tuija Sievänen och Katri Korhonen

I serien Metlan työraportteja / Working Papers of the Finnish Forest Research Institute publiceras preliminära forskningsresultat och -utredningar. Även föredrag, konferenssammandrag och dylikt kan publiceras.

Serien tillämpar inte vetenskaplig förhandsgranskning.

Seriens publikationer är tillgängliga i pdf-format på seriens internet-sidor.

<http://www.metla.fi/julkaisut/workingpapers/>
ISSN 1795-150X

Redaktion

PB 18
01301 Vanda
tel. 010 2111
fax 010 211 2101
e-post julkaisutoimitus@metla.fi

Publicerad av

Skogsforskningsinstitutet
PB 18
01301 Vanda
tel. 010 2111
fax 010 211 2101
e-post info@metla.fi
<http://www.metla.fi/>

Skriven av Marjo Neuvonen, Tuija Sievänen och Katri Korhonen			
Tittel Efterfrågan på rekreation i kustområdet			
År 2010	Sidor 92	ISBN 978-951-40-2273-9 (PDF)	ISSN 1795-150X
Enhet / Forskningsprogram / Project Vanda forskningsenhet / 3462 Luonnon virkistyskäytön seuranta ja arviointi			
Godkänd av Liisa Tyrväinen, prof., 24.11.2010			
Sammandrag <p>Syftet med undersökningen var att utreda både mängden och kvaliteten av den rekreation som riktar sig till kustområdena och skärgården samt att uppskatta hur efterfrågan på rekreation utvecklas i framtiden. I undersökningen utreddes hur kustinvånarnas efterfrågan på rekreation riktar sig speciellt till havsstrandsområden och skärgården. För det andra var syftet med undersökningen att producera information speciellt med tanke på de frågor som är ställda i Finlands nationella kuststrategi om tillräckligheten av rekreativsmöjligheter, d.v.s. om man upplever att både mängden och kvaliteten av rekreationstjänsterna är tillräcklig (t.ex. båtplatser och strandtjänster), om havsstrandsområdena är tillgängliga och om rekreativsmiljön vid havsstrandsområdena är av god kvalitet. I undersökningen utreddes även om det finns eventuella konflikter mellan lokalbefolkningens rekreativsanvändning och naturturismen, och vilka problemen är? Undersökningen riktades till sådana kustområden var det förekommer tryck från befolkningsstillväxten och tät fritidsbebyggelse, och var man kan anta att efterfrågan på rekreativsanvändningen ökar. Som forskningsmetod användes befolkningsundersökning. Som representanter för befolkningen i kustområdena utvaldes 5000 personer från Hangö och Ekenäs samt från kommuner i Åbo- och Vasatrakten. Allt som allt erhöles 1414 svar och svarsprocenten var 28. I undersökningen använde man sig av en webbenkät och en med den kombinerad postenkät. Statistikcentralen ansvarade för materialinsamlingen.</p> <p>År 2008 hade 96 procent av kustbefolkningen idkat friluftsliv under de senast gångna 12 månaderna. Simning, båtliv, fiske och vistelse på strand var de viktigaste friluftssintresserna som är förknippade med kustens och skärgårdens vattenområden och stränder. Nästan alla invånare i kustområdet idkade friluftsliv nära hemmet, och ungefär hälften av alla de gånger som de idkade friluftsliv i närområdet riktades dessa till havsstrandsområden. Tre fjärdedelar av kustinvånarna utnyttjade kustens närhet genom att simma i naturvatten eller utnyttjade av annan orsak strandområden för rekreation. Ungefär hälften av kustinvånarna idkade båtliv. Vistelse på sommarstuga var även mycket populärt och två femtedelar hade egen stuga eller regelbunden nyttjanderätt till fritidshus. Över hälften av dessa stugor var belägna vid havsstrand. Beträffande de flesta rekreativstjänsterna var befolkningen mest nöjd i Hangö- och Ekenästrakten och minst nöjd i Vasatrakten. Tillträde till strand från fastlandet upplevdes som ett problem främst av befolkningen i Åbotrakten och minst av befolkningen i Vasatrakten. Faktorer som hindrar eller försvårar landstigning för båtförare konstaterades mest i Hangö- och Ekenästrakten, och minst i Vasatrakten. Allt som allt kan man konstatera att invånarna i kustområdet upplevde havsstrandsområdena, skärgården och havsområdena i sig själva som mycket viktiga rekreativsmiljöer.</p>			
Ämnesord rekreation i naturen, kusten, skärgården, idka friluftsliv, friluftslivsundersökning			
Publikationens nätadress http://www.metla.fi/julkaisut/workingpapers/2010/mwp182.htm			
Denna publikation ersätter publikationen			
Denna publikation har ersatts med publikationen			
Kontakt person Marjo Neuvonen, Skogsforskningsinstitutet, Vanda, PB 18, 01301 Vanda, tfn 010 211 2234, e-post: marjo.neuvonen@metla.fi			
Övriga uppgifter Tuija Sievänen, Skogsforskningsinstitutet, Vanda, PB 18, 01301 Vanda, tfn 010 211 2246, e-post: tuija.sievanen@metla.fi Katri Korhonen, e-post: katriko@cc.joensuu.fi			

Förord

Havsstranden och vyerna lockar motionärer, friluftsidkare och utövare av många olika slags intressen, men hur stor andel av dem som bor i närområdena riktar sin söndagspromenad just till stranden eller vilket slags tjänster saknar rekreationsanvändarna. Någon noggrannare information om detta har inte funnits tillhanda. Man kan anta att efterfrågan på användningen av havskusten för rekreation är på stigande, eftersom en allt större andel av befolkningen bor i närheten av kusten och i kuststäderna i södra och västra Finland var det trots allt inte mera finns obyggd strand i större utsträckning. I och med denna undersökning utreddes nu för första gången efterfrågan på rekreation i kustområdet.

Utvecklandet av de nu existerande rekreationsmöjligheterna är följaktligen viktigt. Detta är en av målsättningarna i den nationella kuststrategin som utarbetades år 2006. Miljöministeriet beställde av Skogsforskningsinstitutet en undersökning om efterfrågan på rekreation i kustområdena. Undersökningen gjordes som en enkät till invånarna i kustkommunerna i Vasa-, Åbo- och Hangö-Ekenästrakten. Ur de svar som man erhållit kan man dra slutsatser som gäller för hela kustområdet. I fortsättningen kommer man vidare att utreda utbudet på rekreationsområden och -tjänster och jämföra erhållna resultat.

Ur de svar som man erhållit framgår det att hälften av allt det friluftsliv i närmiljön som idkades av invånarna i kustkommunerna riktar sig till havsstranden. Detta är ett betydelsefullt resultat som påvisar havsstrandens betydande rekreationsvärde. Därtill är intressen som är förknippade med vatten, så som båtliv eller simning, allmännare vid kusten än i Finland i genomsnitt. Mera information om ämnet kommer snart att erhållas från Skogsforskningsinstitutets undersökning som mäter efterfrågan på rekreation i naturen i hela Finland (LVVI 2).

Handledare av Efterfrågan på rekreation i kustområdet –undersökningen var Pekka Tuunanen och Tiina Tihlman från miljöministeriet. Undersökningen har utförts av Marjo Neuvonen, Tuija Sievönen och Katri Korhonen från Skogsforskningsinstitutet. Miljöministeriet och Skogsforskningsinstitutet vill framföra ett stort tack till alla kustinvanare som deltog i enkäten.

Tiina Tihlman
Miljöministeriet

Innehåll

Förord	4
1 Inledning	7
1.1 Bakgrund.....	7
1.2 Syftet med undersökningen	8
1.3.3 Beskrivning av Åbo forskningsområde	11
1.3.4 Beskrivning av Vasa forskningsområde.....	12
1.3.5 Utbudet av rekreationsområden och tjänster	14
2 Material och metoder	19
2.1 Material	19
2.1.1 Urval.....	19
2.1.2 Hur enkäten utfördes.....	19
2.1.3 Variabler och mätare	21
2.2 Analysmetoder	22
3 Resultat	23
3.1 Hur befolkningen i kustområdet idkar friluftsliv och deltar i friluftaktiviteter	23
3.1.1 Friluftsliv i allmänhet.....	23
3.1.2 Friluftsliv förknippat med havsstrand och havsområden	32
3.2 Idkandet av friluftsliv i närmiljö	34
3.2.1 Kustbefolkningens idkande av friluftsliv i närmiljö allmänt taget	34
3.2.2 Friluftsliv i närmiljö på havsstrands- och skärgårdsområden	36
3.3. Naturresor.....	37
3.3.1 Kustbefolkningens naturresor	37
3.3.2 Stugliv på kustområdena eller i skärgården.....	37
3.4 Rekreativsmöjligheter och –tjänster på havsstrands- och skärgårdsområdena samt önskemål och motstridigheter i anslutning till dessa	38
3.4.1 Nöjdheten med de nuvarande rekreationstjänsterna	38
3.4.2 Hinder och olägenheter för idkandet av friluftsliv på havsstränderna och i skärgården	38
3.5 Det framtida behovet av rekreationsanvändning	42
3.5.1 Efterfrågeförändringar på rekreationsanvändningen.....	42
3.5.2 Prognoser på efterfrågan på friluftsliv	42
4 Sammanfattning och diskussion	45
5 Slutsatser	52
Källor	55
Bilagor	57
Kustområdets friluftsstatistik.....	57
Tabeller.....	89

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Havskusterna hör till våra mest betydelsefulla och attraktiva landskapsområden. Havskusterna utnyttjas för många olika slag av näringsverksamhet och boende, men en viktig användningsform är rekreationsanvändningen. Rekreationsanvändningen riktar sig framför allt till städernas och tätorternas närområden, till turistcentrens omgivning, till områden där det finns fritidsbebyggelse och till bebyggda rekreationsområden. Tack vare allemansrätten är det möjligt att röra sig på stränderna och ta i land med båt överallt var strandområdet inte är bebyggt eller där andra begränsningar, t.ex. sådana som grundar sig på naturskydd, inte existerar. Utöver det att havskusten och skärgården är viktiga friluftsrresurser för invånarna i kustområdet är de även några av de viktigaste målområdena för naturturismen.

I rapporten Hållbart på kusten - Finlands kuststrategi (2006) som utarbetats av Miljöministeriet finns följande definition: 'med kustområdet avses i denna strategi havs- och landområden på båda sidorna om strandlinjen och skärgården utan att avgränsa området strikt. Områdets utsträckning mot sjö eller land kan variera beroende på vilken fråga som behandlas'. I denna undersökning begränsas begreppet kustområde till att gälla ur rekreationsanvändningens synvinkel. Användning av kusten för rekreation är alla sorters fritidsaktiviteter som är förknippade med friluftsliv och naturen och som utnyttjar närmiljön i områden med strandlinje. Dyliga områden är naturområden på fastlandet som gränsar till havsstrand och hela havsskärgården. Med befolkningen i kustområdet avses i denna undersökning invånarna i de kustkommuner som kan nyttja havsstranden för sin dagliga rekreation. Kustbefolkningen i Finland är över 2 miljoner, eftersom stora städer så som Helsingfors, Esbo och Åbo är kuststäder (SVT: Väestörakenne 2008a). I gruppen finns många tillväxtområden och för över hälften av kustkommunerna var nettobefolkningsökningen positiv år 2007. Till denna undersökning utvaldes tre kusttrakter för att representera kustbefolkningen (bild 1). Dessa trakter är Hangö-Ekenästrakten, Åbo med omgivande kommuner och Vasatrakten. Grunderna för valet var av två slag. Områdesavgränsningen, på så sätt att man även kan erhålla tillräcklig information om utbudet av rekreationsmöjligheter, var nödvändig. För det andra representerar de nu utvalda områdena geografiskt kustens olika delar och de representerar orter av olika storlek. För att definiera befolkningsunderlaget för efterfrågan på rekreationsanvändningen utvaldes förutom kustkommunerna kommunerna som hör till kustens inflytelsesfär. De valda kommunerna är Hangö, Ingå, Finby, Ekenäs, Västanfjärd, S:t Karins, Nådendal, Pikis, Reso, Åbo, Malax, Korsholm och Vasa. Med finns t.ex. även Reso, var havsstrandens andel är mycket liten men som är belägen nära kusten och där det är troligt att invånarna kopplar av på havet och på kusten. I målkommunerna bor det cirka 350 000 personer av vilka 270 000 är mellan 15–74 år gamla (SVT: Väestörakenne 2008a).

Informationsbehovet som utstakades i Finlands kuststrategi var en klar utgångspunkt för undersökningen. I bakgrunden fanns även ett mer allmänt behov av information, eftersom man inte tidigare gjort en täckande undersökning av användningen av kustområdena för rekreation. Den riksomfattande undersökningen av rekreation i naturen (LVVI) som utfördes under åren 1998–2000, täckte hela den finska befolkningen och ur undersökningsmaterialet producerades även regional, landskapsvis friluftsstistik (Sievänen 2001, Sievänen m.m. 2002). Utgående från LVVI-informationen har man ändå inte presenterat information om kusttraktbefolkningens friluftsliv. Inte heller aktuell information producerad av regionala eller lokala aktörer om användningen av kustområdena för rekreation och naturturism har funnits tillgänglig. Informationen om den lokala efterfrågan på rekreation som riktar sig mot kusten och skärgården behövs som utgångspunkt när man utreder möjligheterna för en

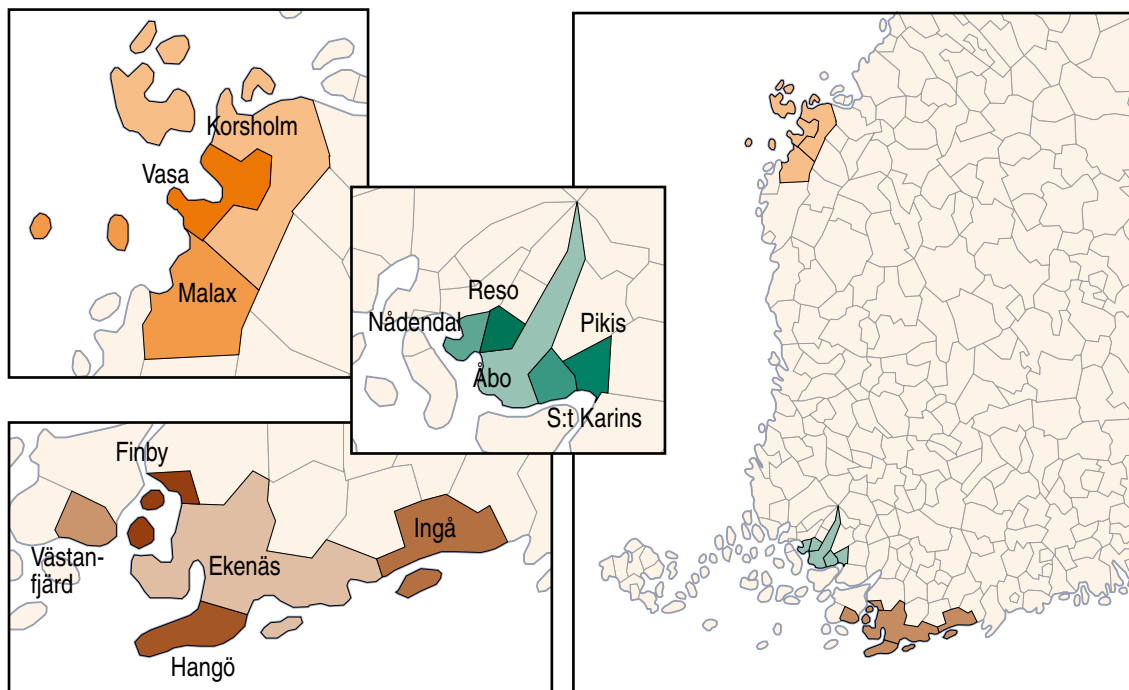

Bild 1. Kustrakterna och kommunerna i undersökningen

hållbar naturturism på kustområdena. Kunskapen om efterfrågan på rekreationsanvändning skapar framför allt en grund för utvecklandet av rekreationstjänster för lokalbefolkningens behov.

1.2 Syftet med undersökningen

Syftet med undersökningen var att producera information om efterfrågan på rekreation som riktar sig till kustområdet, samt att uppskatta hur efterfrågan utvecklas i framtiden. Enligt kuststrategin är det nödvändigt att undersöka tillräckligheten av rekreationsmöjligheterna på kustens tillväxtområden och i områden med tät fritidsbebyggelse. Detta var orsaken till att undersökningen om efterfrågan på rekreation i kustområdet riktades till befolkningen i sådana kustområden var det förekommer ett ökande befolkningstryck och en tät fritidsbebyggelse, och var man kan anta att efterfrågan på rekreation ökar. Sålunda var undersökningens syfte att utreda hur efterfrågan på rekreation som riktat sig speciellt till skärgården och områden med havsstrand förverkligats.

Det andra syftet var att undersöka kustområdesbefolkningens erfarenheter av användningen av rekreationsområden och –tjänster samt problem och konflikter som ansluter sig till rekreationsmöjligheterna. Syftet med undersökningen var att producera information speciellt för de frågor som behandlas i kuststrategin: anser man att mängden och kvaliteten av rekreationsplatserna är tillräcklig, är havsstrandsområdena åtkomliga för rekreationsändamål, upplever man att det finns tillräckligt av rekreationstjänster så som båtplatser och simstrandstjänster? Centrala frågeställningar i undersökningen var hur bra utbudet av rekreationstjänster motsvarar förväntningarna för befolkningen i kustområdena och vilka erfarenheterna av användningen av rekreationstjänster är. Dylka centrala mätbara faktorer är åtkomligheten av rekreationsmöjligheterna, rekreationstjänsternas tillräcklighet och rekreationsmiljöns trivsel. I undersökningen utreds även om det finns eventuella konflikter mellan lokalbefolkningens rekreationsanvändning och naturturismen, och vilka dessa problem i så fall är?

1.3 Beskrivning av kustområdet

1.3.1 Finlands kustområden

Finlands kustområden kan delas in i Finska vikens, Skärgårdshavets och Bottniska vikens kuster. Bottniska viken delas in i Bottenhavet, som är söder om Kvarken och Bottenviken, som är på norra sidan. Havsområdena är grunda brackvattenbassänger. Medeldjupet i Finska viken är 38 meter, i Skärgårdshavet 23 meter, i Bottenhavet 69 meter och i Bottenviken 42 meter. Salthalten är låg jämfört med världshaven, endast cirka 3–7 promille.

Skärgården delas in i zoner enligt förhållandet mellan vatten och land: havsområde, yttre skärgården, mellanskärgården och inre skärgården. Typiskt för den yttre skärgården är att det bara finns små och trädlösa skär. I mellanskärgården är landarealens andel högre, holmarna är större och de är frodigare än de karga skären i yttre skärgården. Den inre skärgården är redan mycket kontinental, holmarna är stora och på holmarna finns det skogar, åkrar och bosättning. Indelningen i zoner är fullständigast i Skärgårdshavet och i den västra Finska viken. På annat håll, t.ex. utanför Helsingfors, börjar den yttre skärgården och havsområdet genast utanför fastlandet. Med tanke på rekreativ användning är av dessa zoner den inre skärgården mest användbar, mest hållbar och lättast att nå.

1.3.2 Beskrivning av Hangö och Ekenäs forskningsområde

De fem sydligaste kommunerna i undersökningen är Hangö, Ingå, Ekenäs, Finby och Västankfjärd. Hangö, Ingå och Ekenäs hör till Södra Finlands län och landskapet Nyland samt Ekenäs ekonomiska region. Finby och Västankfjärd hör till Västra Finlands län och landskapet Egentliga Finland. Finby hör till Salo ekonomiska region och Västankfjärd till Åbolands ekonomiska region. I denna undersökning behandlas de fem sydligaste kommunerna som en områdeshelhet, d.v.s. Hangö- och Ekenästrakten. Med ordet trakt avses sålunda inte region utan ett forskningsområde bestående av kommuner.

Allmänt

Hangö- och Ekenästrakten hör till den hemiboreala skogszonen, d.v.s. ekzonen. Skären och holmarna i den yttre skärgården är små, steniga och karga. De stora holmarna och fastlandet i den inre skärgården är däremot frodiga. Skärgården i Finska viken är som bredast vid Ingå- och Ekenäsområdet. Skärgårdszonen sträcker sig från nordost till sydväst (Vallas 2008). Den årliga medeltemperaturen är över +5 grader och regnmängden 600–700 millimeter (Keskiarvokartat 1971–2000 2008). I kommunerna Hangö, Ekenäs, Finby och Västanfjärd är skogsbruksmarkens andel av landarealen över 70 procent (tabell 1).

I trakten finns det synliga spår av mycket gammal bosättning, eftersom de första människorna anlände till den finska halvön via sydligaste Finland. Hangö är undersökningens tätast befolkade kommun. Befolkningsstätheten i Finby och Västanfjärd är lägre än 10 personer per kvadratkilometer (tabell 1).

Forskningsområdets kommuner

Hangö, som befinner sig på Hangö Udds spets, är Finlands sydligaste hamnstad. Havet är isfritt längre än i de andra finska hamnarna. Av den över 500 kilometer långa stranden är nästan 75 procent fri strand (tabell 2). Ett stort antal sandstränder omringar Hangö Udd. Staden är en populär sommarstad och folkmängden är mindre på vintern. Hangö har även varit en viktig krigs- och försvarsbas. Framför allt på 1800-talet var villalivet livligt i Hangö, och ända till dessa dagar finns det gamla villor bevarade.

Ingå är en kommun med en vidsträckt skärgård. Barösund är ett smalt sund mellan de största öarna Barölandet och Orslandet. Sundet har varit och är fortfarande en populär segelled. Fisket har varit en viktig näring för invånarna i Ingå. I takt med fisketorpen har bebyggelsen spridit sig till den vida skärgården. Jordbruket var en viktig näringsgren ända fram till 1970-talet. Nuförtiden är Ingå en tillväxtkommun eftersom ett stort antal av kommunens invånare arbetar i huvudstadsregionen. Den tidigare helt svenskspråkiga kommunen håller på att förfinskas. Kungsvägen går genom Ingå och den del som går via Fagervik bruk har klassats som museiväg.

Ekenäs är till sin areal en vidsträckt kommun som består av både fastland och skärgård. Ekenäs kommun omger både Hangö Udd och stad. Ekenäs har sedan länge fungerat som hamnplats vid vattenleden till södra Tavastland. På 1300-talet byggdes Raseborgs slott i Snappertuna, Ekenäs. Borgruinen är fortfarande en historisk sevärdhet. Från och med början av 1700-talet var Ekenäs en stad bebodd i synnerhet av professionella hantverkare. Ekenäs blev en del av den nya staden Raseborg i början av år 2009.

Västanfjärd och Finby är belägna i den inre skärgården i Skärgårdshavets östra del. Västanfjärdskommun är belägen i den södra delen av Kimitoön. Området har varit ett traditionellt sjöfartsområde och området har fungerat framför allt som bas för bondeseglingen. Västanfjärd blev en del av den nya kommunen Kimitoön i början av år 2009. Den norra delen av Finby kommun är fastland och den södra delen består av skärgård, och den största ön är Finbylandet. Finby sammanslogs tillsammans med nio andra kommuner till Salo stad i början av år 2009. I både Västanfjärd och Finby har jordbrukets och fiskets andel minskat, men jämfört med de omkringliggande kommunerna är de fortfarande betydande näringsgrenar (Bilagor: tabell 2).

1.3.3 Beskrivning av Åbo forskningsområde

Allmänt

I undersökningen representeras Åbo ekonomiska region av S:t Karins, Nådendal, Pikis, Reso och Åbo. Kommunerna hör till Västra Finlands län och landskapet Egentliga Finland. Kommunerna hör till industri- och servicezonen som ligger emellan jordbruksbygderna och skärgården. Den ekonomiska regionen är ett tätt bosatt, urbant område. Regionen har en mindre andel skogsbruksmark än de andra regionerna som är med i jämförelsen (tabell 1). I S:t Karins, Pikis, Reso och Åbo är skogsbruksmarkens andel av landarealen under 50 procent.

Kommunerna hör till den hemiboreala klimatzonen och delvis till Skärgårdshavets inre skärgård. Åbo ekonomiska region är en forntida skärgård som höjt sig ur havet. Områdets öar är stora och kontinentala, och havsvikarna tränger sig ställvis djupt in i inlandet. Jordmånen är bördig och förekomsten av lundar är riklig. Den årliga medeltemperaturen för den ekonomiska regionen är över fem plusgrader och regnmängden 600–700 millimeter (Keskiarvokartat 1971–2000 2008).

Åbo ekonomiska region är ett kulturhistoriskt rikt område. Området har varit bebott sedan länge och i området finns det många herrgårdar och parker. Kungsvägen, som går genom Åbo, S:t Karins och Pikis, är en del av den gamla post- och trafikruten från Bergen i Norge till S:t Petersburg i Ryssland.

Forskningsområdets kommuner

Den del av S:t Karins som hör till fastlandet består av bördig och kuperad mark. Stadens södra del består av den ungefär 10 kilometer långa ön Kustö. Hälften av Åbotraktens största sjö, Littois träsk, hör till den norra delen av S:t Karins. (Varsinais-Suomen maakuntakirja 1987).

Nådendal är en av Finlands äldsta städer. Största delen av staden är belägen på ön Luonnonmaa. På ön finns det många små hassel- och eklundar. Nådendal har under sin historia varit känd som kloster- och badort. Nuförtiden är Nådendal en populär turistort, och dragplåsten är Muminvärlden, badanläggningen och presidentens sommarresidens Gullranda.

Pikis är en av Finlands äldsta kyrkosocknar, och Pikis är känt för sina gamla herrgårdar. Höga bergskullar och frodiga stränder behärskar terrängen (Varsinais-Suomen maakuntakirja 1987). Den största ön i Pikis är Harvarön, som är belägen i kommunens sydvästra hörn. Pikis inkorporerades med S:t Karins stad vid ingången av år 2009.

Den södra delen av Reso är ett platt lermarksområde, och i stadens norra del finns det berg med branta stup. Reso kommun når havet via Resoviken. Strandlinjens längd i Reso är enbart åtta kilometer och genom staden flyter Reso å. På stadens område finns den konstgjorda sjön Haunis vattenreservoar, skapad genom uppdamning.

Åbo är Finlands äldsta kuststad och staden har en stark kulturinriktning. Genom staden flyter Aura å och runt ån har staden vuxit upp på 1200-talet. Ån har länge fungerat som en port mot väster. Runsalö och Kuppis park som är belägna i Åbo är två av Finlands äldsta parker. Parkerna har använts för rekreation allt sedan 1600-talet (Leino 2001). Ekskogarna och mulljorden på Runsalö är unika sett ur ett landsomfattande perspektiv.

1.3.4 Beskrivning av Vasa forskningsområde

Allmänt

Vasa, Malax och Korsholm hör till Västra Finlands län och landskapet Österbotten och representerar i denna undersökning Vasatrakten.

Vasatrakten hör till den sydborealiska klimatzonen. Landskapet behärskas av å- och älvdalarna och av Kvarkens skärgård. Området består av kustzonen och slättområdet som börjar längre in på fastlandet. Åarna och älvarna är eutrofierade och å- och älvdalarna består av öppna odlingslandskap. Det finns endast ett fåtal sjöar i Vasatrakten. Trakten är regnfattig och solig, men väderleksförhållandena kan dock vara mycket olika på fastlandet och i både den yttre och inre skärgården. Den årliga medeltemperaturen är 3,1–4,0 grader och årsnederbörden 500–600 millimeter (Keskiarvokartat 1971–2000 2008).

Vasatrakten och Kvarken är Bottniska vikens västligaste område. I Kvarkens skärgård förekommer det fortfarande landhöjning efter den senaste istiden. Skärgården som stiger ur havet förändras och utformas hela tiden på grund av landhöjningen. Öarna växer ihop med varandra och med fastlandet. Skärgården är en grund, stenig och splittrad moränkskärgård. Ytformationerna är svagt sluttande. Vattendjupet i Vasa skärgård är i medeltal under 10 meter och den högsta punkten är cirka 20 meter ovanför havsytan (Pohjanmaan maakuntaohjelman 2007–2010 ympäristöselostus 2006).

Tabell 1. Invånarantal, befolkningstäthet, areal, andelen skogsbruksmark, vattendragens areal och strandlinjens längd enligt kommun.

	Invånarantal	Befolknings- täthet (inv/km ²)	Areal (km ²)		Skogsbruks- mark, % av landarealen	Vattendragens areal (km ²)			Strandlinjens längd (km)
			Tillsammans	Landareal		Vatten tills.	Hav	Insjöar	
Hangö	9708	82,6	800,2	117,5	79	682,8	681,6	1,2	538
Ingå	5460	15,6	1558,3	349,9	61	604,2	596,1	8,1	860
Ekenäs	14784	20,3	3019,9	726,7	75	1146,6	1130,7	15,9	2119
Finby	745	9,1	222,9	81,7	71	70,6	69,5	1,1	246
Västanfjärd	805	8,4	201,5	96,4	76	52,6	51,8	0,8	247
S:t Karins	22748	381,3	80,9	59,7	42	10,6	9,8	0,9	49
Nådendal	14214	273,7	113,3	51,9	55	30,7	30,3	0,4	101
Pikis	7513	82,8	127,7	90,7	48	18,5	18,4	0,1	53
Reso	24116	495,2	51,4	48,7	43	1,4	0,8	0,6	8
Åbo	175279	713,7	367,1	245,6	42	60,8	57,3	3,5	232
Malax	5572	10,7	3388,9	521,0	77	1433,9	1429,6	4,3	988
Korsholm	18147	21,4	5509,3	848,0	72	2330,6	2313,0	17,7	2169
Vasa	58288	308,8	606,1	188,8	58	208,7	205,8	2,9	631

Förklaring till tabell 1: Invånarantalen baserar sig på befolkningsregistercentralens uppgifter (Kuntien asukasluvut aakkosjärjestyksessä 2008). Arealuppgifterna baserar sig på Lantmäteriverkets uppgifter (Vuositilastot. Pinta-ala kunnittain. 2008) och skogsbruksmarkens andel på Skogsforskningsinstitutets nionde riksskogstaxering RST9 (Kunnittaiset metsävarat VMI9 2008).

Tabell 2. Strandlinjens längd och andelen fri strand.

	Strandlinjens längd, tillsammans (km)	Längden fri strandlinje (km)	Andelen fri strandlinje av totala strandlinjen, %	Fri strandlinje, fast förbindelse, andel av totala strandlinjen, %	Fri strandlinje (km)/1000 invånare
Hangö	538	399	74,2	10,4	41,1
Ingå	860	471	54,8	6,9	86,3
Ekenäs	2119	1268	59,8	13,8	85,8
Finby	246	130	52,8	12,2	174,5
Västanfjärd	247	129	52,2	12,1	160,2
S:t Karins	49	17	34,7	30,6	0,7
Nådendal	101	38	37,6	14,9	2,7
Pikis	53	20	37,7	28,3	2,7
Reso	8	7	87,5	87,5	0,3
Åbo	232	50	21,6	15,1	0,3
Malax	988	599	60,6	5,0	107,5
Korsholm	2169	1448	66,8	19,9	79,8
Vasa	631	246	39,0	8,1	4,2

Förklaring till tabell 2: Strandlinjens längd baserar sig på utredningen "Rakennetut meren rannat 2005" (Laurila ja Kalliola 2008). Siffrorna baserar sig på strandlinjematerialet i skala 1:10 000. Vid uträkningen av andelen fri strandlinje per invånare har invånarantalet i tabell 1 använts.

Landhöjningen i Kvarken är cirka åtta millimeter per år och varje år blottas ett område som motsvarar cirka hundra hektar (Kvarken – Merenkurkku 2008). Jämfört med Bottniska viken i övrigt finns det rikligt med öar i Kvarkenområdet. De yttersta öarna på finska sidan är på ett avstånd på ungefär 25 kilometer från Sverige. Kvarken är Finlands enda världsarvsområde som är ett naturobjekt.

Bosättningen i Vasatrakten uppstod till en början längs åarna och älvarna och senare längs med vägarna. Sjöresan över Kvarken till Sverige har varit kort och via denna rutt har man transporterat människor, post och livsmedel mellan länderna. Områdets byggnadsarv består av trähusstäderna, de österbottniska mangårdsbyggnaderna, byarna, fiskehamnarna och villabosättningen.

Forskningsområdets kommuner

Malax är den enda kommunen i Österbotten som har status som skärgårdskommun enligt skärgårdslagen. Kommunen har en levande landsbygd och bebyggelsen är koncentrerad på fastlandet till Malax och Petalax ådeltan och till kommunens största ö Bergö, som har 560 fast bosatta invånare. Det finns färjeförbindelse mellan ön och fastlandet. De yttersta öarna i Malax är 40 kilometer från fastlandet. Av kommunens totala areal är hela 77 procent skogsbruksmark (tabell 1).

Korsholm är en livskraftig kommun som består av fastland, de stora öarna Replot och Björkö och en vidsträckt skärgård. Vårt lands längsta bro binder samman Replot med fastlandet. På Replot och i den omgivande skärgården har man traditionellt idkat fiske, sälfångst, lantbruk och handarbete. Nuförtiden arbetar största delen av byarnas invånare på fastlandssidan (Erlands 2008).

Kvarkens havsområde som sträcker sig mellan Finland och Sverige är utanför Korsholm cirka 70 kilometer brett. Vasa stads bebyggelse har koncentrerats till östra stranden av den stora havsviken Södra Stadsfjärden. Vid vikens mynning finns ön Vasklot. De största öarna i Vasa skärgård är Granö och Långskäret. Den cirka 400 år gamla staden har ursprungligen fungerat som en handels- och skeppsbyggnadsplats.

1.3.5 Utbudet av rekreationsområden och tjänster

För att kunna beskriva rekreationsmöjligheterna i Hangö- och Ekenästrakten och i Åbo- och Vasatrakterna har man använt sig av information om antalet fritidshus, naturskydds- och friluftsområden, parker, friluftsleder samt rekreationstjänster och småbåtshamnar som är belägna i ifrågasvarande kommuner (tabell 3–6). En faktor som inverkar på användningen av kustområdena för rekreation är mängden fri strandlinje som står till förfogande i de undersökta områdena (Laurila ja Kalliola 2008). Även det externa rekreationsutbudet i de undersökta kommunerna inverkar naturligtvis på möjligheterna för dem som bor i området att använda naturen för rekreation. Å andra sidan använder även semesterinvånarna och andra naturturister sig av de tjänster som finns tillgängliga på dessa områden. T.ex. finns det mest sommarstugor eller andra motsvarande fritidshus i Ingå och Ekenäs samt i Åbo, Malax, Korsholm och Vasa, men största delen av svarspersonerna idkar inte stugliv i den egna kommunen (se Stugliv på kustområdena eller i skärgården 3.3.2).

Hangö- och Ekenästrakten

Av områdets alla kommuner har Ekenäs mest strandlinje, över 2 000 kilometer. Andelen fri strandlinje är störst i Hangö, 74 procent (tabell 2). I alla traktens kommuner är andelen fri strand över hälften av strandlinjens längd. Andelen fri strand per invånare är störst i Hangö. I Hangö- och Ekenästrakten varierar längden från 4 kilometer per tusen invånare i Hangö till 170 kilometer i Finby. I Hangö- och Ekenästrakten är fritidshusens antal stort (tabell 3). Det finns över 5 000 sommarstugor på Ekenäs kommuns område, men även Ingå är ett populärt stugområde, med över 2 000 sommarstugor. Relaterat till invånarantalet finns det mest fritidshus i Finby och Västanfjärd.

Ekenäs skärgårds nationalpark är belägen i Ekenäs och den skyddade arealen uppgår inklusive vattenområden till cirka 5 500 hektar (tabell 4). I parken ingår inte fastland utan 90 procent av parkens areal består av vatten, resten är öar (Tammisaaren saariston kansallispuisto 2008). Nationalparken sträcker sig från den inre skärgården till det öppna havet. Naturen i området är mångsidig, i den yttre skärgården finns det steniga skär och i den inre skärgården hittar man frodiga gamla skogar på de största öarna. Under fåglarnas häckningstid är det förbjudet att ta i land i största delen av skärgården. De största öarna i området är Älgö och Jussarö. Landbofjärdens, Kristianslunds, Båsas, Trollshovdas och Dragsvikgård-Storholmens naturskyddsområden samt lundskyddsområdena Solböle och Knöpö är belägna i Ekenäs (Metsähallitus 2008). Ekenäs naturrum som presenterar skärgården är även det beläget i Ekenäs.

Uddskatans och Tulluddens naturskyddsområden samt de skyddade havsvikarna i Tåktom är belägna på Hangö udd. På Hangö kommuns område finns även myrskyddsområdet Sandö kärr (Metsähallitus 2008). På västra sidan om Hangö börjar Skärgårdshavets nationalpark. Kockelträskets naturskyddsområde är beläget i Ingå. Tykö strövområde är beläget norr om Finby.

I Hangö- och Ekenästrakten finns det även gott om både naturskyddsområden på privat mark och Naturaområden. Föreningen Nylands friluftsområden som verkar i Hangö-, Ingå- och Ekenäsområdet äger eller arrenderar rekreationsområden för att trygga invånarnas användning av naturen för rekreation. I Hangötrakten finns det 11 områden som upprätthålls av föreningen. Den sammanlagda arealen är över 12 km².

I Ekenäs finns det 16 simstränder med service, i Hangö 7 och i Ingå 9 (tabell 5). Det finns betydligt fler parker i Hangö än i de andra kommunerna som är med i undersökningen. Det finns rentav 38 hektar park per tusen invånare i Hangö. I de andra kommunerna förblir motsvarande siffra under sju hektar (tabell 5). Parkernas totalareal i Hangö är 367 hektar. I centrum av Ekenäs stad finns ett stort skogsparksområde och Västerby friluftsområde befinner sig på kommunens område.

Det största antalet småbåtshamnar finns i Ekenäs, 26 stycken (tabell 6). I Ekenäs finns även det största antalet utfärdshamnar, gästbryggor och servicehamnar. Hangö har jämfört med de andra forskningsområdena det största antalet gästhamnar.

Åbotrakten

I kommunerna i Åbotrakten är strandlinjens längd betydligt kortare än i de andra trakterna. I Reso är strandlinjens längd endast åtta kilometer. Även den fria strandens andel av strandlinjen är betydligt mindre i Åbotrakten än annorstädes. Andelen fri strand per tusen invånare är under en kilometer i S:t Karins, Reso och Åbo. I Nådendal och Pikis är andelen cirka 2,5 km (tabell 2). I

Åbotrakten finns det inte lika mycket fritidshus som i de två andra trakterna som är med i undersökningen. Speciellt i Reso är fritidshusens antal synnerligen litet (tabell 3).

Norr om Åbotrakten ligger Kurjenrahka nationalpark, Kuhankuono vandringsleder och Mietoisviken skyddade fågelvatten. Skärgårdshavets nationalpark gränsar till skärgården som är söder om Åbo. Kommunerna har reserverat öar i den inre skärgården för friluft- och rekreationsanvändning. På Åbo stads område finns det många stora öar, och av dessa äger staden tre som är reserverade speciellt för friluftbruk. Den nordöstra delen av Åbo sträcker sig långt in i inlandet ända till Kuhankuono och gränsröset mellan åtta kommuner. Gränsröset är i förbindelse med Kuhankuono vandringsleder. På Åbo stads område finns det ett tiotal naturskyddsområden, så som Katrinedal naturpark. Rekreationstjänster finns tillgängliga på följande områden: Hirvensalo skidcentrum, Luolavuori och Hallis. Nådendal har sju friluftöar, varav en del är belägna i Rimitoområdet (Ulkoilusaaret 2008). På kommunens område finns t.ex. Sankt Karins vandringsled och Kustö slotts naturstig (Retkeilyreitistö ja ... 2008). Reso äger fyra rekreationsområden i skärgården på andra kommuners områden (Vapaa-aika 2008). Längs Killi och Nalli vandringsleder, som finns i Reso, kommer man till Suokulla vandringsleder och Kurjenrahka nationalpark. Resoområdet är inte lika tätt bebyggt som traktens andra kommuner.

Det finns ett flertal simstränder i Åbo, men i de omkringliggande kommunerna är antalet betydligt färre (tabell 5). Ett flertal konditionsbanor finns att tillgå för stadsborna. Å andra sidan finns det även ett bra utbud av skidspår i Åbo stadens sydliga läge till trots. I Åbo, S:t Karins och Nådendal finns det mycket parker, men relaterat till invånarantalet förblir parkernas areal betydligt mindre än i Hangö. Mest småbåtshamnar finns det i Åbo och Nådendal, men de är ändå färre än i Hangö- Ekenäs- eller Vasatrakten (tabell 6).

Vasatrakten

Strandlinje och fri strand fanns det mest av i Ekenäs, Ingå och Hangö samt Korsholm och Malax. Även vattenområdena var de största i dessa kommuner. Strandlinjens längd i Korsholms kommun är 2 169 kilometer, och den fria strandens andel är nästan 70 procent (tabell 2). Även i Malax är strandlinjens längd cirka tusen kilometer, men andelen fri strand med fast förbindelse är endast cirka fem procent av hela strandlinjens längd. För Vasas del är andelen fri strand under 40 procent av strandlinjen, d.v.s. mindre än motsvarande andelar i Malax, Korsholm eller i Hangö- och Ekenästrakten.

Vasatrakten är även det ett område med tät fritidsbebyggelse eftersom det finns gott om fritidshus i alla kommuner i området. Av undersökningens målkommuner finns det näst mest fritidshus i Korsholm, mest finns det i Ekenäs (tabell 3). I Malax-Korsholm-Vasaområdet finns det mest naturskyddsområden på privat mark och mest Naturaområden. Arealen på de övriga naturskyddsområdena uppgår tillsammans till 70 hektar. I den södra delen av Vasa, nära byn Sundom, finns Söderfjärdens meteoritkrater. Meteoritkratern är nuförtiden bördig åker och en rastplats för flyttfåglar (Söderfjärden 2005). Ena hälften av kratern ligger inom Vasa stad och andra hälften inom Korsholms kommun. I Vasa finns bl.a. Öjbergets och Molnträskets friluftsområden samt Öjens naturskyddsområde och holmen Mastören som hör till Kvarkens skärgård. Ytterst i havet, i nordvästra Korsholm, ligger de skyddade Valsörarna. Naturen är här mångformig bestående av steniga stränder, granskogar, våtmarker och skyddade vikar (Valassaaret 2008). Nära Valsörarna ligger även sälskyddsområdet Snipansgrund-Medelkalla. Inom Kvarkens skärgård finns det ett flertal separata skyddsområden. Det finns ett antal vandrings- och cykelleder på Korsholms kommuns

område, t ex. vandringsleden mellan Björköby och Panike. Det finns över 3 500 fritidshus i kommunen.

Efter Åbo finns det näst mest konditionsbanor och skidspår i Vasa och Korsholm (tabell 5). Även ett flertal simställen betjänar friluftslivet på stränderna. Serviceutbudet i Malax är mindre. Det

Tabell 3. Fritidshusen per kommun.

	Fritidshus	Fritidshusens antal per 1000 invånare
Hangö	711	73
Ingå	2153	394
Ekenäs	5099	345
Finby	769	1032
Västanfjärd	615	764
S:t Karins	353	16
Nådendal	462	33
Pikis	479	64
Reso	65	2,7
Åbo	2443	14
Malax	2086	374
Korsholm	3665	202
Vasa	1618	28

Förklaring till tabell 3: Antalet fritidshus per kommun baserar sig på Statistioentralens uppgifter (SVT: Asuntokanta 2008).

Tabell 4. Skyddsområdenas arealer, inklusive vattenområden.

	Naturskyddsområden ¹	Naturtypsbeslut	Naturskyddsområden på	Naturaområdet
			privat mark	
hektar				
Hangö	73	15 ³	3110	18103
Ingå	61 ²	6	1826	8603
Ekenäs	5608 ²	22	5828	44995
Finby	0	0	73	256
Västanfjärd	0	0	25	195
S:t Karins	0	4	71	314
Nådendal	0	16	11	0
Pikis	0	0	3	288
Reso	0	0	49	0
Åbo	121	62 ³	607	1390
Malax	0	0	151	35065
Korsholm	70	0	28656	61845
Vasa	0	0	7661	10912

Förklaring till tabell 4: Informationskällor är Finlands miljöcentral, Forststyrelsen, de regionala miljöcentralerna.

¹ Nationalparker, skyddsområden för gamla skogar, myrskyddsområden, lundskyddsområden.

² Uppgifterna har kompletterats med naturskyddsområden som Forststyrelsen efter eget beslut grundat i områden som är i deras besittning.

³ Uppgifterna inkluderar fredningsbeslut av förekomstplatser för arter som kräver särskilt skydd (1 km²).

finns 95 hektar park i Vasa. Per tusen invånare finns det däremot endast 1,6 hektar park. Gästhamnarna är lätt tillgängliga i Vasa och Korsholm (tabell 6). Utfärdshamnar och gästbryggor hittar man framför allt i Korsholm.

Tabell 5. Rekreationstjänster per kommun.

	Konditions- banor		Naturstig/ vandningsleder		Rekreati- ons-/ Frilufts- områden	Oriente- ringsområden	Simstränder		Skidspår		Parkernas areal	
	st	km (st)	st	km (st)	st	st	hav st	annat vatten st	st	km (st)	ha	ha /1000 invånare
Hangö	6	19,3 (5)	1		1		7		6	19,3 (5)	367	37,7
Ingå	4		1		5	7	7	2	2	22,5 (4)	9	1,7
Ekenäs	8	19,7 (8)	1		7		15	1	3	19,7 (8)	40	2,7
Finby	1						2		1		2	2,7
Västanfjärd	1					1			1			
S:t Karins	6		4		2		2	2	6		107	4,8
Nådendal	5		2		7		6		5		94	6,7
Pikis	4		1		1	4	2		4		17	2,3
Reso	8	12,3 (6)	9	94 (9)	4		2		9	29,3 (8)	65	2,7
Åbo	26	58,2 (23)	8	9,8 (7)	11	4	11	3	26	76,5 (22)	312	1,8
Malax	5					5	3		6		16	2,9
Korsholm	13	30,4 (13)	8			6	14	1	13	30,4 (13)	36	2,0
Vasa	11	27,7 (11)	3	10 (1)	4	8	10		13	27,7 (11)	95	1,6

Förklaring till tabell 5: Informationen om rekreationstjänsterna är insamlade från databanken över idrottsanläggningar i Finland, som upprätthålls av Jyväskylä universitet (Lipas 2008) samt från ifrågasvarande kommuners hemsidor. Informationen om tillgången på rekreationstjänster är inte helt jämförbar eftersom informationens exakthet beror på hur uttömmande kommunerna har informerat om sina friluftstjänster. T.ex. finns det bristfälligheter i informationen som kommunerna gett om områden som administreras av Forststyrelsen.

Parkernas arealer grundar sig på Statistikcentralens uppgifter (SVT: Kuntien ja ... 2006).

Tabell 6. Småbåtshamnar, st.

	Utfärdshamnar	Gästhamnar	Gästbryggor	Servicehamnar	Båtplatser	Tillsammans
Hangö	1	3	1		4	9
Ingå	4	1	1	2	4	12
Ekenäs	9	1	7	4	5	26
Finby			1	1		2
Västanfjärd			1	1		2
S:t Karins			1		4	5
Nådendal		1	1		7	9
Pikis					2	2
Reso				1		1
Åbo	1	2	2	3	3	11
Malax	1		2		5	8
Korsholm	3	1	4		5	13
Vasa	1	1	3	2	7	14

Förklaring till tabell 6: Informationen om småbåtshamnarna härstammar från boken Käyntisatamat (Käyntisatamat 2005).

2 Material och metoder

2.1 Material

2.1.1 Urval

Undersökningens material insamlades under namnet Ulkoilututkimus 2008 som en del av LVVI2-undersökningens (Luonnon virkistyskäyttö 2010) förundersökning. Materialet insamlades under tiden 5.3–1.5.2008. Svarspersonerna valdes ut med ett enkelt slumpmässigt urval. Hela samplets storlek var 5 000 personer bestående av 1 250 invånare från Hangö- och Ekenästrakten, 2 500 invånare från Åbotrakten och 1 250 invånare från Vasatrakten. Även om undersökningens sampel inte statistiskt signifikant motsvarar invånarna i hela det finska kustområdet, utan är ett urval av den kustbefolkning som i huvudsak bor i tätorter, kallar vi i denna rapport svarspersonerna befolkningen i kustområdena.

2.1.2 Hur enkäten utfördes

För undersökningsmaterialet svarade Intervju- och undersökningstjänster från Statistikcentralens enhet för Välfärdsstatistik. Materialet insamlades i huvudsak med en Internetbaserad enkät och 4 000 personer utvaldes till svarspersoner. Utöver detta erbjöds tusen personer möjligheten att svara på förfrågningen via Internet eller alternativt med den postenkät som bifogades följebrevet. Sålunda var undersökningens sampel i sin helhet 5 000 personer. Postenkäten var en förkortad version för att minimera besväret för svarspersonerna. Alla svarspersoner fick först ett brev som innehöll Internetadressen till det elektroniska frågeformuläret och ett personligt lösenord. Till brevet bifogades en broschyr som presenterade undersökningen. Förfrågningen gjordes både på finska och på svenska.

1 414 personer svarade på förfrågningen, varav 1 061 via Internet och 353 returnerade postenkäten. Ur bortfallsanalysen som gjordes av Statistikcentralen framkommer det att svarsandelen för den Internetbaserade enkäten med ett sampel på 4 000 personer var 25,5 procent (tabell 7). Svarsprocenten för samplet på tusen personer, var det var möjligt att välja mellan en förfrågning via Internet eller en postenkät, var 39,7 procent (av dessa valde 35,5 procent postenkäten och 4,2 procent svarade på förfrågningen i Internet).

Av dem som fick postenkäten valde 12 procent att svara via Internet eftersom det var möjligt, och av dem som skulle svara via Internet var det fyrtio som separat bad att få en pappersenkät för att kunna svara. För båda förfrågningssätten var de aktivaste svarspersonerna 55–64-åringarna (bild 2, bild 3). På den Internetbaserade enkäten svarade sämst den yngsta åldersklassen, 15–24-åringarna, och den äldsta, 65–74-åringarna. Svarsprocenten för hela undersökningen var 28 procent. Svarsaktiviteten var något högre i Hangö- och Ekenästrakten än i de andra trakterna. Kvinnornas svarsaktivitet var något högre än männens. Enligt Statistikcentralen baserar sig Internetenkäterna i Finland som riktas till befolkningen vanligtvis inte på slumpmässigt urval. Internetenkätens svarsandel var helt väntad. Man visste på förhand att det i en ren Internetundersökning uppkommer snedvridning som orsakas av bortfallet.

11 procent av dem som loggade in sig på Internetenkäten lät bli att fylla i den eller lämnade den på hälft. Den största orsaken som förklarar avbrytandet är blankettens längd, eftersom den genomsnittliga svarstiden för Internetenkäten var 43 minuter.

Bortfallsundersökningen utfördes som en kort finskspråkig telefonintervju. I maj 2008 gjordes 96 stycken intervjuer. Ur utredningen framgick det att nästan alla (99 %) hade idkat friluftsliv under de senaste 12 månaderna, och 55 procent hade gjort det endera samma dag som intervjun gjordes eller under den föregående dagen. På basis av detta kan man påstå att de som hörde till bortfallet inte är personer som inte idkar friluftsliv. Det gick inte att finna några signifikanta skillnader i svarssätten (Internet- eller postenkäten) angående idkandet av friluftsliv.

Tabell 7. Svansandelar enligt åldersgrupp för de olika datainsamlingsmetoderna

Svarssätt	Svarsprocent enligt åldersgrupp, %						
	Åldersgrupp, år						
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	Alla
Internet	21	26	25	29	29	21	25
Postenkät eller Internet	20	33	33	34	49	53	39
Tillsammans	20	27	27	31	34	30	28

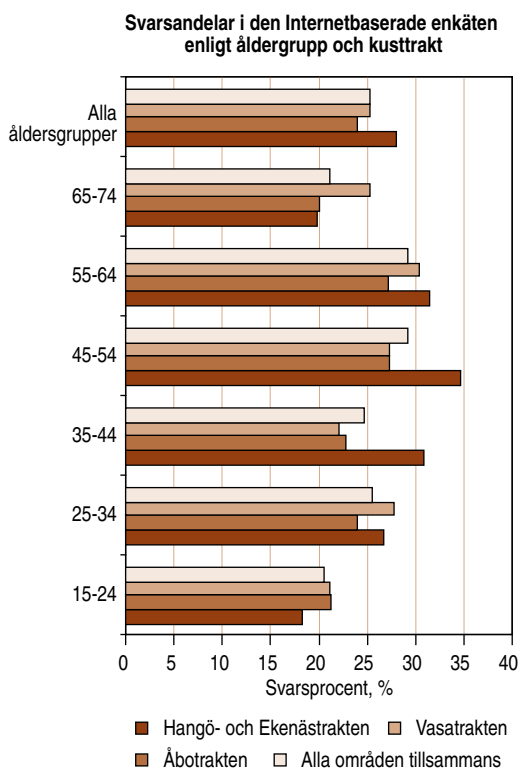

Bild 2. Svansandelar för Internetenkäten enligt åldersgrupp och områdesgruppering, samspel 4 000 personer. Statistikcentralen..

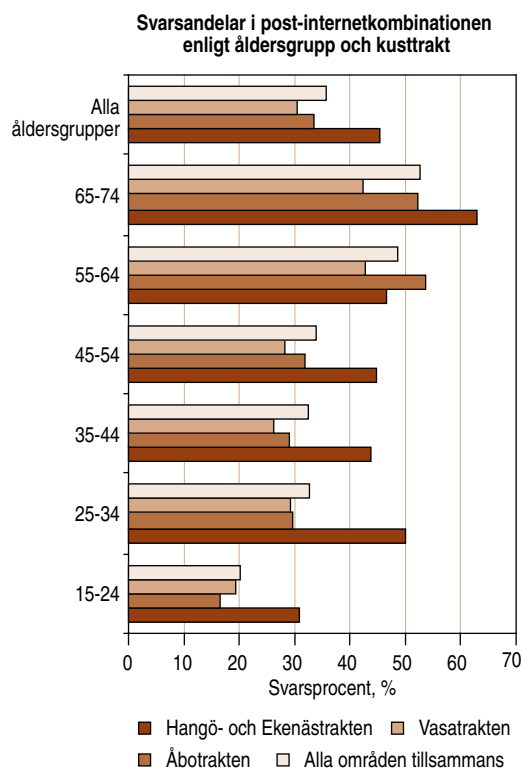

Bild 3. Svansandelar enligt åldersgrupp och områdesgruppering, för enkäten var det var möjligt att svara endera per post eller Internet, samspel 1 000 personer. Statistikcentralen.

2.1.3 Variabler och mätare

Avgränsning av begrepp

Med *friluftsliv* avses alla slags rörelseaktiviteter, friluftssintressen eller all slags vistelse i naturen. Friluftsliv omfattar både promenader, hundrastning i parker, skidåkning, fiske, bärplockning eller fotvandringar i någon naturmiljö i Finland eller utomlands. Det fastslogs att friluftaktiviteterna skall utövas *under fritiden*. Med fritid avsågs sådan tid när man känner sig fri från arbete eller förpliktelser.

I undersökningen begränsades friluftsliv till *aktiviteter utanför den egna tomten*. Man kunde ägna sig åt friluftsliv antingen i naturen nära hemmet eller på någon annan plats dit man tar sig (resor) med något färdmedel. Platser som lämpar sig för friluftsliv är stadsparker, promenad- och cykelleder, friluftsområden, skogar och åkrar, stränder och vattendrag (sjöar, hav, åar), strövområden samt vandringsleder både i nationalparker och i ödemarken. Som *en utevistelse/friluftsdag* avsågs en friluftaktivitet som varade i minst 15 minuter i naturmiljö utanför det egna gårdsområdet samt resor till naturmål. Med *friluftsliv i närmiljö* avses friluftaktiviteter som idkas med utgångspunkt från hemmet under en och samma dag. Naturresor var resor med minst en övernattningsnatt annanstans än i den stadigvarande bostaden och som idkades i naturen i rekreationssyfte.

Mätare

I undersökningen mättes idkandet av friluftsliv och mängden av friluftsliv för 75 olika friluftaktiviteter (statistik tabell 2–23). Frågorna gällde idkande av friluftsliv under de senaste 12 månaderna, och många av dem gällde för en specifik friluftaktivitet. Arbets- och skolresor samt resor då man utträttade ärenden räknades inte med (om dessa ställdes till att börja med några avgränsande frågor). T.ex. ”*Har Ni under de senaste 12 månaderna, promenerat, gjort motionspromenader, fotvandrat eller vildmarksvandrat i naturen under fritiden?*” Om svaret var ja, så uppmanades svarspersonen att även fylla i antalet gånger.

Angående fritidsintressen som anknyter sig till kusten eller havet (motionspromenader, stugliv, vistelse/solbadande/picknickar på stranden, båtliv, fiske, simning, skidåkning och skrinning) ställdes preciserande frågor om en för svarspersonen typisk friluftaktivitet på havet, på havskusten eller i skärgården.

Enkäten innehöll frågor som utredde både användarupplevelserna och belåtenheten med tillräckligheten av rekreationstjänster som stöder friluftsidkandet och friluftsmöjligheterna i havsstrandsområden. Den friluftsservice som undersöktes i enkäten var simstränder och -ställen, båt-tjänster, friluftsområden och -rutter, licenser förknippade med fiske samt sjösättningsställen och förvaringsplatser för båtar, lägerplatser och platser för lägereld, trafikförbindelser (kollektivtrafik, personbil), tillgången på information, café- och restaurangtjänster, uthyrning av utrustning och programservice. I enkäten utreddes även hur mycket strandens olika användningssätt och hur kvaliteten på trafikförbindelserna inverkar på idkandet av friluftsliv i strandområden eller på hur det inverkar på benägenheten att ta i land med båt. Därtill frågades det hur erfarenheterna av andra friluftsidkare och miljöfaktorer så som vädret, isförhållanden, hur ren stranden är och vattnets kvalitet inverkar på havsstrandsområdenas rekreationsanvändning.

Om den senaste gången som svarspersonen idkat någon friluftaktivitet, som tog högst en dag, ställdes ett antal frågor, så som vilket det huvudsakliga fritidsintresset denna gång var, hur lång tid tog idkandet, på vilket avstånd var målet och vilket var färd sättet. Därtill ställdes frågor om var stället där friluftaktiviteten idkades ligger, och om området alternativt var ett område eller en rutt som i huvudsak ägs av en kommun, ett statsägt friluftsområde eller en statsägd friluftsled, en nationalpark eller ett ödemarksområde, ett naturskyddsområde, privat mark (ekonomiskog, fritidshus med omnejd), en statsägd ekonomiskog eller ett statsägt vattenområde, ett av ett företag eller en förening upprätthållet ställe för friluftaktiviteter eller ett ställe var det idkas lantgårdsturism. I fråga om naturresor ställdes frågan om naturresans mål.

I enkäten ingick även frågor som berörde svarspersonens socioekonomiska bakgrund, närområdets friluftslivsmöjligheter (t.ex. avstånd till område som lämpar sig för idkande av friluftsliv) samt frågor om fritidshuset.

2.2 Analysmetoder

Statistiska metoder, både deskriptiva och analytiska, används för att producera information ur det erhållna materialet. Friluftsinformationen presenteras indelat i klasser enligt svarspersonens kön, ålder, yrkesutbildning, huvudsakliga yrkesställning (socioekonomisk ställning), bostadskommunens kommunstorlek, tätortsgrad och enligt de tre olika kustområdena.

Några statistiska parametrar (deltagarandelar och lägesmått) har inte presenterats på grund av otillräckligt antal observationer. Även om över 1 400 svar från kustinvånarna erhöles, innebar det endast ett litet antal svar för mer sällsynta friluftaktiviteter och för de minsta socioekonomiska grupperna (t.ex. jordbrukarna, de som sköter hushåll/övriga). Framställningen av varje statistisk parameter har undersökts från fall till fall genom att pejla den med svarsfrekvenserna. I bilagedelen (bilagorna: tabell 1) presenteras antalet observationer för de olika bakgrundsuppgifterna och exempel på deltagarandelarnas medelfel för några fritidsintressen.

3 Resultat

3.1 Hur befolkningen i kustområdet idkar friluftsliv och deltar i friluftaktiviteter

3.1.1 Friluftsliv i allmänhet

Kustbefolkningens nuvarande rekreationsanvändning beskrivs i friluftstatistiken (statistik tabell 1–23). Basinformationen är: idkar friluftsliv överhuvudtaget, idkandet av centrala friluftaktiviteter (deltagarandelar d.v.s. deltagarprocenter) samt hur ofta man idkar (hur många gånger man idkat friluftsliv) per befolkningsgrupp.

Av kustbefolkningen idkar 96 procent friluftsliv under året. Det finns ingen större skillnad mellan män och kvinnor. Av de unga fullvuxna 24–44-åringarna idkar till och med 98 procent friluftsliv. Däremot finns det inga egentliga skillnader mellan de andra åldersgrupperna. Skillnaderna mellan de olika yrkesutbildningsgrupperna är tämligen små. Om man indelar grupperna enligt den socio-

ekonomiska ställningen så avviker lantbruksföretagarna mest från de andra grupperna, eftersom deras deltagarandel är 90 procent. Om man undersöker enligt boningsortens storlek, tätortsgrad eller kustboende så är skillnaderna i deltagandet mycket små.

Vardagligt friluftsliv

Friluftaktiviteter som klassificeras som vardagligt friluftsliv är motionspromenader, löpning, cykling och rastning av hund (statistik tabell 2–4). 81 procent, av kustinvånarna som svarade på enkäten, hade idkat någon form av promenad eller gång under de 12 månader som föregick undersökningen. Motionspromenader är ett av de mest populära sätten att idka friluftsliv i naturen. 67 procent av kustbefolkningen tog motionspromenader. Motionspromenaderna var populärare bland kvinnor än bland män. Av de åldersstigna tog 69 procent motionspromenader och av de unga nästan 62 procent. Kustinvånarna tog motionspromenader i medeltal 79 gånger per år, vilket innebär en och en halv gång i veckan. Invånarna i Hangö- och Ekenästrakten och den äldsta åldersgruppen tog fler promenader än andra. De som hör till den äldsta åldersgruppen (65–74-åringar) tog i medeltal 119 promenader i året och hälften av dem tog mer än 80 promenader per år.

33 procent av alla kustinvånare idkade stavgång, men variationerna var stora mellan de olika befolkningsgrupperna: av kvinnorna idkade cirka 42 procent stavgång, av männen 20 procent, av de åldersstigna (65–74-åringar) rentutav 41 procent och av de unga (15–24-åringar) endast 17 procent (bild 4). Kustinvånarna idkade stavgång i medeltal 53 gånger under årets lopp, d.v.s. i alla fall en gång i veckan. De män som idkade stavgång, idkade denna motionsform lika ofta som kvinnorna. De åldersstigna och pensionärerna idkade mest stavgång. Stavgång idkades enligt resultaten från undersökningen mindre i kommuner med över 100 000 invånare än i mindre kommuner. De som bor i Åbotrakten idkade inte lika mycket stavgång som de som bor i Hangö- och Ekenästrakten eller i Vasatrakten (bild 5).

Framför allt unga och studerande idkade löpning. Till och med 62 procent av alla studerande som bodde på kusten hade idkat löpning under det senast gångna året. Det genomsnittliga antalet för alla svars personer under ett års tid var 33. I de små kommunerna, med ett invånarantal under 10 000, var löpning inte ett lika populärt intresse som på de större orterna. En betydligt mindre andel av de äldsta åldersgrupperna och pensionärerna idkade löpning jämfört med de andra ålders- och socioekonomiska grupperna. Av de pensionärer som å andra sidan idkade löpning, löpte hälften över 70 gånger per år, d.v.s. mer än en gång per vecka (bild 6). De yngre utövarna av löpning var inte på långt när lika aktiva.

Hundrastning var mera kvinnornas än männens fritidsintresse och även mera de ungas än de äldres. Upp till 40 procent av den yngsta åldersgruppen hade idkat hundrastning under det föregående året, när deltagarandelen för alla svars personer var 28 procent. Den som rastade hunden gjorde det i medeltal 178 gånger i året, vilket innebär över tre gånger i veckan. Endast 1,2 procent av svars personerna hade idkat hundspanssättning.

66 procent av kustinvånarna hade idkat cykling. I jämförelse mellan de tre områdena var idkandet av cykling populärast i Vasatrakten. Svars personerna idkade cykling i medeltal 33 gånger per år. Bland de yngre svars personerna var speciellt terrängcykling populärare än bland de äldre. Däremot var antalet terrängcykelturer högst för den äldsta åldersgruppen. Nio procent av svars personerna idkade cykelturer. Av dem som avlagt högskoleexamen hade en större andel deltagit i cykelturer än de som genomgått en utbildning på lägre nivå.

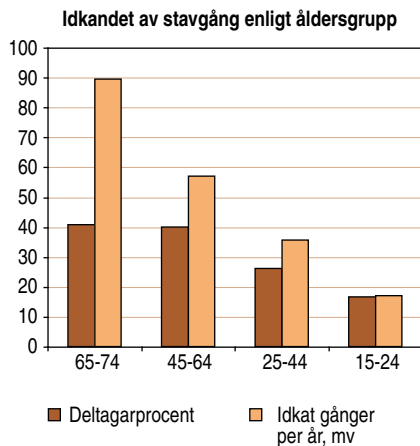

Bild 4. Andelen som idkat stavgång enligt åldersgrupp.

Bild 5. Andel av befolkningen som idkat stavgång i de olika kustområdena.

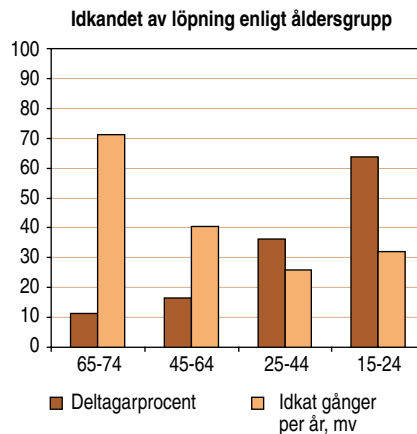

Bild 6. Andel av kustbefolkningen som idkat löpning enligt åldersgrupp.

Fritidsintressen som är förknippade med vattenområden och stränder

Simning, båtliv, fiske och vistelse på strand är några av de viktigaste friluftsintrössena som är förknippade med kusten, skärgårdens vattenområden och stränderna. Man tänker sig att det skulle finnas goda förhållanden för dessa fritidsintressen om man bor på kusten eller i skärgården.

Simning (statistik tabell 9) var bland svarspersonerna ett av de allmännaste friluftsintrössena. Av kustinvånarna idkade 73 procent simning i naturvatten. Den viktigaste formen av simning var rekreationssimning (70 %), när igen enbart 5 procent av svarspersonerna idkade motionssimning och 8 procent idkade vinterbadande. Kustinvånarna rekreationssimmade i medeltal 25 gånger per år. Över 5 procent idkade dykning. De flesta som idkade simning var unga och intresset svalnade med stigande ålder (bild 7). Visserligen idkade de mer åldersstigna utövarna simning oftare än de unga.

Mera motionssimmare fanns det i Hangö- och Ekenästrakten än i de övriga trakterna (bild 8). Vinterbadande, d.v.s. simning i vak, var populärast bland medelålders personer. De ivrigaste idkarna av vinterbadande var invånarna i Åbotrakten, varav 11 procent hade idkat simning under vintertid under det föregående året, visserligen hade en fjärdedel enbart vinterbadat ett par gånger under

vintern. Simmarna i Hangö- och Ekenästrakten var de som oftast simmade i vak, varav över hälften hade idkat denna aktivitet mer än 15 gånger. Vinterbadande idkas i medeltal 22 gånger per vinter, vilket är nästan identiskt med antalet simgångar under sommaren.

Idkandet av båtliv (statistik tabell 6–8) var populärt bland kustinvånarna. Av alla svarspersoner hade 48 procent idkat någon form av båtliv. Det var typiskt att det fanns mer män än kvinnor bland idkarna av båtliv och mer unga än åldersstigna (bild 9). Den yngsta åldersgruppen idkade dock båtliv färre gånger än de äldre åldersgrupperna (bild 9). Arbetslösa och de som sköter hushållet idkade minst båtliv.

De populäraste formerna av båtliv var rodd och motorbåtskörning med småbåt. Deltagarprocenten för rodd var 33 och i medeltal idkade man rodd 12 gånger per år. Motorbåtskörning med småbåt idkades av 39 procent av invånarna i Vasatrakten och 36 procent av invånarna i Hangö- och Ekenästrakten, när igen endast 22 procent av invånarna i Åbotrakten hade idkat motorbåtskörning under det föregående året (bild 10). Man idkade körning med småbåt oftare än rodd, i medeltal 16 gånger per år. Motorbåtskörning med småbåt var enligt resultaten en aktivitet som framför allt idkades i tätt bebyggda områden eller i landsortsaktiga kommuner och kommuner med under 100

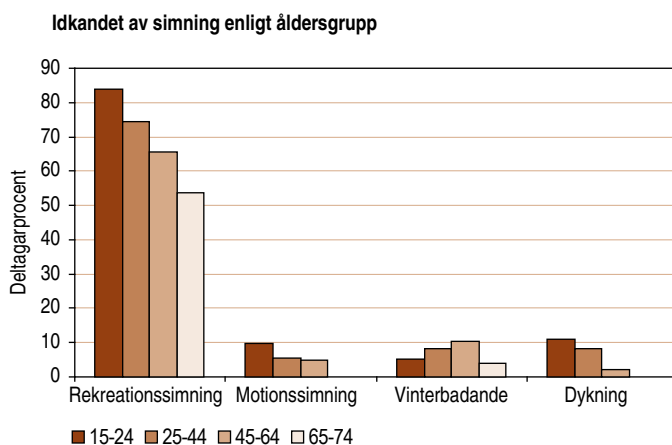

Bild 7. Andel av kustbefolkningen enligt åldersgrupp som idkat olika former av simning.

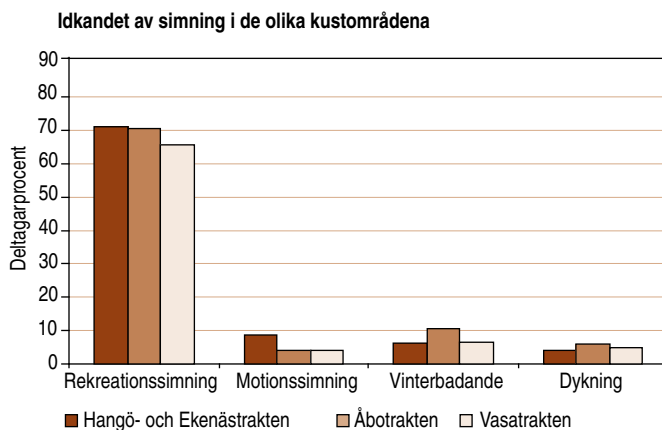

Bild 8. Andel av befolkningen på de olika kustområdena som idkat olika former av simning.

000 invånare. 10 procent hade idkat motorbåtskörning med långfärdsbåt. Deltagarandelarna för idkandet av långfärd med motorbåt avvek inte nämnvärt mellan de olika kusttrakterna.

6 procent av kustinvånarna idkade segling med långfärdssegelbåt. Denna form av segling var populär framför allt bland män, studerande och högt utbildade. Endast 1,4 procent av svarspersonerna hade seglat med en mindre segelbåt. 9 procent av svarspersonerna hade provat på paddling. Paddling är framför allt populärt bland unga och studerande, men de idkade paddling mer sällan än de äldre paddlarna.

Av kustbefolkningen hade 37 procent idkat fiske (statistik tabell 13), av männen 48 procent och av kvinnorna 28 procent. I fråga om idkandet av fiske fanns det ingen generell skillnad mellan de olika åldersgrupperna. Allt som allt var fisket populärast i Hangö- och Ekenästrakten var 44 procent idkade fiske. De motsvarande siffrorna för Vasa- och Åbotrakten var 40 procent och 31 procent.

Speciellt spinn- och dragfiske var enligt undersökningen fiskeintressen som idkades av män. De som bor i Vasatrakten och i Hangö- och Ekenästrakten idkade mer spinn- och dragfiske än de som bor i Åbotrakten (bild 11). Invånarna i Hangö- och Ekenästrakten idkade mer nätfiske eller fiske

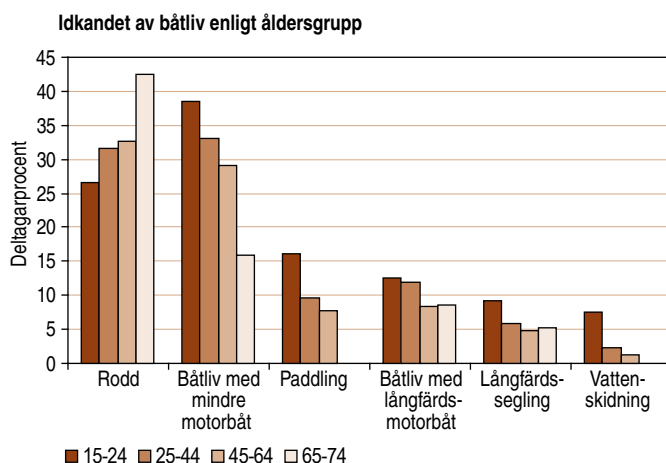

Bild 9. Kustbefolkningens deltagarandelar enligt åldersgrupp för olika former av båtliv.

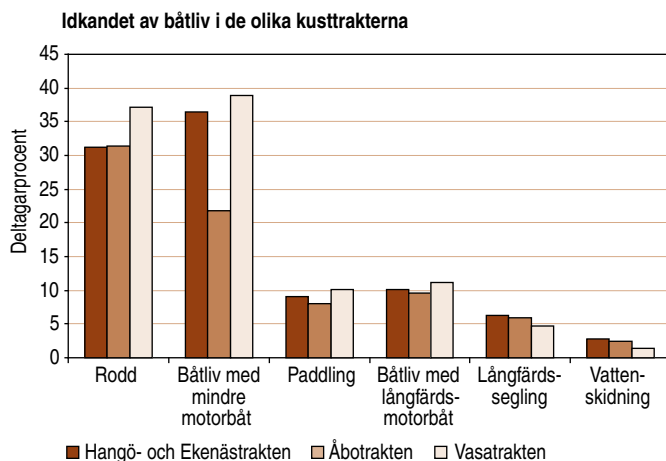

Bild 10. Andelar av befolkningen som idkar olika former av båtliv i de olika kusttrakterna.

med andra motsvarande fiskeredskap än invånarna på de andra områdena. I Hangö- och Ekenästrakten idkade till och med 28 procent av svarspersonerna nätfiske, i Vasatrakten var motsvarande siffra 21 procent och i Åbotrakten 15 procent. Jämfört med andra former av fiske idkades nätfiske av de äldre åldersgrupperna (bild 12). Om man tar i beaktande alla åldersgrupper idkades nätfiske i genomsnitt 19 gånger per år. Endast 2,5 procent av svarspersonerna idkade fiske med sax eller andra motsvarande fångstredskap, och 1,5 procent av kustbefolkningen idkade kräftfångst.

Picknickar, solbad och att titta på vyer ingår i denna undersökning i aktiviteten vistelse på strand. Av kustinvånarna hade 36 procent picknickat. De mest aktiva picknickarna var de som sköter hushåll, de unga och kvinnorna. Svarspersonerna picknickade i medeltal 7 gånger per år. I synnerhet den yngsta åldersgruppen, kvinnor, de som sköter hushåll samt studerande hade solbadat på stranden. Solbadandet var en populär fritidssysselsättning, och 51 procent av svarspersonerna hade solbadat. De som solbadat vistades i medeltal 13 gånger per år på stranden. Att titta på vyerna och annan vistelse på stranden var likaså populärt, 62 procent av kustinvånarna hade deltagit i ifrågavarande aktiviteter. Kustinvånarna vistades i medeltal 29 gånger per år på stranden. Pensionärerna och den äldsta åldersgruppen vistades minst på stranden samt solbadade och picknickade minst. Det framkom inga skillnader mellan de olika kusttrakterna.

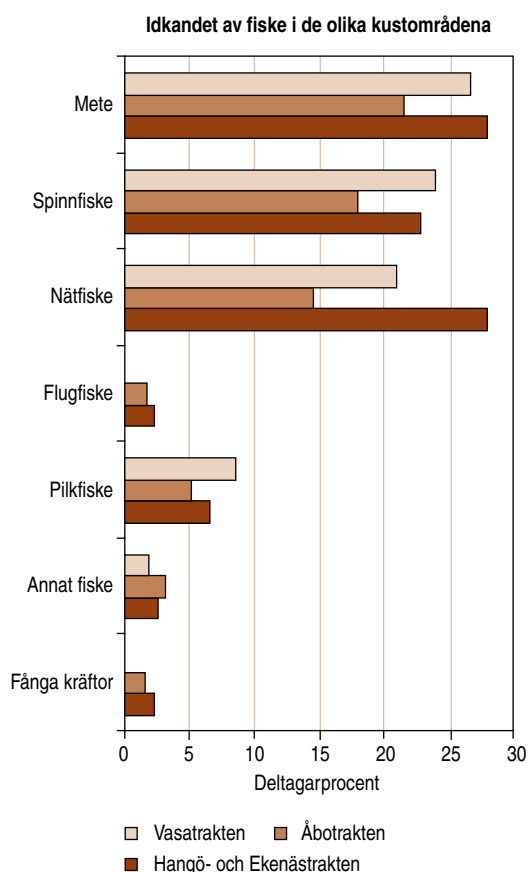

Bild 11. Andel av befolkningen i de olika kustområdena som idkat olika former av fiske.

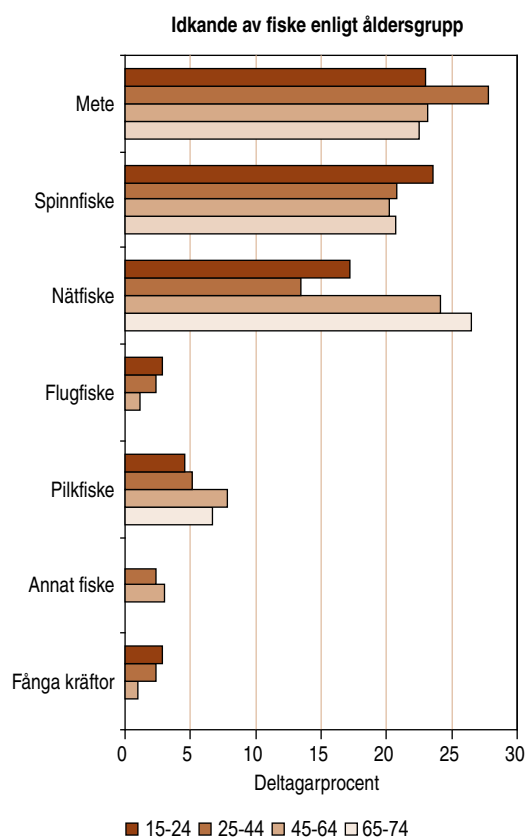

Bild 12. Kustbefolkningens deltagarandelar enligt åldersgrupp för olika former av fiske.

Stugliv och att slå läger

Under det föregående året hade 60 procent av svarspersonerna vistats på sommarstuga eller motsvarande fritidsbostad (statistisk tabell 5). Det genomsnittliga antalet stugbesök eller dagar som man vistats på stugan per år var 44. Vistelse på stuga var populärast bland den yngsta åldersgruppen, men den äldsta åldersgruppen hade betydligt fler vistelsedagar på stuga än de yngre åldersgrupperna. Under det föregående året hade den äldsta åldersgruppen vistats 70 gånger eller dagar på stuga. De arbetslösas deltagarprocent i fråga om vistelse på stuga var lägre än för de yrkesverksamma. I Vasatrakten idkade 65 procent och i Åbotrakten 62 procent av invånarna stugliv, i Hangö- och Ekenästrakten var motsvarande siffra endast 51 procent. Mest stugliv idkades av dem som bor i kommuner med 25 000–100 000 invånare.

Sex procent av kustbefolkningen idkade husbilsliv (statistisk tabell 5). Sysselsättningen var något mer populär i Vasatrakten än i de andra trakterna. Husbilsliv idkas framför allt av dem som bor i kommuner med färre än 100 000 invånare. Tältning på campingområde och i naturen (statistisk tabell 5) var enligt undersökningen mest populärt bland den yngsta åldersgruppen och bland studerande. Nio procent av alla svars personer hade tältat på campingområde och fyra procent i naturen.

Friluftssysselsättningar förknippade med skogsnaturen

Typiska friluftssysselsättningar som är förknippade med skogsnaturen är bär- och svampplockning och plockning av andra naturprodukter, jakt, skogsvårdsarbeten som utförs under fritiden samt fotvandringar och utflykter.

Tre fjärdedelar av kustinvånarna idkade någon sorts plockning av naturprodukter. Populärast var bärplockning (statistisk tabell 16). 61 procent av alla invånare hade idkat bärplockning under det föregående året. Bärplockning idkades i medeltal åtta gånger per år och fler kvinnor (67 %) än män (54 %) idkade bärplockning. Intresset för bärplockning varierade med åldern. 80 procent av den äldsta åldersgruppen hade idkat bärplockning när igen den motsvarande siffran för den yngsta åldersgruppen var bara 41 procent. Att plocka bär var populärt framför allt i Hangö- och Ekenästrakten, var 68 procent av invånarna hade idkat bärplockning. De motsvarande siffrorna för Vasa- och Åbotrakten var 60 och 58 procent (bild 13).

Även svampplockning (statistisk tabell 16) var en populär aktivitet. 49 procent av alla svars personer hade plockat svamp, av kvinnorna 51 procent och av männen 46 procent. Svampplockning idkades, såsom bärplockning, i medeltal åtta gånger per år. Intresset för svampplockning ökade med åldern. Skillnaderna i idkandet av svampplockning mellan de olika områdena var uppenbara. Av svars personerna plockade 64 procent i Hangö- och Ekenästrakten, 47 procent i Åbotrakten och 35 procent i Vasatrakten svamp. Även naturliga örter och blommor plockades (statistisk tabell 16) mest i Hangö- och Ekenästrakten. Kvinnorna plockade örter och blommor betydligt oftare (39 %) än män (12 %).

4,5 procent av kustkommunernas invånare idkade jakt (statistisk tabell 15). 9 procent av männen idkade jakt, men kvinnornas andel var under en procent. Det var uppenbart att jakt idkades i landsortsaktiga eller tätt bebodda kommuner samt i kommuner med litet invånarantal. I Åbotrakten idkade man jakt i mindre utsträckning än i de andra områdena. Man deltog i älgjakt 12 gånger eller i fågel- eller småviltsjakt 16 gånger per år.

I naturvårdsarbeten, såsom insamling av klenvirke samt skogs- och viltvårdsarbeten under fritiden (statistisk tabell 11 och 12), deltog framför allt den äldsta åldersgruppens män och invånarna i landsbygdsaktiga kommuner. Naturvårdsarbetets deltagarprocent bland alla svars personer var 30. Naturvårdsarbeten utfördes minst i stadsaktiga kommuner och i geografisk jämförelse i Åbotraktens kommuner. Av de socioekonomiska grupperna deltog arbetslösa och studerande minst i naturvårdsarbeten. 18 procent av kommunernas invånare idkade fritidsodling. Odlingen var mest populär i Hangö- och Ekenästrakten (23 %). Motsvarande siffra för Vasatrakten var 18 och för Åbotrakten 16 procent. Fritidsodlingarna sköttes i medeltal 25 gånger per sommar. Husdjurskötsel i naturmiljö idkades av enbart fyra procent av svars personerna, men antalet gånger uppgick till i medeltal 85 per år.

I utflykter eller vildmarksvandringar med övernattnig (statistisk tabell 2) deltog nio procent av svars personerna och i fotvandringar som räckte en halv dag deltog 28 procent av svars personerna. Vildmarksvandring var populärare i Vasatrakten än i de andra kusttrakterna. Männen (13 %) idkade vildmarksvandring mer än kvinnorna (6 %). Vildmarksvandring med övernattnig idkades i medeltal 16 dagar per år. Märkas bör att hälften av alla som idkade vildmarksvandringar använde mindre än fem dagar per år för detta intresse.

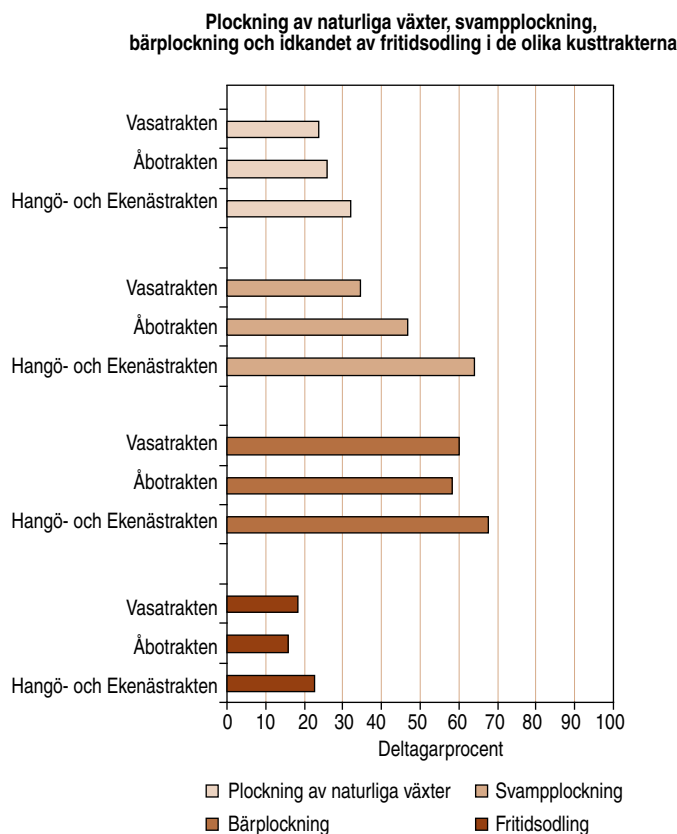

Bild 13. Andel av befolkningen i de olika kustområdena som idkat bärplockning, svampplockning, fritidsodling och plockning av naturliga växter.

Friluftssysselsättningar förknippade med vintern och snön

Skidåkning, slalom och långfärdsskridskoåkning samt backåkning (statistisk tabell 18 och 19) är de viktigaste fritidsintressena under vintern som kräver snöförhållanden eller frusna vattendrag. På grund av de frekventa milda vintrarna och säsongen som är kortare än i de andra delarna av landet finns det inte i kustområdena samma naturliga förutsättningar för dessa sysselsättningar som i de inre delarna av Finland.

Av kustinvånarna utövade 30 procent något slag av skidåkning under årets lopp. De olika skidgrenarna utövades mest av svars personer från den yngsta åldersgruppen och minst från den äldsta. Det var betydligt populärare att delta i någon form av skidåkning i Vasatrakten än längre söderut i Åbotrakten och i Hangö- och Ekenästrakten. Den allmänaste skidgrenen var längdåkning i färdiga skidspår, vilket hade idkats av 19 procent av svars personerna. Längdåkning i skidspår idkades i medeltal åtta gånger per år. Deltagarandelarna för längdåkning i skidspår varierade från 29 procent i Vasatrakten till 13 procent i Hangö- och Ekenästrakten (bild 14). Längdåkning i skidspår idkades mest av invånarna i kommuner med ett invånarantal på 25 000–100 000 personer. Längdåkning i terräng utan skidspår hade idkats av 7 procent av svars personerna. I fråga om längdåkning i terräng utan skidspår fanns det inga skillnader mellan kustområdena. Sex procent hade gjort över 20 kilometer långa skidturer eller gjort skidturer som räckte mer än en halv dag, och enbart 0,4 procent av svars personerna hade idkat egentlig skidåkning i vildmark med övernattnings i naturen.

10 procent hade idkat slalom, 3 procent snöbrädsåkning och 0,4 procent telemarksåkning. Det fanns inga skillnader mellan de olika områdena angående slalom. Slalom idkades av de två yngsta åldersgrupperna och av studerande (bild 15). Det framgick tydligt att snöbrädsåkning idkades enbart av den yngsta åldersgruppen. Slalom och snöbrädsåkning idkades i medeltal sex gånger per år.

Gruppen som idkade andra vintergrenar var ganska liten (statistisk tabell 20). Endast två procent av alla svars personer idkade långfärdsskridskoåkning och tre procent annan skridskoåkning på naturis. En större andel av kvinnorna (7 %) åkte sparkstötting än av männen (3 %). Grenen var mer populär i Vasatrakten än i de andra trakterna. 12 procent av svars personerna idkade backåkning.

Naturaktiviteter

Naturaktiviteter är att beundra landskapet, att njuta av naturen, fågel- och djurskådning, att samla växter eller stenar, naturfotografering och annan särskild fritidssysselsättning som förutsätter att man rör sig i naturen (statistisk tabell 17).

Allt som allt deltog 57 procent av svars personerna i någon naturaktivitet, kvinnorna dock aktivare än männen. 23 procent av kustinvånarna idkade naturfotografering eller –målning. Fågelskådning och matning av fåglar var framför allt aktiviteter som idkades av pensionärer, arbetslösa och av de två äldsta åldersgrupperna. Allt som allt idkade 19 procent av svars personerna fågelskådning. I Hangö- och Ekenästrakten var siffran lägre än annorstädes. Fågelskådarna observerade fåglar i medeltal 43 gånger per år. Att betrakta natursevärdheter var speciellt populärt bland kvinnor. Av dem betraktade 47 procent natursevärdheter, och motsvarande siffra för männen var 37 procent.

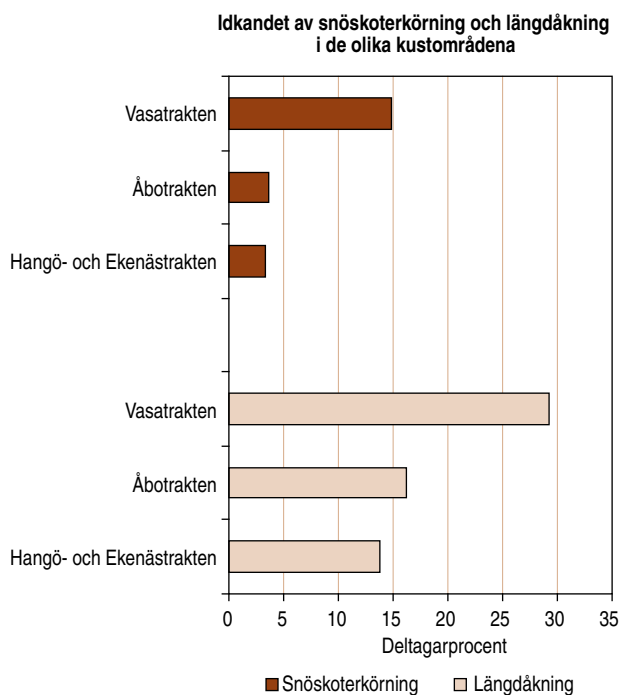

Bild 14. Andelar av befolkningen i de olika kustområdena som idkat snöskoterkörning och längdåkning.

Annat betraktande av naturen idkades av 42 procent av svarspersonerna. Denna aktivitet idkades i medeltal 63 gånger per år.

Diverse motionsaktiviteter

Specialaktiviteterna i naturen är orientering, klippklättring, terrängridning, rullskridskoåkning, golf och flygning av drake (statistisk tabell 21 och 22). Fyra procent av kustinvånarna idkade orientering. Männen (5 %) idkade orientering mer än kvinnorna (3 %). Orientering var populärare bland studerande än bland de andra socioekonomiska grupperna. De som idkade orientering gjorde det i medeltal åtta gånger per år.

Två procent idkade klippklättring, och utövarna var unga och studerande (bild 15). Fyra procent idkade terrängridning och idkarna hörde framför allt till de två yngsta åldersgrupperna. Kvinnor idkade terrängridning mer än män. De som idkade ridning red i medeltal rentav 29 gånger per år, visserligen red hälften av deltagarna bara mer sällan än två gånger per år.

Åtta procent av kustbefolkningen idkade rullskridskoåkning. De aktivaste rullskridskoåkarna hörde till de två yngsta åldersgrupperna (bild 15). Rullskridskoåkandet var allmännare i Vasatrakten (12 %) än i Hangö- och Ekenästrakten (4 %). Det fanns inga geografiska skillnader i idkandet av golf. Ungefär fem procent av kustinvånarna spelade golf. Golfidkarna spelade golf i medeltal 30 gånger per år. Fem procent av svarspersonerna hade flugit drake eller modellplan under föregående år.

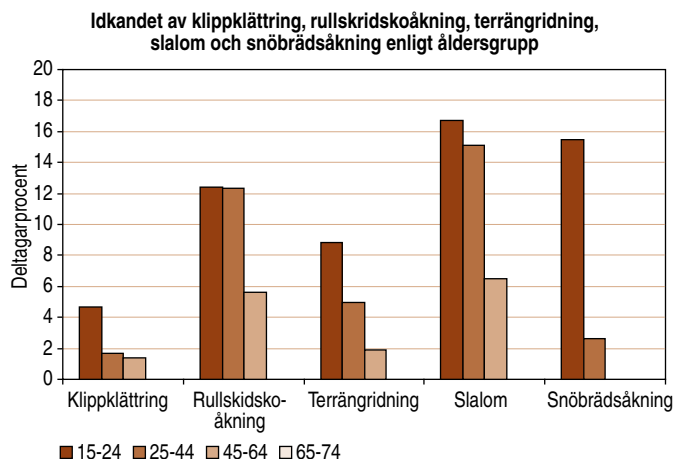

Bild 15. Andel av befolkningen i de olika kustområdena som idkat diverse motionsaktiviteter enligt åldersgrupp.

Motoriserade färder i naturen

Att röra sig motoriserat i naturen innebär oftast att man på vintern kör med motorkälke och på sommaren med terränghjulning, terrängbilar och motorcyklar (statistisk tabell 23).

11 procent av svarspersonerna hade idkat någon form av motoriserad färd i naturen. Männens andel (16 %) var betydligt större än kvinnornas (8 %). Av den yngsta åldersgruppen (25 %) och av de studerande (21 %) hade en större andel än i de andra befolkningsgrupperna idkat någon form av motoriserad färd i naturen. Motoriserade aktiviteter, framför allt att köra motorkälke, var betydligt populärare i Vasatrakten än i Hangö- och Ekenästrakten (bild 14). De som körde motorkälke hade i medeltal kört sex gånger per år och de som körde terränghjulning hade kört 14 gånger per år.

3.1.2 Friluftsliv förknippat med havsstrand och havsområden

Alla invånare i kustkommunerna hade i medeltal en sträcka på 4,3 kilometer till närmaste havsstrand som lämpade sig för friluftsliv (statistisk tabell 30). För hälften av svarspersonerna var sträckan två kilometer eller mindre. Invånarna i Hangö- och Ekenästrakten hade det kortaste avståndet till havsnära friluftsmöjligheter. Avståndet till havet var för dem i medeltal 2,7 kilometer, när igen avståndet i Vasatrakten var 4,3 kilometer och i Åbotrakten 5,3 kilometer. Visserligen hade hälften av invånarna i Vasatrakten en sträcka på under två kilometer till havsstranden.

Av alla promenader som togs av kustinvånarna riktade sig 35 procent till en havsstrand eller till skärgården (statistisk tabell 24). Ett typiskt mål för promenader på kusten eller i skärgården var i medeltal på ett avstånd på 3,6 kilometer från hemmet (statistisk tabell 26). Jämfört med de andra kustinvånarna hade de som bodde i Åbotrakten det längsta avståndet, i medeltal 5,6 kilometer, till promenadmålet vid havsstranden eller i skärgården. Visserligen hade hälften av dem som bor i Åbotrakten under en kilometers väg till promenadmålet på kusten. I Vasa var motsvarande siffra under en halv kilometer. Den yngsta åldersgruppen tog färre promenader på havsstrand än den äldsta åldersgruppen. Av de socioekonomiska grupperna tog de som sköter hushåll, pensionärerna och de arbetslösa proportionellt mest promenader på havsstrand. Invånarna i Hangö- och Ekenästrakten samt Vasatrakten tog mer promenader på havsstrand än invånarna i Åbotrakten.

Av kustinvånarnas besök eller vistelse på fritidsbostad riktade sig den största delen (84 procent) till kusten eller skärgården (statistisk tabell 24). I medeltal bodde kusttraktens invånare på ett avstånd på 73 kilometer från sin stuga eller fritidsbostad (statistisk tabell 26). Invånarna i Åbotrakten hade ett cirka 15 kilometer längre avstånd till stugan eller fritidsbostaden än invånarna i de andra trakterna, därför var det genomsnittliga avståndet till stugan för dem till och med 80 kilometer (bild 16). Den längsta båtfärden till stugan hade invånarna i Hangö- och Ekenästrakten (i medeltal 6,6 km). Svarspersonerna spenderade i medeltal 41 dagar per år på stuga vid havsstrand. Flest stugdagar på kusten hade pensionärerna och de som sköter hushåll, och minst hade unga och studerande. Man kunde inte observera skillnader i stugbesöken eller dagar spenderade på stugan för de olika trakterna.

79 procent eller huvuddelen av alla de gånger kustinvånarna idkade båtliv, riktade sig färderna till havet. Avståndet från bostaden till den plats var båtfärden påbörjades var i medeltal 10 kilometer. För hälften av kustinvånarna var avståndet ändå under en kilometer. Den kortaste båtfärden på havet hade invånarna i Hangö- och Ekenästrakten (4,9 km) och den längsta hade invånarna i Vasatrakten (13,6 km) till det ställe som var deras vanligaste mål under båtfärderna. Den äldsta åldersgruppen och pensionärerna idkade mer båtliv på havet än de andra grupperna. Invånarna i Vasatrakten (73 %) idkade inte lika mycket båtliv på havet som invånarna i Hangö- och Ekenästrakten och Åbotrakten (81 %).

Av alla simgångar simmades 82 procent i havet. Svarspersonerna simmade i medeltal 25 gånger per år i havet. Hälften av alla svarspersoner simmade i havet under tio gånger per år. Avståndet till simstrand vid havet var i medeltal åtta kilometer. För hälften av svarspersonerna var avståndet till simstället under 1,5 kilometer. Avståndet var ungefär en tredjedel kortare för invånarna i Hangö- och Ekenästrakten (5,6 km) än för invånarna i Vasa- eller Åbotrakten (9,3 km). Invånarna i Hangö- och Ekenästrakten simmade oftare i havet än invånarna i de andra trakterna. 86 procent av deras simgångar riktade sig till havet och simgångerna var i medeltal 28 per år. Pensionärerna och de som sköter hushåll idkade simning i havet numerärt mer än andra. Numerärt simmade den yngsta åldersgruppen och studerande minst i havet.

Av de friluftsgånger i vilka ingick vistelse på strand riktade sig 60 procent till havsstränder eller skärgården. Solbad, att betrakta landskapet, picknickar och övrig vistelse ingår i denna undersökning i aktiviteten vistelse på strand. Vistelseplatserna vid havet var i medeltal på nio kilometers

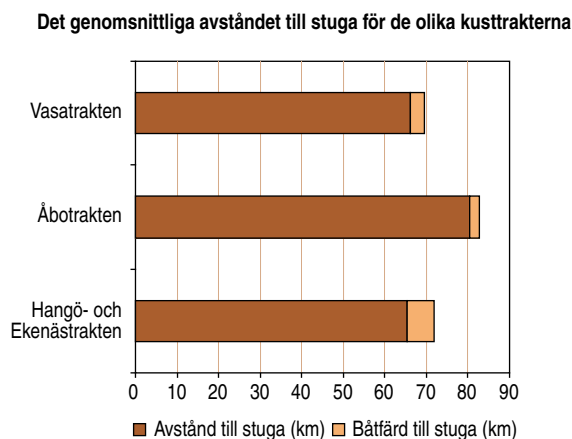

Bild 16. Avståndet mellan fritidsbostad och den stadigvarande bostaden (medeltal) för de olika kusttrakterna.

avstånd från hemmet. Hälften av svarspersonerna bodde på under tre kilometers avstånd från dessa havsnära vistelseplatser. I Åbotrakten var avståndet längst (10,5 km) till vistelseplatserna vid strand och kortast i Hangö- och Ekenästrakten (6,4 km). Mest tid bland havsstrandsaktiviteterna spenderade framför allt pensionärerna, den äldsta åldersgruppen och de som sköter hushåll.

Av allt fiske som idkades av kustinvånarna riktade sig 78 procent till havsvatten. Framför allt så riktade sig fisket i Hangö- och Ekenästrakten till havet (82 %), för Åbo och Vasa var motsvarande siffror 76 procent. Avståndet från bostaden till fiskestället på havet var i medeltal 11 kilometer. I Vasatrakten var fiskeställena belägna på ett märkbart längre avstånd, i medeltal 21 kilometer, än i Åbotrakten (8 km) eller Hangö- och Ekenästrakten (7 km) (statistisk tabell 30). För hälften av svarspersonerna var emellertid fiskeställena på alla områden belägna på högst en kilometers avstånd från hemmet. Hälften av svarspersonerna i Åbotrakten behövde inte över huvudtaget åka båt för att komma till sina fiskeställen. Av kvinnornas fiskegångar riktade sig 86 procent till havet, när igen motsvarande andel för männens alla fiskegångar var 74 procent. Även pensionärerna fiskade aktivt på havet.

Allt som allt riktade sig 56 procent av skidandet till havsisen, stränderna och skärgården (statistisk tabell 25). Framför allt i Hangö- och Ekenästrakten riktade sig skidandet till havsmiljö (65 %). Avståndet till skidstället i havsmiljö var i medeltal tre kilometer från bostaden. För hälften av svarspersonerna var avståndet till skidstället på kusten eller på isen under 600 meter. Det längsta avståndet till havsnära skidställen hade invånarna i Vasatrakten (4 km) och det kortaste hade invånarna i Hangö- och Ekenästrakten (1 km). Av all skrinning i naturmiljö riktade sig över 90 procent till havsisen. Avståndet till stället var man kunde idka skrinning på havs is var i medeltal 5,3 kilometer.

3.2 Idkandet av friluftsliv i närmiljö

3.2.1 Kustbefolkningens idkande av friluftsliv i närmiljö allmänt taget

Friluftsliv i närmiljö innebär friluftsliv, att röra sig i naturen eller vistelse i naturområden i närheten av den egna bostaden, och att idkandet görs från den stadigvarande eller fritidsbostaden. Som friluftsliv i närmiljö anses inte sådana friluftsliv- eller utfärdsresor som inkluderar övernattnings under utfärden eller resan. De vanligaste formerna av friluftsliv i närmiljö är motionspromenader och promenadturer, rastning av hund, löpning, cykling, stugliv och terrängskidåkning.

95 procent av alla svarspersoner deltog i någon form av friluftsliv i närmiljö (statistisk tabell 27). Deltagarprocenten varierar inte nämnvärt beroende på kön, ålder eller område. Lantbruksföretagarna, de arbetslösa och de som sköter hushåll idkade i mindre utsträckning friluftsliv i närmiljö än de andra socioekonomiska grupperna. 90 procent hade idkat friluftsliv i närmiljö.

I medeltal idkade man friluftsliv i närmiljö 155 gånger per år. Intervall mellan gångerna man idkade friluftsliv i närmiljö var för hälften av svarspersonerna fyra dagar eller mindre. En fjärdedel av svarspersonerna anmälde att de idkar friluftsliv i närheten av bostaden varje eller varannan dag. Kvinnorna idkade friluftsliv i medeltal 28 gånger per år mer än männen. Av de socioekonomiska grupperna idkade pensionärerna och den äldsta åldersgruppen mest friluftsliv i närmiljö. I den områdesvisa jämförelsen framgick det att invånarna i Hangö- och Ekenästrakten idkade oftare friluftsliv i närmiljö (176) än invånarna i Åbo- (146) eller Vasatrakten (147).

Nästan hälften (48 %) av alla gånger som kustbefolkningen idkade friluftsliv i närmiljö var det fråga om motionspromenader eller promenadurer (statistisk tabell 28). Näst allmännast var rastning av hund, 13 procent. Var fjärde gång var det fråga om någon annan form av friluftsliv i närmiljö än de mest typiska aktiviteterna. 49 procent av alla de gånger man idkade friluftsliv i närmiljö tog högst en timme. Ungefär en tredjedel av gångerna tog mellan en och två timmar och en femtedel tog över två timmar.

Enligt områdestyp

De gånger man idkade friluftsliv i närmiljö riktade sig något under hälften, 48 procent, av gångerna till ett kommunägt område eller en kommunägd rutt eller till ett skyddsområde på kommunens mark (statistisk tabell 28). På kommunens områden idkade man framför allt promenader, eftersom 60 procent av alla promenader riktade sig till dylika områden (bild 17). 67 procent av längdskidåkningen riktade sig till kommunägda områden. Löpning och rastning av hund var populära aktiviteter på rekreationsområden som upprätthålls av kommunen. På kommunägda områden eller rutter idkade man friluftsliv i medeltal 75 gånger per år. Den äldsta åldersgruppen idkade friluftsliv hundra gånger per år på kommunens område. Invånarna i Vasatrakten idkade mindre friluftsliv på kommunala områden än invånarna i de andra trakterna. De som bor i stadsaktiga kommuner idkade mer än någon annan grupp friluftsliv på kommunala områden. Vanligtvis idkade man friluftsliv under en timme på kommunens område.

Sex procent av idkandet av friluftsliv i närmiljö riktades till statliga områden. Kustinvånarna idkade friluftsliv på friluftslivsområden i närmiljön som upprätthålls av staten i medeltal nio gånger i året (statistisk tabell 27). Invånarna i landsbygdsaktiga kommuner med ett invånarantal under 25 000 invånare använde sig i större utsträckning än andra av statsägda områden till idkandet av friluftsliv i närmiljö. På statsägda områden idkades mest promenader och andra aktiviteter än

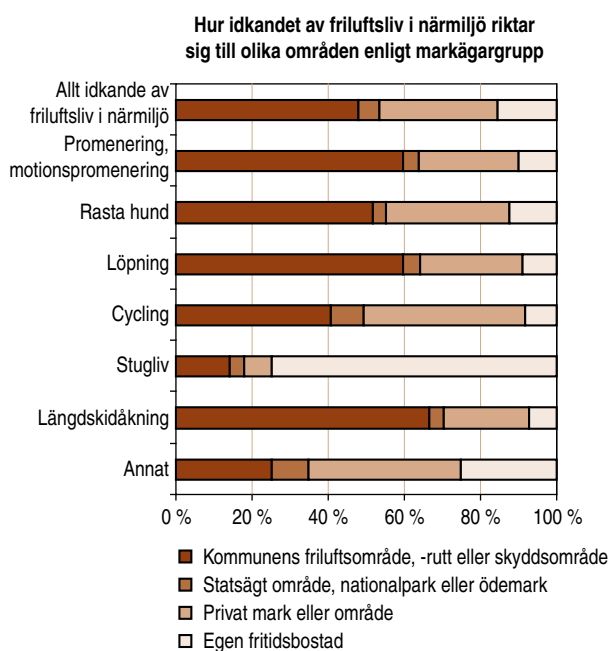

Bild 17. Hur idkandet av friluftsliv i närmiljö riktas sig till olika rekreationsområden, rutter och övriga områden enligt vem som äger marken.

de typiska friluftslivsaktiviteterna som idkas i närmiljö (statistisk tabell 28). Det var typiskt att friluftsidkandet tog längre tid på de statsägda områdena än på andra områden, eftersom idkandet räckte över fyra timmar i 35 procent av alla de gånger man idkade friluftsliv. Visserligen tog hälften av gångerna även på dessa områden under två timmar.

31 procent av de gånger man idkade friluftsliv riktades till privat mark eller övriga områden (t.ex. vattendrag). Antalet gånger man idkade friluftsliv på privat mark eller på övriga områden var i medeltal 48 per år. Av de enskilda aktiviteterna idkade man på dessa områden mera cykling i jämförelse med områden som upprätthålls av kommunen eller staten.

46 procent av all cykling riktade sig till dessa områden. En större andel av friluftslivet i närmiljö riktade sig till privat mark i Hangö- och Ekenästrakten samt i kommuner med ett invånarantal under 25 000 invånare än till annan mark som ägs av andra markägargrupper. På privat mark och på övriga områden tog över hälften (53 %) av gångerna man idkade friluftsliv under en timme.

16 procent av gångerna man idkade friluftsliv i närmiljö riktades till endera den egna lantgården eller fritidsbostaden. 75 procent av stuglivet riktade sig till den egna lantgården eller fritidsbostaden, och man idkade denna form av friluftsliv i närmiljö i medeltal 24 gånger per år (statistisk tabell 27). Man idkade friluftsliv på den egna lantgården mera i landsbygdsaktiga kommuner med lågt invånarantal och i tätbefolkade kommuner än i stadsaktiga kommuner. Invånarna i Vasatrakten idkade mest friluftsliv och invånarna i Åbotrakten minst i närheten av den egna lantgården. Två tredjedelar av friluftslivet på den egna lantgården tog under två timmar.

3.2.2 Friluftsliv i närmiljö på havsstrands- och skärgårdsområden

Den senaste gången kustinvånarna idkade friluftsliv i närmiljö riktades 48 procent av idkandet till stranden, havet eller skärgården. Under den senaste gången de idkat friluftsliv hade en större del av männen (53 %) än kvinnorna (44 %) varit på havsstranden eller på ett område som gränsar till havsstranden. Den äldsta åldersgruppens och pensionärernas idkande av friluftsliv i närmiljö riktade sig mer än för de andra grupperna till havet eller stranden. Av den senaste gången de idkat friluftsliv i närmiljö hade nästan 60 procent riktats till ifrågavarande områden. Ju yngre svarspersonerna var desto mer sällan riktades deras idkande av friluftsliv till havsområden. Invånarna i Hangö- och Ekenästrakten idkade mer än invånarna i de andra trakterna friluftsliv på havet eller på havsområden (62 %). I Vasatrakten var motsvarande siffra 48 procent och i Åbotrakten 39 procent.

3.3. Naturresor

3.3.1 Kustbefolkningens naturresor

Med naturresor avses resor som tar mer än en dag och vilkas huvudsakliga syfte är idkande av friluftsliv och rekreation i naturen. Av kustkommunernas invånare hade 43 procent deltagit i en naturresa under det senast gångna året (statistisk tabell 29). Svarspersonerna hade i medeltal gjort nio resor per år. Invånarna i stadsaktiga kommuner och med ett invånarantal på över 25 000 invånare hade gjort mera naturresor än alla andra. Invånarna i Vasatrakten var de mest aktiva naturresenärerna jämfört med invånarna i de andra kusttrakterna. Hälften av invånarna i Vasatrakten hade gjort en naturresa, när motsvarande siffra för Åbotrakten var 44 procent och för Hangö- och

Ekenästrakten endast 36 procent. Naturresenärerna i Hangö- och Ekenästrakten hade även deltagit i ett färre antal naturresor i jämförelse med naturresenärerna från de andra kusttrakterna.

Av naturresorna hade största delen riktats till en stuga eller till annan fritidsbostad. 43 procent av alla svarspersoner hade gjort en naturresa till en stuga och av dem hade över hälften (24 procent av alla) gjort en naturresa till en fritidsbostad som är belägen vid havet. Invånarna i Vasatrakten hade gjort fler stugresor till havsstranden än invånarna i Åbo- eller Hangö- och Ekenästrakten. Invånarna i Hangö- och Ekenästrakten hade gjort färre stugresor än invånarna i de andra trakterna till andra ställen än till fritidsbostad som är belägen vid havsstrand.

18 procent av svarspersonerna hade gjort naturresor där det huvudsakliga syftet var något naturintresse. Över hälften av dessa resor hade riktat sig till strandområden vid havet. Sex procent av svarspersonerna hade gjort en naturresa till en nationalpark. 18 procent av svarspersonerna hade gjort resor till Lappland. Största delen av dem hade gjort naturresor till Lappland under den tid av året då marken är snöbetäckt. De äldre åldersklasserna gjorde oftare resor till Lappland under den snöiga tiden än 15–44-åringarna. Invånarna i Vasatrakten hade deltagit i fler Lapplandsresor än invånarna i de andra trakterna. Endast en procent av svarspersonerna hade idkat gårdsemestrar.

3.3.2 Stugliv på kustområdena eller i skärgården

Av kustkommunernas invånare hade 40 procent egen stuga eller villa, hyrd stuga eller på annat sätt hade tillgång till stuga eller fritidsbostad regelbundet under årets lopp. Av den äldsta åldersgruppen (65–74-åringar) hade över hälften tillgång till stuga. Andelen som hade användningsmöjlighet minskade i de yngre åldersklasserna. Invånarna i Vasatrakten hade de bästa möjligheterna till stugliv. Av dem hade hälften tillgång till stuga eller motsvarande fritidsbostad. I Hangö- och Ekenästrakten hade 39 procent regelbunden tillgång till stuga och i Åbotrakten 35 procent av svarspersonerna.

Över hälften (57 %) av de stugor eller fritidsbostäder som är i kustbefolkningens användning befinner sig på en tomt eller lantgård till vilken det hör egen havsstrand och en femtedel (20 %) befinner sig på tomter vid andra vattendrag. Möjligheterna till stugliv med egen havsstrand var allmänna i Vasatrakten än i de andra trakterna. Av de invånare i Vasatrakten som hade möjlighet att använda fritidsbostad anmälde 68 procent att det hör havsstrand till fritidsbostaden, när igen bara hälften av de fritidsbostäder som tillhörde invånarna i Åbotrakten hade egen havsstrand.

I fritidsbostaden vistas man i medeltal 56 dagar per år. Den äldsta åldersgruppens representanter vistades mest på stugan (77 dagar) och minst de yngsta (27 dagar). Hälften av dem som hörde till den yngsta åldersgruppen och som idkade stugliv vistades under 14 dagar per år på stugan. Invånarna i Åbotrakten idkade mest stugliv. De idkade stugliv 61 dagar, när motsvarande siffra för Hangö- och Ekenästrakten var 55 och för Vasatrakten 49.

Av dem som idkade stugliv i kusttrakten hade 48 procent utrustade stugor, 41 procent hade som fritidsbostad en utrustad stuga eller villa och den resterande 11 %:n var egnahemshus, lantgårdar, semesterandelar eller annat, så som höghusbostad eller permanent parkerad husvagn. Av invånarna i Vasatrakten hade nästan hälften en utrustad fritidsbostad, när igen 54 procent av invånarna i Hangö- och Ekenästrakten spenderar sin fritid i en utrustad stuga.

Endast 22 procent av dem som regelbundet idkade stugliv bodde och hade stugan i samma kommun. För upp till 29 procent av invånarna i Vasatrakten var fritidsbostaden belägen på den stadigvarande boningsorten. I Hangö- och Ekenästrakten var motsvarande siffra 22 procent och i Åbotrakten hade bara åtta procent fritidsbostaden i den stadigvarande boningsorten.

3.4 Rekreativsmöjligheter och –tjänster på havsstrands- och skärgårdsområdena samt önskemål och motstridigheter i anslutning till dessa

3.4.1 Nöjdheten med de nuvarande rekreationstjänsterna

I undersökningen frågade man invånarna i kustområdet om deras erfarenheter av de rekreativstjänster på kustområdena och i skärgården som de använt sig av. Beträffande de flesta rekreativstjänsterna och den service som stöder idkandet av friluftsliv var invånarna i Hangö- och Ekenästrakten mest nöjda (bild 18). I Hangö- och Ekenästrakten var man nöjda framför allt med hamntjänsterna så som service-, natur- och utfärdshamnarna samt med båtarnas förvaringsmöjligheter. I Hangö- och Ekenästrakten var man även mer nöjd med simstränderna än i de två andra kustområdena. I Åbotrakten var man betydligt nöjdare än i de andra trakterna med kollektivtrafikens tjänster och med tillgänglighet av information om tjänsterna. Allmänt var man i alla trakter mest nöjd med de tjänster som möjliggjorde användandet av personbil, fiskemöjligheterna samt servicehamnarna för båtgäster och båtarnas förvaringsmöjligheter.

Beträffande de flesta friluftstjänsterna var invånarna i Vasatrakten minst nöjda. I Vasatrakten anmälde svarspersonerna att de är missnöjda framför allt med uthyrningen av utrustning, programtjänsterna och utbudet av simstränder samt tillgängligheten av information om tjänsterna. Generellt i alla trakter var man mest missnöjd med uthyrningen av utrustning samt med utbudet av kollektivtrafik och programservice.

3.4.2 Hinder och olägenheter för idkandet av friluftsliv på havsstränderna och i skärgården

Sådana faktorer som försämrar, förhindrar eller är till skada för friluftsmöjligheterna är t.ex. svårigheterna att ta i land eller att nå strandområden, dåliga trafikförbindelser, rusningar, problem som är förknippade med friluftsmiljöns beskaffenhet så som vädret, vattnets eller landskapets kvalitet eller problem som är förknippade med framkomligheten samt andra egenskaper förknippade med naturmiljön som kan uppfattas som hinder eller olägenheter.

En betydande del av stadskommunernas närliggande stränder är stängda, d.v.s. tillträde med allemansrätten både från land och från havet är förbjudet eller annars omöjligt. Problem med att nå strand hade upplevts speciellt av invånarna i Åbotrakten.

I alla kusttrakter, men speciellt i Åbotrakten (32 % av svarspersonerna), hade ”privat väg”-skyltarna samt markägarnas förbud och stränder i privat användning mest försvårat möjligheterna att nå strand när man närmar sig från fastlandet (bild 19). I Åbotrakten upplevde man mer än i de andra trakterna att dåliga vägförbindelser och bristen på parkeringsområden var ett problem. I Hangö- och Ekenästrakten upplevde man mer än i de andra trakterna att försvarsmaktens områden

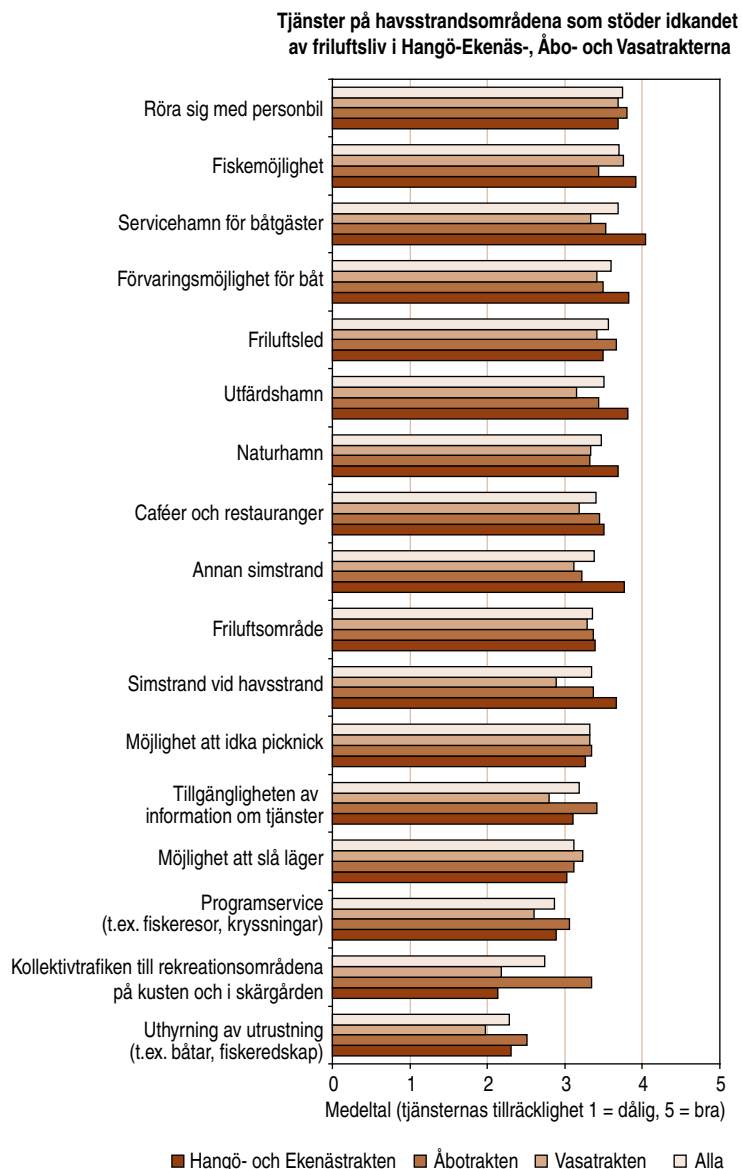

Bild 18. Nöjdheten med utbudet av friluftstjänster i de olika kusttrakterna. Siffran som beskriver nöjdheten har beräknats enbart för dem som har haft erfarenhet av ifrågavarande tjänster.

och naturskyddsområdena försvårade tillträde till strand. Minst faktorer som försvårade tillträde till strand från fastlandet hade noterats i Vasatrakten.

Sådana faktorer som förhindrade eller försvårade båtförare att ta i land fanns speciellt i Hangö- och Ekenästrakten (bild 20). Olägenheterna är de samma som för de andra friluftsidkarna: strand i privat bruk, ”privat område” –skyltar och markägarnas förbud. Dessa faktorer hade besvärat 38 procent av båtförarna i Hangö- och Ekenästrakten. I ifrågavarande trakt hade naturskyddsområdena (34 %) och försvarsmaktens områden (32 %) även försvårat båtförarnas möjlighet att ta i land betydligt mer än i de andra områdena. I Åbotrakten försvårade strändernas användning för turism båtförarnas möjligheter att ta i land mer än i de andra kusttrakterna. Minst faktorer som försvårade båtförarnas möjligheter att ta i land fanns i Vasatrakten.

Störande faktorer för idkandet av friluftsliv förknippade med andra människor på strandområden och i skärgården var de andra friluftsidkarnas störande beteende, oljud samt friluftsidkarnas riklighet (bild 21). Dessa faktorer hade stort svarspersonernas friluftsidkande speciellt i Åbotrakten, var dessa störande faktorer hade besvärat över 30 procent av svarspersonerna. I Hangö- och Ekenästrakten upplevde man mindre problem som var förknippade med andra friluftsidkare än i Åbotrakten. I Vasatrakten upplevde man minst störande faktorer som var förknippade med andra friluftsidkare. I Åbotrakten hade förutom ovan nämnda faktorer oro och otrygghet stort 23 procent av friluftsidkarna.

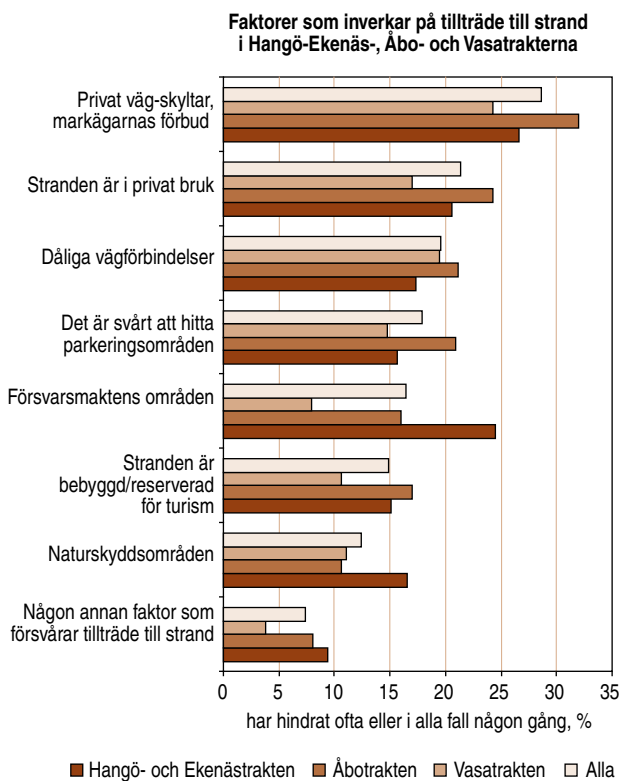

Bild 19. Faktorer som försvårar tillträde till strand från fastlandet i de olika kusttrakterna.

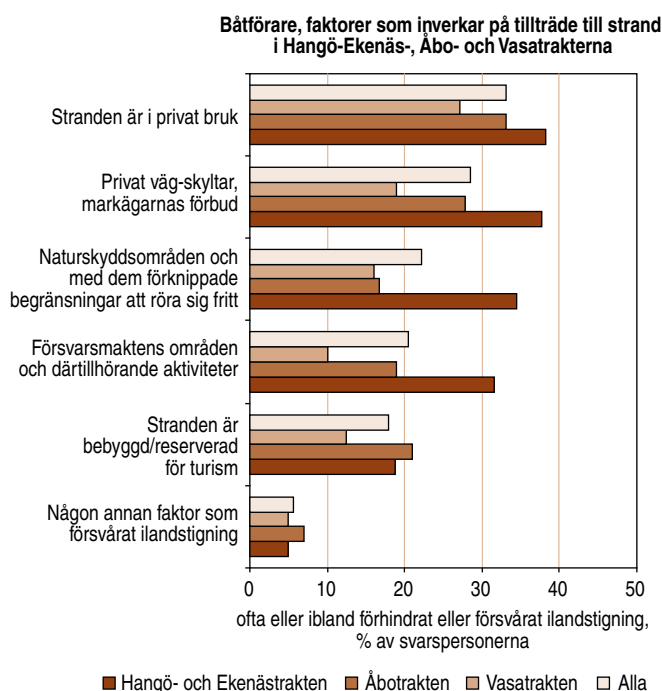

Bild 20. Tillträde till strandområde från havet, faktorer som försvårar ilandstigning med båt i de olika kusttrakterna. Den siffra som beskriver olägenheterna eller problemen har räknats ut enbart för dem som har idkat båtliv under de senaste fem åren.

Den allmännaste miljöfaktorn som var till nackdel för friluftsidkandet var väderleksförhållanden (bild 22). Dåliga väderleksförhållanden hade varit till förfång för nästan 70 procent av friluftsidkarna i Vasatrakten samt i Hangö- och Ekenästrakten och för cirka 60 procent i Åbotrakten. I Vasatrakten hade 72 procent av friluftsidkarna upplevt att dåliga vintrar och dåliga isförhållanden hade inverkat störande på friluftsidkandet, dessa var också de mest betydelsefulla faktorer som inverkade störande på friluftslivet i Vasatrakten. Simstrandens dåliga vattenkvalitet var till förfång speciellt för friluftsidkarna i Hangö- och Ekenästrakten. Nästan 70 procent av dem hade lidit av den dåliga vattenkvaliteten. Skräpiga och nersmutsade stränder hade varit till förfång i alla trakter. Detta omnämndes av 37 procent av friluftsidkarna. Olägenheterna för fotvandring och de försämrade landskap som orsakades av skogsavverkningar omnämndes som störande faktorer speciellt i Åbo- samt i Hangö- och Ekenästrakten.

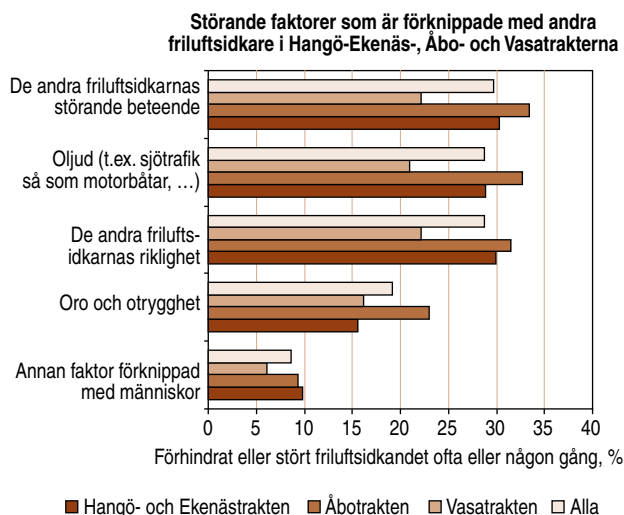

Bild 21. Störande faktorer förknippade med andra friluftsidkare i de olika kusttrakterna.

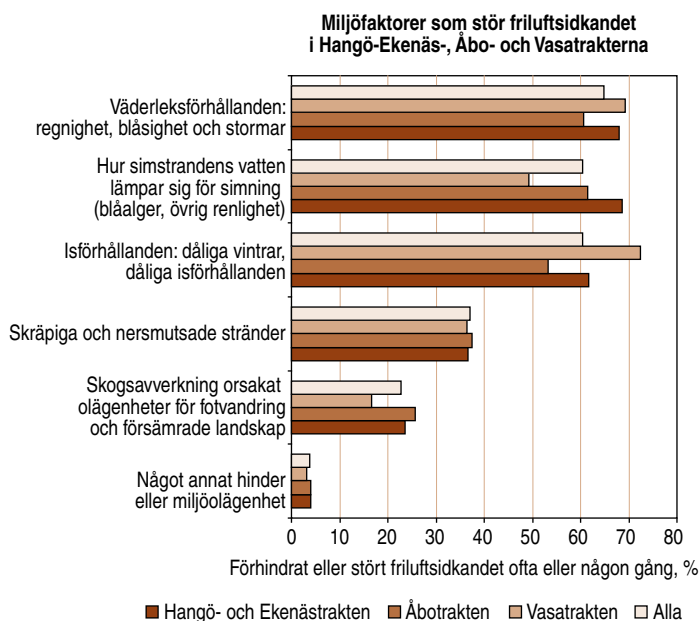

Bild 22. Miljöfaktorer som stör friluftsidkandet i de olika kusttrakterna.

3.5 Det framtida behovet av rekreationsanvändning

3.5.1 Efterfrågeförändringar på rekreationsanvändningen

I detta kapitel behandlas de förändringar som skett i kustbefolkningens friluftsidkande under de senaste tio åren. Resultaten från denna undersökning jämförs med de resultat som beräknats ur materialet från befolkningsundersökningen beträffande kustbefolkningens idkande av olika friluftssintressen som beskrivs i rapporten Luonnon virkistyskäyttö 2000 (Sievänen 2001). I tabell 8 jämförs hur stor andel av befolkningen som deltog i och hur många gånger de i medeltal under ett års tid idkade stugliv, simning, båtliv, fiske eller friluftsliv i närmiljö under åren 1998–2000 och 2008. Man valde att undersöka enbart sådana friluftssintressen som är speciellt förknippade med havet eller användningen av havsstränderna. Friluftsliv i närmiljö togs med för att beskriva friluftaktiviteten allmänt. Ur jämförelsen kan man enbart dra försiktiga slutsatser. Det ser ut som om idkandet av stugliv skulle vara en lindrigt nedåtgående tendens, men stuglivsidkarna vistas längre tider på stugorna än tidigare. En större andel av männen än kvinnorna har anmält att de idkar stugliv. Den största ökningen av vistad tid i fritidsbostaden har skett i gruppen 45–64-åringar, men fortfarande är det över 64-åringarna som vistas mest i fritidsbostaden. Den andel av befolkningen som simmar i naturvatten har ökat och simgångerna per utövare och år är fler än tidigare. Kvinnornas deltagarandel har vuxit mer än männens andel, och nu var kvinnornas deltagarandel i simning större än männens. 45–74-åringarna simmar nu i medeltal oftare jämfört med undersökningen som gjordes för 10 år sedan. Männen idkar fortfarande betydligt mer allmänt fiske än kvinnorna. Idkandet av fiske har på basis av denna jämförelse i alla fall i någon mån minskat bland under 65-åringarna. Fiskegångernas antal har förblivit i stort sett det samma. Att idka båtliv har bland befolkningen blivit något allmännare, men gångerna man idkat båtliv har minskat i medeltal med två gånger och i gruppen 65–74-åringar har antalet minskat med nästan 17 gånger. Kvinnorna och männen var lika aktiva i fråga om friluftsliv i närmiljö. Bland den äldre befolkningen, d.v.s. 65–74-åringarna, har en större andel än tidigare deltagit i olika friluftssintressen. Antalet gånger man idkade friluftsliv i närmiljö per år är i medeltal några gånger färre än i undersökningen som gjordes åren 1998–2000. Mest har friluftsliv i närmiljö minskat för gruppen unga vuxna. Endast bland gruppen 65–74-åringar har gångerna man idkat friluftsliv i närmiljö ökat jämfört med 10 år tidigare.

3.5.2 Prognoser på efterfrågan på friluftsliv

Med prognoser som baserar sig på statistiska modeller kan man bekräfta uppskattningarna av efterfrågeförändringarna. Man har i denna undersökning valt en tidshorisont på 30 år, eftersom investeringsbesluten angående friluftstjänster tas för tiotals år framåt. I denna undersökning tillämpas modellerna på uppskattningarna av förändringarna i stugliv, båtliv, simning, fiske och friluftsliv i närmiljö. Sannolikheterna för deltagande, som beräknats med hjälp av modeller, kombineras med befolkningsförändringarna (SVT: Väestöennuste 2007–2040, bilagor: tabell 4). På detta sätt kan man uppskatta hur efterfrågan på friluftsliv utvecklas inom ramarna för befolkningsförändringarna bland den i området bofasta befolkningen. Som förklarande faktorer används svarspersonens kön, ålder, hemtrakt, utbildning och hushållets inkomster.

Det finns ändå en del begränsningar i användningen av modellerna, så som antagandet att faktorerna som inverkar på beteendet förblir likadana även i framtiden. Man måste även lägga märke till att prognosernas osäkerhet ökar ju längre prognosperioden blir. Andra faktorer, vid sidan av de sociodemografiska faktorerna, som inverkar på deltagandet och som dessa deltagandemodeller

inte beaktar, är utbudet av rekreationsområden och -tjänster samt friluftsfärdigheterna. Förutom dessa förändrar nya grenar friluftsbeteendet. T.ex. har stavgång på tio år blivit ett populärt friluftsintrasse. Utvecklingen av friluftsutrustning och -teknologi har lett till att vissa friluftsgrenar blivit allmännare och t.o.m. skapat helt nya grenar.

Tabell 8. Deltagande och antalet gånger man idkat stugliv, simning, båtliv, fiske och friluftsliv i närmiljö enligt friluftundersökningarna för åren 1998–2000 och 2008.

	LVVI	Ulkoilututkimus	Förändring %-enheter	LVVI	Ulkoilututkimus	Förändring gångar
	1998–2000 ¹	2008		1998–2000	2008	
	Deltar, % av befolkningen			Deltagit gånger medelvärde (medelfel)		
Stugliv	61,3	59,5	-1,8	32,5 (0,9)	43,7 (1,9)	11,2
Kvinnor	61,3	58,6	-2,7	33,5 (1,2)	44,6 (2,8)	11,1
Män	61,4	60,6	-0,8	31,2 (1,3)	42,6 (2,7)	11,4
15–24 år	65,7	69,0	3,3	20,9 (1,5)	24,3 (5,0)	3,4
25–44 år	65,3	62,3	-3,0	22,3 (0,9)	27,4 (2,7)	5,1
45–64 år	58,5	56,1	-2,4	44,7 (1,7)	57,3 (3,1)	12,6
65–74 år	47,4	53,3	5,9	71,8 (5,2)	70,4 (6,6)	-1,4
Simning	67,9	72,6	4,7	25,3 (0,7)	28,8 (1,3)	3,5
Kvinnor	67,8	73,8	6,0	26,0 (1,1)	28,0 (1,6)	2,0
Män	67,9	71,1	3,2	24,5 (1,0)	29,9 (2,0)	5,4
15–24 år	78,0	88,5	10,5	23,4 (1,4)	20,4 (2,4)	-3,0
25–44 år	75,8	76,9	1,1	22,5 (1,0)	20,4 (1,5)	-2,1
45–64 år	60,6	68,8	8,2	28,9 (1,5)	37,3 (2,4)	8,4
65–74 år	42,8	55,3	12,5	35,9 (4,4)	37,7 (4,6)	1,8
Båtliv	47,0	48,4	1,4	25,7 (0,9)	24,0 (1,4)	-1,7
Kvinnor	41,4	43,8	2,4	21,9 (1,3)	19,5 (1,9)	-2,4
Män	52,9	54,1	1,2	29,1 (1,4)	28,6 (2,0)	-0,5
15–24 år	49,4	56,9	7,5	23,1 (1,8)	13,2 (1,6)	-9,9
25–44 år	53,5	48,7	-4,8	21,7 (1,1)	21,6 (2,3)	-0,1
45–64 år	43,2	47,8	4,6	30,6 (2,0)	29,4 (2,4)	-1,2
65–74 år	29,2	40,0	10,8	41,3 (6,5)	24,7 (3,4)	-16,6
Fiske	41,4	36,9	-4,5	25,9 (1,1)	25,3 (1,6)	-0,6
Kvinnor	30,3	28,0	-2,3	18,7 (1,2)	17,6 (2,0)	-1,1
Män	53,0	47,8	-5,2	30,6 (1,7)	31,0 (2,2)	0,4
15–24 år	41,5	32,2	-9,3	24,6 (3,2)	23,7 (5,0)	-0,9
25–44 år	45,1	36,2	-8,9	21,6 (1,5)	17,8 (2,0)	-3,8
45–64 år	40,0	38,7	-1,3	29,9 (1,8)	29,9 (2,7)	0,0
65–74 år	30,4	37,6	7,2	38,0 (5,6)	30,9 (4,2)	-7,1
Friluftsliv i närmiljö	96,1	95,0	-1,1	158,4 (3,8)	154,5 (3,9)	-3,9
Kvinnor	96,0	95,0	-1,0	168,2 (5,2)	167,3 (5,3)	-0,9
Män	96,2	95,0	-1,2	145,7 (5,6)	139,0 (5,6)	-6,7
15–24 år	94,7	94,1	-0,6	146,0 (8,9)	140,9 (10,9)	-5,1
25–44 år	96,9	97,4	0,5	155,4 (5,8)	137,2 (6,4)	-18,2
45–64 år	96,1	93,2	-2,9	164,0 (6,7)	163,0 (6,0)	-1,0
65–74 år	94,4	95,7	1,3	186,7 (17,4)	195,3 (12,6)	8,6

Förklaring till tabell 8: ¹ Siffrorna inkluderar enbart dem som bor i kustkommuner.

Befolkningsmängden förväntas förbli synnerligen konstant i Hangö- och Ekenästrakten samt i Åbo- och Vasatrakten under den följande tidsperioden på 30 år (bilagor: tabell 4). Befolkningsmängden ökar något i alla tre kusttrakter fram till åren 2015–2020. Efter det förväntas den minska till nästan samma nivå som den hade under tiden för datainsamlingen. Nativiteten, mortaliteten och migrationen inverkar på befolkningsförändringarna. I alla områden stiger 65–74-åringarnas andel av befolkningen samtidigt som 15–24-åringarnas andel sjunker fram till år 2020. Efter år 2020 blir tillväxten av den äldsta befolkningsgruppen långsammare eller så börjar andelen sjunka. Man har förutspått att efter år 2025 är 15–24-åringarnas antal större än 65–74-åringarnas i både Åbo- och Vasatrakten. Enligt prognosen utgör 24–44-åringarna den största gruppen i både Åbo- och Vasatrakten och 45–64-åringarna i Hangö- och Ekenästrakten.

Egentliga prognoser för förändringarna i utbildningsnivån och inkomsterna fanns inte tillgängligt. Man kan anta att befolkningsandelen med högre utbildning ökar så småningom, eftersom de yngre åldersklasserna är högre utbildade än de äldre. I modellerna antar man att andelen av den arbetsföra befolkningen som tagit högskoleexamen eller genomgått forskarskolning ökar med 1,4–2,7 procentenheter under de kommande fem åren. Uppskattningen grundar sig på Statistikcentralens statistik om befolkningens utbildningsstruktur för åren 1998–2007 i målområdena (SVT: Väestön koulutus rakenne 2008). I modellerna har privathushållens bruttoinkomster delats in i tre klasser 1 000–3 000, 3 000–5 000 och över 5 000 euro. I modellerna antar man att procentandelarna som man fick i denna undersökning förblir de samma till år 2040.

Av de socioekonomiska faktorerna var endast privathushållens bruttoinkomster statistiskt signifikanta i fråga om idkandet av stugliv. Inkomster som var högre än genomsnittet ökade privathushållens idkande av stugliv. Svarspersonens ålder (under 45 år), privathushållets i genomsnitt bättre inkomstnivå och att man bodde endera i Hangö- och Ekenästrakten eller i Åbotrakten ökade idkandet av simning. Ett flertal faktorer som beskriver svarspersonens socioekonomiska bakgrund inverkade på idkandet av båtliv. Det manliga könet, att höra till åldersgruppen 15–24-åringar, högskoleutbildning och privathushållets i genomsnitt bättre inkomstnivå ökade sannolikheten att delta i båtliv. Enligt modellen idkade invånarna i Åbotrakten mindre båtliv än jämförelsegruppen d.v.s. invånarna i Vasatrakten. Hangö- och Ekenästrakten skilde sig inte från Vasatrakten. Av bakgrundsfaktorerna förklarade svarspersonens kön och boningsort idkandet av fiske. Männens fiskade oftare än kvinnorna. Invånarna i Åbo eller i de omkringliggande kustkommunerna fiskade mer sällan än invånarna i de andra trakterna. Idkandet av friluftsliv i närmiljö fördelade sig mycket jämt i de olika befolkningsgrupperna och man kunde inte påvisa statistiskt signifikanta skillnader. Man har i prognosmodellen använt sig av svarspersonens ålder som förklarande faktor för idkandet.

Ur deltagarprognoserna framgår det att förändringarna i befolkningens sociodemografiska faktorer inverkar mycket litet på friluftslivet (bild 23). Det är fråga om traditionella fritidsintressen som befolkningen allmänt deltar i och de flesta kan till exempel simma och fiska. Antalet (personer) som idkar stugliv, båtliv och friluftsliv i närmiljö ökar fram till år 2020. Efter detta, d.v.s. under tidsperioden efter år 2020, minskar deltagarnas antal något på grund av befolkningsminskningen och fram till år 2040 jämnar antalet ut sig till nivån som gällde år 2008. Deltagarantalet i simning och fiske förblir enligt prognosen under hela tidsperioden på nästan samma nivå.

Efterfrågeförändringarna kan ändå avvika betydligt från den moderata utveckling som förutspås i modellerna på grund av miljöförändringar (till exempel svaga vintrar och isförhållanden) och ett förändrat utbud av friluftstjänster. Även en extern efterfrågan, så som friluftsidkare från grann-

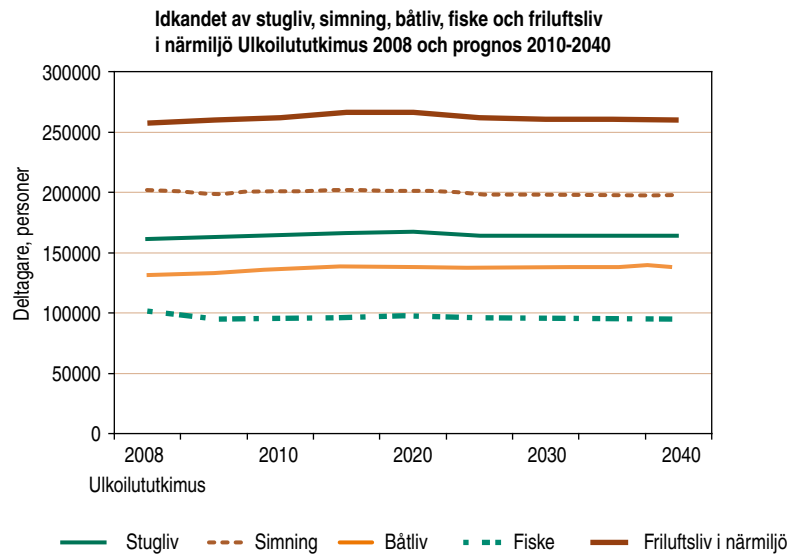

Bild 23. Prognos för deltagarantalet i stugliv, simning, båtliv, fiske och friluftsliv i närmiljö under åren 2008–2040 som baserar sig på socioekonomiska faktorer.

kommunerna, naturturism och annan turism inverkar naturligtvis på efterfrågan av friluftstjänster i undersökningens målområden.

4 Sammanfattning och diskussion

Med denna efterfrågeundersökning, som baserar sig på rekreationsanvändningen, producerades för första gången tidsenlig information om kustbefolkningens idkande av friluftsliv och olika friluftsbesöksintressen samt hur friluftslivet är riktat till kustområdet. Syftet med undersökningen var också att utreda hur bra invånarna kan nå friluftsmöjligheterna på kusten och i skärgården, och om rekreationstjänsterna som främjar friluftslivet motsvarar friluftsidkarnas behov i de kustkommuner som behandlas i undersökningen.

Kustbefolkningens rekreationsanvändning av naturen

96 procent av kustbefolkningen idkar friluftsliv under årets lopp. Skillnaderna mellan de olika befolkningsgrupperna är mycket små. Som vardagligt friluftsliv klassificeras friluftsbesöksintressena promenering, löpning, cykling och rastning av hund (statistisk tabell 2–4). Av de invånare i kustkommunerna som svarade på förfrågningen hade 81 procent promenerat under de 12 föregående månaderna. En av tre kustinvånare idkade stavgång och i medeltal 53 gånger per år, d.v.s. en gång i veckan. Två tredjedelar av dem som bodde på kusten hade idkat cykling. I jämförelsen mellan de tre kusttrakterna var cykling klart populärast i Vasatrakten. Svarepersonerna gjorde cykelturer i medeltal 33 gånger per år. När man jämför kustbefolkningens friluftsbesöksintressen med de siffror som uppmättes för hela den finska befolkningens friluftsidkande i undersökningen som utfördes för cirka tio år sedan, framgår det att idkandet av olika former av promenering är ett lika populärt vardagsintresse som då. För tio år sedan idkade man ännu inte stavgång nämnvärt, men nuförti-

den har redan en tredjedel stavgång som intresse. Även cyklingens popularitet har ökat (Pouta ja Sievänen 2001)¹.

De viktigaste fritidsintressena som är förknippade med kusten och med skärgårdens vattenområden och stränder är simning, båtliv, fiske och vistelse på strand. 73 procent av kustbefolkningen idkade simning i naturvatten. Den vanligaste formen av simning var rekreationssimning (70 %). Kustinvånarna idkade i medeltal rekreationssimning 25 gånger per år. Vinterbadande idkades mest av invånarna i Åbotrakten, varav 11 procent hade idkat simning på vintern under det senaste året. Simmarna i Hangö- och Ekenästrakten hade största antalet simgångar under vintertid. De som idkade vinterbadande simmade i medeltal 22 gånger per vinter, vilket är nästan lika mycket som simgångerna under sommaren. Mängden av dem som idkar simning hade ökat under tioårsperioden och även antalet simgångar per simmare och per år hade ökat med 14 procent. En större andel av kustbefolkningen, i jämförelse med hela den finska befolkningen, simmade för tio år sedan oftare i naturvatten, men antalet gånger de idkade var i medeltal den samma.

Att idka båtliv var populärt bland kustbefolkningen. Av alla svars personer hade 48 procent idkat någon form av båtliv. De mest populära formerna av båtliv var rodd eller motorbåtskörning med småbåt. Var tredje svars person idkade rodd och rodde i medeltal 12 gånger per år. I Vasatrakten idkade två femtedelar av invånarna motorbåtskörning med småbåt och var tredje i Hangö- och Ekenästrakten, när igen bara en av fem hade idkat motorbåtskörning i Åbotrakten under det senaste året. 6 procent av kustinvånarna hade idkat segling med långfärdssegelbåt. Även fiske hade idkats av cirka en tredjedel av kustinvånarna, men skillnaden mellan männen och kvinnorna var betydande, av männen hade 48 procent och av kvinnorna hade 28 procent deltagit. Intresset för

¹ Hänvisningen Pouta ja Sievänen 2001 är även förknippad med alla andra jämförelsetal som nämns här, och som tagits från rapporten Luonnon virkistyskäyttö 2000 (Sievänen 2001).

fiske som hobby har sjunkit under de senaste tio åren, men andelen av kustbefolkningen som idkar båtliv har däremot förblivit på samma nivå (tabell 8). Gångerna man idkade båtliv och fiske per utövare har förblivit desamma. Kustbefolkningen deltog mer aktivt speciellt i långfärdsseglatser än den övriga befolkningen i Finland.

Olika former av vistelse på strand är picknickar, solbad och betraktande av landskap. Tre fjärdedelar av kustbefolkningen hade vistats på strand. Att betrakta landskap och annan vistelse på strand var de mest populära intressena (62 %, idkades i medeltal 29 gånger). Av kustinvånarna hade en tredjedel picknickat. Att vistas på strand var betydligt mer populärt bland kustbefolkningen än bland de övriga finländarna. För tio år sedan var det bara en av tre finländare som hade vistats på strand.

Under det senaste året hade 60 procent av svarspersonerna vistats på sommarstuga eller motsvarande fritidsbostad. I medeltal visades man 44 gånger eller dagar på stugan i året. 65 procent av invånarna i Vasatrakten och 62 procent av invånarna i Åbotrakten idkade stugliv, när motsvarande siffra i Hangö- och Ekenästrakten var endast 51 procent. Stuglivets popularitet bland kustbefolkningen hade bibehållits på samma nivå jämfört med populariteten för tio år sedan (tabell 8).

Tre fjärdedelar av kustinvånarna idkade någon sorts plockning av naturprodukter. Populärast var bärplockning. 61 procent av alla invånare hade idkat bärplockning under det föregående året. Bärplockning idkades i medeltal åtta gånger per år.

Även svampplockning var en populär aktivitet (49 %). Svampplockning idkades i medeltal åtta gånger per år. Av svarspersonerna plockade 64 procent i Hangö- och Ekenästrakten, 47 procent i Åbotrakten och 35 procent i Vasatrakten svamp. Jämfört med undersökningen som gjordes för tio år sedan gällande hela landets befolkning hade intresset för bärplockning förblivit konstant, men intresset för svampplockning hade däremot ökat.

4,5 procent av kustkommunernas invånare idkade jakt. I Åbotrakten idkade man jakt i mindre utsträckning än på de andra områdena. Andelen av kustbefolkningen som idkar jakt var nu på samma nivå som andelen av stadsbefolkningen som idkade jakt för tio år sedan. Eftersom största delen av kustbefolkningen (och av svarspersonerna i denna undersökning) hör till stadsbefolkningen kan man säga att intresset för jakt har förblivit oförändrat. I naturvårdsarbeten, så som insamling av klenvirke samt skogs- och viltvårdsarbeten, deltog 30 procent av svarspersonerna.

Skidåkning, slalom och långfärdsskridskoåkning samt backåkning är de viktigaste fritidsintressena under vintern som kräver snöförhållanden eller frusna vattendrag. Av kustinvånarna utövade 30 procent något slag av skidåkning under årets lopp. Det var betydligt populärare att delta i någon form av skidåkning i Vasatrakten än längre söderut i Åbotrakten och i Hangö- och Ekenästrakten. Den allmännaste skidgrenen var längdåkning i färdiga skidspår, vilket hade idkats av 19 procent av svarspersonerna. 10 procent hade idkat slalom och 3 procent snöbrädsåkning. Endast två procent av alla svarspersoner idkade långfärdsskridskoåkning och tre procent annan skridskoåkning på naturis. Intresset för skidåkning bland kustbefolkningen var ovanligare än intresset i hela landet för tio år sedan, när 34 procent av finländarna idkade terrängskidåkning under skidsäsongen och 15 procent idkade slalom.

Naturaktiviteter är att beundra landskap, att njuta av naturen, fågel- och djurskådning, att samla växter eller stenar, naturfotografering och annan särskild fritidssysselsättning som förutsätter att

man rör sig i naturen. Allt som allt deltog 57 procent av svarspersonerna i någon naturaktivitet, och dessa idkades i medeltal 63 gånger per år.

Att röra sig motoriserat i naturen innebär oftast att man på vintern kör med motorkälke och på sommaren med terränghjuling, terrängbilar och motorcyklar. 11 procent av svarspersonerna hade idkat någon form av motoriserad färd i naturen. Motoriserade aktiviteter, framför allt att köra motorkälke, var betydligt populärare i Vasatrakten (köra motorkälke 15 %) än i Åbo- (8 %) eller Hangö- och Ekenästrakten (11 %). De som körde motorkälke hade i medeltal kört sex gånger per år och de som körde terränghjuling hade kört 14 gånger per år.

De vanligaste formerna av friluftsliv i närmiljö är motionspromenader och promenadturer, rastning av hund, löpning, cykling, stugliv och terrängskidåkning. 95 procent av alla svarspersoner deltog i någon form av friluftsliv i närmiljö. I medeltal idkade kustinvånaren friluftsliv 155 gånger per år i den egentliga närmiljön eller i fritidsbostadens närmiljö. Invånarna i Hangö- och Ekenästrakten idkade oftare friluftsliv i närmiljö (176) än invånarna i Åbo- (146) eller Vasatrakten (147), och nästan hälften (48 %) var motionspromenader eller promenadturer. 49 procent av alla de gånger man idkade friluftsliv i närmiljö tog högst en timme. Deltagarandelen för friluftsliv i närmiljö och friluftsgångernas antal har inte förändrats under de tio senaste åren (tabell 8).

De gånger man idkade friluftsliv i närmiljö riktade något under hälften av gångerna sig till ett kommunägt område eller en kommunägd rutt eller till ett skyddsområde på kommunens mark, och cirka en tredjedel till privatägd mark eller andra områden (t.ex. vattendrag) och enbart sex procent till statsägda områden och en betydande del (16 %) till den egna lantgården eller fritidsbostaden. Gångerna man idkade friluftsliv på privatägd mark eller på andra områden uppgick till i medeltal 48 gånger per år.

Med naturresor avses resor som tar mer än en dag och vilkas huvudsakliga syfte är idkande av friluftsliv och rekreation i naturen. Av kustkommunernas invånare hade 43 procent deltagit i en naturresa under det senast gångna året. Svarspersonerna hade i medeltal gjort nio resor per år. Hälften av invånarna i Vasatrakten hade gjort en naturresa, när motsvarande siffra för Åbotrakten var 44 procent och för Hangö- och Ekenästrakten endast 36 procent. Av naturresorna hade största delen riktats till en stuga eller till annan fritidsbostad. 18 procent av svarspersonerna hade gjort naturresor där det huvudsakliga syftet var något naturintresse. Över hälften av dessa resor hade riktat sig till strandområden vid havet. 18 procent av svarspersonerna hade gjort resor till Lappland. Största delen av dem hade gjort naturresor till Lappland under den tid av året då marken är snöbetäckt. Andelen av dem som idkar naturresor och antalet gjorda resor har hållits konstant jämfört med situationen för tio år sedan.

Även om största delen av kustbefolkningen räknas till stadsbefolkningen ryms det på det långa kustområdet naturligtvis även ett stort antal landsbygdsaktiga kommuner. Det var ingen större skillnad i idkandet av friluftsliv i sin helhet mellan de undersökta stadsborna och landsbygdsborna på kusten, men det fanns visserligen skillnader i idkandet av olika fritidsintressen. Skillnaderna var ganska identiska i jämförelse med skillnaderna som observerats i tidigare mätningar mellan invånare i stadsaktiga och landsbygdsaktiga miljöer på annat håll i Finland (Sievänen 2001). Landsbygdsborna idkade t.ex. mer fiske, jakt och svampplockning än stadsborna. Stadsborna idkade däremot t.ex. mera cykling, löpning och solbad på strand än landsbygdsborna.

Tabell 9. Uppskattning av antalet gånger per år som 15–74-åringarna idkar stugliv, simning, båtliv, fiske och friluftsliv i närmiljö och som riktar sig till havet, havskusten eller skärgården.

	Friluftsidkare	Friluftsgångar vid havskusten / friluftsidkare, medelvärde	Friluftsgångar vid havskusten tillsammans, miljoner ¹
Idkandet av friluftsliv i närmiljö	1 455 000	74	~ 107 ± 17
Göra naturresa	465 000	-	-
Idka friluftssintresse			
Stugliv	911 000	41	~ 37 ± 4,2
Simning	1 112 000	24	~ 26 ± 3,0
Båtliv	741 000	22	~ 16 ± 2,4
Fiske	565 000	20	~ 11 ± 1,7

Förklaring till tabell 9: ¹ Eftersom det finns överlappningar i mängderna för friluftsliv i närmiljö och för friluftssintressen kan man inte addera summorna.

Uppskattning av antalet gånger man idkade friluftsliv på hela kustområdet

Utgående från de siffror som erhöles ur denna undersökning, som beskriver efterfrågan på rekreation, kan man göra grova uppskattningar om hur mycket friluftsliv i närmiljö och hur olika fritidsintressen riktar sig till hela kustområdet per år. Uträkningarna baserar sig på en befolkningens mängd på 1 530 000 personer, d.v.s. 15–74-åringarnas andel av befolkningen på kustområdet som uppgår till två miljoner. Beräkningarna har utförts med hjälp av deltagarprocenter och antalet friluftsgångar i genomsnitt per år. Sålunda uppgår antalet friluftsgångar i närmiljö som riktar sig till havsstrandsområdena till 107 miljoner och antalet dagar man vistas på stuga till 37 miljoner. Mängderna för de mest populära fritidsintressena är respektabla: simgångar 26, gånger man idkat båtliv 16 och fiskegångar 11 miljoner (tabell 9).

Användningen av havsstrandsområdena för rekreation

Av de senaste gångerna kustinvånarna idkade friluftsliv i närmiljö riktades nästan hälften av gångerna till havsstranden, havet eller skärgården. Invånarna i Hangö- och Ekenästrakten (62 %) idkade mer än invånarna i Vasatrakten (48 %) och i Åbotrakten (39 %) friluftsliv på havet eller på havsområdena.

Av kustkommunernas invånare hade två femtedelar egen stuga eller villa, hyrd stuga eller på annat sätt tillgång till stuga eller annan fritidsbostad regelbundet under årets lopp. Invånarna i Vasatrakten hade bättre möjligheter till stugliv än invånarna i de andra trakterna, d.v.s. hälften av dem hade regelbunden tillgång till stuga. Motsvarande siffra i Hangö- och Ekenästrakten var 39 procent och i Åbotrakten 35 procent. I den egna fritidsbostaden vistas man i medeltal 56 dagar per år. Invånarna i Åbotrakten idkade stugliv i den egna fritidsbostaden 61 dagar, när motsvarande siffra för Hangö- och Ekenästrakten var 55 och för Vasatrakten 49.

Över hälften (57 %) av de stugor eller fritidsbostäder som är i kustbefolkningens användning befinner sig på en tomt eller lantgård till vilken det hör egen havsstrand, och en femtedel (20 %) befinner sig på tomter vid andra vattendrag. Möjligheterna till stugliv med egen havsstrand var allmännare i Vasatrakten (68 %) än i de andra trakterna. Av de fritidsbostäder som tillhörde invånarna i Åbotrakten hade bara hälften egen havsstrand. För upp till 29 procent av invånarna i Vasatrakten var fritidsbostaden belägen på den stadigvarande boningsorten. I Hangö- och Ekenästrak-

ten var motsvarande siffra 22 procent, och i Åbotrakten hade bara åtta procent fritidsbostaden på den stadigvarande boningsorten.

Kontroverser och problem som är förknippade med havsstrandsområdenas rekreativ användning

Beträffande de flesta rekreationstjänsterna och tjänsterna som stöder friluftsidkandet var befolkningen mest nöjd i Hangö- och Ekenästrakten. I Hangö- och Ekenästrakten var man nöjdare i jämförelse med de två andra kusttrakterna framför allt med hamntjänsterna så som service-, natur- och utfärdshamnarna samt med båtarnas förvaringsmöjligheter och med simstränderna. I Åbotrakten var man betydligt nöjdare än i de andra trakterna med kollektivtrafikens tjänster och med tillgänglighet av information om tjänsterna. Beträffande friluftstjänsterna var invånarna i Vasatrakten allt som allt minst nöjda jämfört med invånarna i de andra trakterna och speciellt problematiskt upplevdes det dåliga utbudet av utrustning som går att hyra, programtjänster och simstränder. För att kunna förklara skillnaderna som observerats i den allmänna nöjdheten skulle man behöva information om rekreationstjänsternas utbud, men täckande information om utbudet för en tillförlitlig jämförelse finns inte tillsvi vidare till handa.

En betydande del av stadskommunernas närliggande stränder är stängda, d.v.s. tillträde med allemansrätten både från land och från havet är förbjudet eller så har tillträdet gjorts omöjligt på något annat vis. Problem med tillträde till strand från fastlandet förekom minst i Vasatrakten. Däremot upplevde speciellt invånarna i Åbotrakten tillträde till strand som problematiskt. Sådana faktorer som förhindrade eller försvårade båtförare att ta i land hade observerats mest i Hangö- och Ekenästrakten och minst i Vasatrakten. Statistiken om strändernas svårtillgänglighet stöder friluftsidkarnas erfarenheter (Laurila ja Kalliola 2008). I Hangö- och Ekenästrakten finns det 76 km fri strand per tusen invånare, i Vasatrakten 28 km och i Åbotrakten 1,5 km.

Störande faktorer för idkandet av friluftsliv förknippade med andra människor på strandområden och i skärgården var de andra friluftsidkarnas störande beteende, oljud samt friluftsidkarnas riklighet (ökad rusning på friluftsområdet eller vandringsleden). Ganska många av invånarna i Åbotrakten (över 30 %) rapporterade att de hade upplevt problem med andra friluftsidkare och personer som rör sig i naturen, när igen motsvarande problem hade upplevts i mindre utsträckning i Hangö- och Ekenästrakten än i de andra trakterna.

Den allmännaste miljöfaktorn som störde friluftsidkandet var väderleksförhållanden. Dåliga väderleksförhållanden hade varit till förfång för nästan 70 procent av friluftsidkarna i Vasatrakten samt i Hangö- och Ekenästrakten och för cirka 60 procent i Åbotrakten. Simstrandens dåliga vattenkvalitet var till förfång speciellt för friluftsidkarna i Hangö- och Ekenästrakten (70 %). I Vasatrakten hade tre av fyra friluftsidkare upplevt att dåliga isförhållanden inverkade störande på friluftsidkandet. De dåliga isförhållandena var också den mest betydelsefulla faktor som inverkade störande på friluftslivet i denna trakt. Detta är såtillvida intressant därför att på grund av sitt nordligare läge har Vasatrakten normalt de bästa vintriga isförhållandena, men vintersäsongen 2007–2008 var ovanligt dålig, eftersom vintern 2007–2008 hörde till en av de sex mildaste vinternarna under de senaste hundra åren (Ilmastotilastot 2008). Förväntningarna på varje årstids friluftsmöjligheter inverkar säkert på hur man förhåller sig till t.ex. väderleksförhållandena och till de friluftsbetingelser som är förknippade med dessa förhållanden.

Summa summarum rapporterar kustinvånarna från de olika delarna av kustområdet om mycket likadant upplevda störande faktorer som är förknippade med naturen, även om det i Vasatrakten fanns minst sådana som hade upplevt störningar.

Rekreativansvändningens trender och prognoser

Det är möjligt att i någon mån göra uppskattningar om de förändringar som skett i kustbefolkningens friluftsbeteende när man jämför de resultat som uppmättes för cirka tio år sedan om kustbefolkningens friluftsbeteende (Sievänen 2001), och de resultat som nu erhållits. Eftersom friluftundersökningen Ulkoilututkimus 2008 utfördes under en viss tidpunkt vintern 2008 måste försiktighet iaktas vid utvärderingen. Många mätare som beskriver friluftsidkandet är känsliga för det föregående årets väderleksförhållanden och andra faktorer som inverkar på friluftslivets aktivitet och de naturliga möjligheterna för varje årstid. Detta problem har tidigare förmildrats genom att man gjort mätningar under två års tid (Virtanen m.m. 2001).

Det ser ut som om efterfrågan på rekreativansvändning i sin helhet fortsättningsvis är stor. År 2008 idkade 96 procent av kustbefolkningen friluftsliv under årets lopp. Deltagarandelen är någotsånär den samma som andelen som uppmättes för tio år sedan som beskriver hela befolkningen. Både männen och kvinnorna idkade nästan lika aktivt friluftsliv i områden nära hemmet. Enligt Odden (2008) hade friluftsidkarnas andel ökat mer bland kvinnorna än bland männen under de senaste 30 åren i Norge och kvinnornas och männens intresseprofiler angående friluftslivet hade närmast sig varandra. I Finland finns det fortfarande i viss mån skillnader mellan männen och kvinnorna i fråga om val av fritidsintressen. T.ex. en större andel av männen än av kvinnorna idkade fiske och jakt. Av den äldre befolkningen d.v.s. 65–74-åringarna hade en större andel än tidigare deltagit i olika friluftsintrössen, vilket delvis kan bero på att den äldre åldersklassen är friskare eller handlingskraftigare jämfört med en tidigare motsvarande åldersklass. Även i Norge hade friluftsidkarnas andel bland den äldre befolkningen ökat betydligt och 55–74-åringarna var nu mycket mer aktiva friluftsidkare än motsvarande åldersklass under de tidigare årtiondena (Odden 2008).

Kustbefolkningens deltagande i fiske minskade en aning under tio år (från 41 % till 38 %), men här kan tidpunkten för mätningen ha stor betydelse, eftersom isförhållandena vintern 2008 var speciellt dåliga i hela kustområdet. Därför kan många som vanligtvis idkar pilkfiske ha blivit ut-
anför undersökningen.

Det ingår alltid ett stort antal osäkerhetsfaktorer i prognoserna som grundar sig på modeller, och därför är det stöd de ger för uppskattningarna om framtiden ganska ungefärliga. När det endast finns tillhanda ganska få prognoser för de faktorer som inverkar på friluftsbeteendet, grundar sig prognoserna i huvudsak på sociodemografiska faktorer. När man inte förväntar sig några stora förändringar i befolkningsmängden och när befolkningsstrukturen förändras närmast genom att andelen åldrande stiger är framtidsbilden av efterfrågan på rekreationsanvändningen ganska stabil. Man förväntar sig inte några stora förändringar i deltagarmängderna för de mest populära fritidsintressena. De ”korta” trender som nu kan observeras ger en likadan bild. Men den framtida bilden kan i fråga om enskilda friluftsintrössen förändras t.o.m. mycket om man tar i beaktande t.ex. klimatförändringens inverkan på terrängskidåkningen eller hur Östersjöns eutrofiering inverkar på fisket, simmandet och båtlivet. Det finns prognoser på att skidåkarnas antal och antalet skidgångar kommer att minska som en följd av klimatförändringen i alla fall i södra Finland, d.v.s. på en stor del av kustområdena (Sievänen m.m. 2005). Idkandet av skidåkning kommer troligtvis att minska mest bland stadsborna och bland de grupper som har en lägre social status (Pouta m.m. 2009).

5 Slutsatser

Med denna undersökning har man för första gången producerat information om kustbefolkningens behov av rekreationsanvändning. Till dags dato har undersökningarna om rekreationsanvändningen på kustområdena varit lokala utredningar för enskilda rekreationsområden eller nationalparker om besökarna och besöksmängderna på områdena. Information om hur kustbefolkningens idkande av friluftsliv i närmiljö och naturresor riktar sig till havsstrandsområden har inte tidigare funnits tillhanda.

På basis av denna undersökning kan man konstatera att kustinvånarnas friluftsidkande skiljer sig från andra finländares friluftsidkande närmast i fråga om sådana fritidsintressen som är typiska för kusten så som simning i naturvatten, långfärdsseglatser och vistelse på strand. På det hela taget idkar kustområdenas invånare friluftsliv på samma sätt som den övriga finska befolkningen. Kustbefolkningens friluftsidkande under årets lopp är både ifråga om deltagarandelarna för fritidsintressena och antalet friluftsgångar likadant som för de övriga finländarna. Det är signifikant att kustinvånarna utnyttjar havsstrandsområdena som rekreationsmiljöer även för många sedvanliga friluftsintrössen så som promenering. Resultaten från denna undersökning kan bäst jämföras med de kännetecken som beskriver friluftsbeteendet hos invånare i andra stadskommuner. Å andra sidan kan man mycket väl generalisera resultaten från denna undersökning för att gälla även den övriga befolkningen som bor på kustområdena och inte bara den befolkning som bor på de undersökta områdena, eftersom majoriteten av kustbefolkningen är samtidigt i huvudsak stadsbefolkning, men dels bor den även i landsbygdsaktiga kommuner.

Nästan alla invånare på kustområdena idkar friluftsliv nära hemmet och cirka hälften av allt friluftsliv i närmiljö riktar sig till havsstrandsområden. Ett av de vanligaste enskilda friluftsintrössena är promenadturer. Av kustbefolkningen utnyttjar tre av fyra även kustens närhet genom att simma i naturvatten eller genom att på något annat sätt utnyttja strandområdena för rekreation. Cirka hälften av invånarna idkar båtliv. Att idka stugliv är även det mycket populärt och två av fem har egen stuga eller regelbunden användningsrätt av fritidsbostad. Över hälften av dessa stu-

gor är belägna vid havsstrand. Allt som allt kan man konstatera att havsstrandsområdena, skärgården och havsområdena är i sig själva mycket viktiga rekreativmiljöer för kustinvånarna.

På basis av den information som rapporteras här har man kunnat uppskatta hur många båtlivs-, promenad-, stuglivs-, sim-, strandvistelse-, fiske- eller skidgångar kustinvånarna riktar till havsstrands- och skärgårdsområdena. Men utöver den lokala befolkningen ökar de från annat håll kommande stuglivsidkarna och resenärerna kustområdenas rekreativ användning. I denna undersökning har man inte rätt ut den av turismen orsakade efterfrågan av rekreativ användning eller hur rekreativ användningens belastning riktar sig till olika kustområden. Den växande naturturismen kan i vissa trakter på ett avgörande sätt förändra lokalbefolkningens möjligheter att koppla av i närområden var turism koncentrerats i stor skala. På basis av denna undersökning har man inte kunnat uppskatta det rekreativstryck på kustområdena som kommer från dessa turister. Rekreativstrycket på kustområdet är trots allt mycket stort. På basis av informationen från denna undersökning kan man uppskatta att när det bor över två miljoner finländare på kustområdet riktas hälften av deras dagliga friluftsidkande, d.v.s. över 100 miljoner besök, till områden med havsstrand. Därutöver gör nästan en halv miljon kustinvånare naturresor till kustområdena eller skärgården. Det behövs tilläggsutredningar, om hur stort rekreativstryck som orsakas av fritidsboendet och turismen som kommer från annat håll än kusttrakten, för att kunna uppskatta total efterfrågan av rekreativ användning på kustområdena.

Hangö- och Ekenästrakten är den mest landsbygdsaktiga av dessa tre trakter som undersöktes och traktens städer är till sitt invånarantal små. Åbotrakten är mest tätbebyggd och befolkningens mängden är där störst. Enligt friluftsidkarnas erfarenheter förekom det mindre hinder för tillträde till strand eller för ilandtagning i Hangö- och Ekenästrakten än i Vasatrakten eller Åbotrakten. Friluftsidkandet som riktar sig till strandområden är en betydande del av kustbefolkningens friluftsliv och all slags användning av strand, så som vistelse på strand, är mycket viktigt – stranden erbjuder en möjlighet att njuta av ett värdefullt och rogivande landskap. Havsstranden är en naturresurs som endast en fjärdedel av alla Finlands kommuner har till sitt förfogande. Tillgång till strand är en väsentlig utbudsfaktor som borde undersökas mera. En av de viktigaste saker som borde utvecklas på många kustområden är att förbättra tillgången till strandområdena eftersom strändernas slutenhetsgrad på basis av denna undersökning visade sig vara ett betydande problem speciellt i närheten av städerna, vilket var förväntat på basis av utredningen om strandområdenas slutenhetsgrad. Det att många rekreativtjänster saknas visade sig vara ett problem även i de kusttrakter som var med i undersökningen. Det finns ett uppenbart behov på många orter av att utveckla sådana rekreativtjänster som stöder utnyttjandet av strandområdena för friluftsliv. Av undersökningens målområden ser det ut som om det just t.ex. i Vasatrakten skulle vara nödvändigt att utveckla sådan service som stöder friluftslivet (t.ex. tillgängligheten av simstränderna med allmänna trafikmedel), eftersom invånarna i Vasatrakten var mindre nöjda med utbudet av rekreativtjänster än i de andra kusttrakterna som undersöktes. Enbart mängden av obebyggt strandområde beskriver inte den verkliga situationen om hur mycket strandområde som kan användas för rekreativ. Som grund för utvecklandet av rekreativtjänsterna måste man ändå utvidga varje kusttrakts grund för efterfrågan så att man utöver lokalbefolkningen tar i beaktande de behov av rekreativtjänster som genereras av de stuglivsidkare och naturturister, såsom båtfolket som idkar långfärdsseglatser, som kommer från annat håll.

Med hjälp av denna undersökning kan man ännu inte ge ett uttömmande svar på frågan som ställs i kuststrategin om tillräckligheten av utbudet av rekreativ möjligheter på kustområdena. Först när man jämfört efterfrågan på rekreativ användning och utbudet av rekreativ möjligheter-

na, och undersökt både hur bra det nuvarande utbudet motsvarar den nuvarande efterfrågan samt prognoserna om de kommande trenderna för efterfrågan och utbud, kan man erhålla mera exakt information för bedömningen av utvecklingsbehov och vad som bör utvecklas. På basis av den information som presenteras i denna undersökning är det trots allt motiverat att säga att rekreatiansanvändningen på kusten är omfattande och samhällseligt betydande, samt att på basis av kustbefolkningens erfarenheter är det med tanke på rekreatiansanvändningen motiverat att förbättra användningsmöjligheterna och kvaliteten av stränderna. Man måste underlätta tillträdet till och öka den service som stöder friluftslivet på de stränder som ännu är fria. Tilläggsforskning behövs ännu om vilka rekreatiönsjänster som i det långa perspektivet är centrala för den framtida efterfrågan på rekreatiön.

När man ställer prognoser om efterfrågan på rekreatiansanvändningen måste man ta i beaktande förutom befolkningsförändringarna (såsom befolkningstillväxten, immigrationen, föråldrandet), även scenarierna som är förknippade med förändringarna i de sociala och kulturella faktorerna. Sociala och kulturella faktorer är hälsa och välfärd, värden som är förknippade med fritidsanvändningen, familjestrukturer och arbetslivet. Förändringar i samhällsstrukturen, t.ex. att stadsstrukturen blir tätare, och fritidsboendet inverkar särskilt på efterfrågan på rekreatiansanvändningen. Det finns även ett flertal faktorer som inverkar på utbudet av rekreatiönsmöjligheter. De viktigaste är samhällsstrukturen i tätortsområdena och som en följd därav arealen naturmiljö som står till förfogande för rekreatiön, hur rekreatiönsmöjligheterna är lokaliserade i förhållande till boendet och mer generellt, naturmiljöns kvalitetsegenskaper (landskapets trivsamtet, ljud- och luktvärlden) ur rekreatiansanvändningens synvinkel.

Förändringarna som sker angående efterfrågan på rekreatiön verkar på basis av preliminära trend- och modellanalyser vara långsamma gällande de stora dragen såsom befolkningens deltagande i friluftsliv eller friluftsiaktiviteter. Däremot kan det ske snabba förändringar i båda populariteten av enskilda friluftsiintressen och i hur många gånger eller hur ofta fritidsintresset idkas. På intresset för olika fritidssiysselsättningar inverkar förutom sociala och kulturella faktorer såsom befolkningens åldrande eller modefenomen som åtföljer nya fritidssiysselsättningar även förändringarna i rekreatiönsmiljön såsom klimatförändringen eller försämringen av vattendragen på grund av eutrofieringen. Det att klimatet blir varmare orsakar förändringar i väderleksförhållandena, snötäck- et minskar på vintern, perioden då marken är snöbetäckt blir kortare, isarna blir svagare och på sommaren ökar nederbörden och stormarna i antal. Å andra sidan blir den varma perioden längre och antalet dagar då det är isfritt och möjligt att idka båtliiv ökar. Med andra ord för klimatförändringen med sig både positiva och negativa förändringar beroende på friluftsiintresset och ur vilken synvinkel förändringen granskas. Det viktigaste när man anpassar sig till förändringen torde vara att man är medveten om kommande förändringar och att man förbereder sig för dem när man bygger upp fritidstjänsterna. Ur friluftsiidkarnas synvinkel är det fråga om nya valsituationer i fråga om hur, när och var man idkar friluftsliv eller om överhuvudtaget idkar.

I och med denna undersökning har man för första gången producerat uttömmande information om kustbefolkningens friluftsi beteende och hur efterfrågan på rekreatiansanvändningen riktar sig speciellt till havsstrandsområden och till skärgården. Denna information kan man utnyttja vid uppföljningen av hur kuststrategins förverkligas i enlighet med undersökningens mål, men säkert även vid uppgörandet av regionala kuststrategier och för undersökningens målområden, och rentav vid planering på kommunnivå. Naturskydds- och utvecklingsarbetet som riktar sig mot hela Östersjöområdet naturresurser är aktivt, och informationen i denna rapport kan utnyttjas även i dessa processer.

Källor

- Erlands, V. 2008. Raippaluoto. Mustasaaren saaristo. [Nätdokument]. Tillgänglig: <<http://www.korsholmsskargard.fi/index.php?tocID=412&sprak=fin>>. Refererad 17.10.2008.
- Ilmastotilastot. 2008. Talven 2007–2008 sääseuranta ja tilastot. [Nätdokument]. Meteorologiska Institutet. Tillgänglig: <http://www.fmi.fi/saa/tilastot_174.html#3>. Refererad 16.1.2009.
- Keskiarvokartat 1971-2000. 2008. [Nätdokument]. Meteorologiska institutet. Tillgänglig: <http://www.fmi.fi/saa/tilastot_146.html>. Refererad 17.10.2008.
- Kestävästi rannikolla – Suomen rannikkostrategia. 2006. Suomen ympäristö 15. 61 sid.
- Kunnittaiset metsävarat. VMI9. [Nätdokument]. Skogsforskningsinstitutet. Metinfo. Tillgänglig: <<http://www.metla.fi/metinfo/>>. Refererad 4.11.2008.
- Kuntien asukasluvut aakkosjärjestyksessä. 2008. 31.8.2008. [Nätdokument]. Befolkningsregistercentralen. Tillgänglig: <[http://www.vaestorekisterikeskus.fi/vrk/files.nsf/files/94856B96EEDAD436C22574C100211418/\\$file/080831.htm](http://www.vaestorekisterikeskus.fi/vrk/files.nsf/files/94856B96EEDAD436C22574C100211418/$file/080831.htm)>. Refererad 14.10.2008.
- Kvarken – Merenkurkku. 2008. [Nätdokument]. Forststyrelsen. Tillgänglig: <<http://www.kvarken.fi/>>. Refererad 16.10.2008.
- Käyntisatamat. 2005. Suomen rannikot: palveluhakemisto. Päijätmark. Jyväskylä. 38 sid.
- Laurila, L. & Kalliola, R. 2008. Rakennetut meren rannat 2005. Ympäristöministeriön raportteja 3. Miljöministeriet. 56 sid.
- Leino, J. 2001. Puistojen historiaa. [Nätdokument]. Åbo stad. Tillgänglig: <<http://www.turku.fi/Public/default.aspx?nodeid=12060&culture=fi-FI&contentlan=1>>. Refererad 14.10.2008.
- Lipas. 2008. Suomalaisten liikuntapaikkojen tietopankki. [Nätdokument]. Tillgänglig: <<http://www.liikuntapaikat.fi/>>. Refererad 9.12.2008.
- Metsähallitus. 2008. Retkikartta.fi -palvelu. [Nätdokument]. Tillgänglig: <www.retkikartta.fi>. Refererad 14.10.2008.
- Odden, A. 2008. Hva skjer med norsk friluftsliv? En studie av utviklingstrekk i norsk friluftsliv 1970–2004. Doktoravhandling ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) 2008: 289. NTNU-trykk, Trondheim. ISBN 978-82-471-1279-3. 317 sid.
- Pohjanmaan maakuntaohjelman 2007–2010 ympäristöselostus. 2006. [Nätdokument]. Österbottens förbund. Tillgänglig: <http://www.obotnia.fi/medialibrary/data/MAO,_YMPAERISTOESELOSTUS_valtuusto,_stilisoitu_ver-%7Blgkuo-vt044-wryrd%7D.pdf>. 24 sid. Refererad 14.10.2008.
- Pouta, E., Neuvonen, M. & Sievänen, T. 2009. Participation in Cross-country Skiing in Finland under Climate Change: Application of Multiple Hierarchy Stratification Perspective. *Journal of Leisure Research*, 41 (1): 91–108.
- Pouta, E. & Sievänen, T. 2001. Ulkoilutilastot. I publikationen: Sievänen, T. Sievänen, T. (toim.). 2001.
- Luonnon virkistyskäyttö 2000. Luonnon virkistyskäytön valtakunnallinen inventointi LVVI -tutkimus, 1997–2000. Loppuraportti. Metsäntutkimuslaitoksen tiedonantoja 802, 207–333.
- Retkeilyreitistöt ja luontopolut Turun ympäristössä. 2008. [Nätdokument]. Turun kaupunki. Turku touring. Tillgänglig: <<http://www.turkutouring.fi/public/?contentid=16951&nodeid=8189>>. Refererad 27.10.2008.
- Sievänen, T. (toim.). 2001. Luonnon virkistyskäyttö 2000. Luonnon virkistyskäytön valtakunnallinen inventointi LVVI -tutkimus, 1997–2000. Loppuraportti. Metsäntutkimuslaitoksen tiedonantoja 802. 336 sid.
- Sievänen, T., Pouta, E. & Neuvonen, M. 2002. Luonnon virkistyskäyttö maakunnittain. Metsäntutkimuslaitoksen tiedonantoja 885. 32 sid.
- , Tervo, K., Neuvonen, M., Pouta, E., Saarinen, J. & Peltonen, A. 2005. Nature-based tourism, outdoor recreation and adaptation to climate change. FINADAPT Working Paper 11, Finnish Environment Institute Mimeographs 341, Helsingfors, 46 sid.
- Suomalaisten liikuntapaikkojen tietopankki. 2008.
- Suomen ympäristökeskus. Metsähallitus. Alueelliset ympäristökeskukset. Suojelualueiden pinta-ala. Sähköposti Petri J. Shemeikka 5.12.2008.

- Metlan työraportteja 116 <http://www.metla.fi/julkaisut/workingpapers/2009/mwp116.htm>
- SVT: Asuntokanta 2008. [Nätdokument]. Helsingfors, Statistikcentralen. Tillgänglig: <<http://www.stat.fi/til/asu/index.html>>. Asunnot (lkm) talotyypin, käytössäolon ja rakennusvuoden mukaan 31.12.2007 uppdaterad 2008-05-21. Refererad 15.10.2008.
- SVT: Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta 2006. [Nätdokument]. Helsingfors, Statistikcentralen. Tillgänglig: <<http://tilastokeskus.fi/til/ktt/>>. Taulukko: Kuntien tunnusluvut 2006 uppdaterad 2007-12-14. Refererad 11.11.2008.
- SVT: Väestöennuste 2007–2040. [Nätdokument]. Helsingfors, Statistikcentralen. Tillgänglig: <<http://www.stat.fi/til/vaenn/index.html>>. Taulukko: Väestöennuste 2007 iän ja sukupuolen mukaan alueittain 2006–2040 uppdaterad 2007-05-31. Refererad 13.11.2008.
- SVT: Väestön koulutusrakenne 2008. [Nätdokument]. Helsingfors, Statistikcentralen. Tillgänglig: <<http://tilastokeskus.fi/til/vkour/>> Taulukko: Väestön koulutusrakenne 1998–2007 vuoden 2008 aluejaolla uppdaterad 2008-12-09. Refererad 16.10.2008.
- SVT: Väestörakenne 2008a [Nätdokument]. Helsingfors, Statistikcentralen. Tillgänglig: <<http://tilastokeskus.fi/til/vaerak/index.html>>. Taulukko: Väkiluku sukupuolen mukaan alueittain sekä väestömäärän muutos 31.12.2007 uppdaterad 2008-03-28. Refererad 16.1.2009.
- SVT: Väestörakenne 2008b. [Nätdokument]. Helsingfors, Statistikcentralen. Tillgänglig: <<http://tilastokeskus.fi/til/vaerak/index.html>>. Taulukko: Väestö iän (1-v.), sukupuolen ja kielen mukaan alueittain 1990–2007 uppdaterad 2008-06-13. Refererad 19.2.2009.
- Söderfjärden. 2005. [Nätdokument]. Sundom hembygdsförening. Tillgänglig: <<http://www.sundom.fi/document.asp?id=5q55sy73np>>. Refererad 20.10.2008.
- Tammisaaren saariston kansallispuisto. 2008. [Nätdokument]. Forststyrelsen. Tillgänglig: <<http://www.luontoon.fi/page.asp?Section=451>>. Refererad 13.10.2008.
- Tilastojen vertailutietopankki 2004. Kunnat.net. [Nätdokument]. Tillgänglig: <http://hosted.kuntaliitto.fi/skriptit/tilastot/vertailutietopankki4_levea.asp?session_id=BTrPCQIDjuPXccuI>. Refererad 15.10.2008.
- Ulkoilusaaret. 2008. [Nätdokument] Naantalin kaupunki. Tillgänglig: <http://www.naantali.fi/liikunta_ja_ulkoilu/luonto_ja_ulkoilureitit/fi_FI/ulkoilusaaret/>. Refererad 15.10.2008.
- Valassaaret. 2008. [Nätdokument]. Tillgänglig: <<http://www.korsholmsskargard.fi/index.php?tocID=412&sprak=fin>>. Refererad 16.10.2008.
- Vallas, H. 2008. Suomen kaunein saaristo. Helsingfors. 175 sid.
- Vapaa-aika. 2008. [Nätdokument]. Reso stad. Tillgänglig: <<http://www.raisio.fi/asp/system/empty.asp?P=295&VID=default&SID=133398122857559&S=0&A=set:buffer.hidesubnavi:N&C=29379>>. Refererad 14.10.2008.
- Varsinais-Suomen maakuntakirja. 1987. Osa 26. Varsinais-Suomen maakuntaliitto. Åbo. 148 sid.
- Virtanen, V., Pouta, E., Sievänen, T. & Laaksonen, S. 2001. Luonnon virkistyskäytön kysyntätutkimuksen aineistot ja menetelmät. Julkaisussa: Sievänen, T. (toim.). 2001. Luonnon virkistyskäyttö 2000. Luonnon virkistyskäytön valtakunnallinen inventointi LVVI -tutkimus, 1997–2000. Loppuraportti. Metsäntutkimuslaitoksen tiedonantoja 802, sid. 19–31.
- Vuositilastot. Pinta-ala kunnittain. 2008. [Nätdokument]. Lantmäteriverket. Tillgänglig: <<http://www.maanmittauslaitos.fi/default.asp?id=894>>. Refererad 14.10.2008.

KUSTOMRÅDETS FRILUFTSSTATISTIK

Innehåll

Statistikförteckning	58
Förklaringar till förkortningarna som använts i statistiken	60
Statistisk tabell 1-30	60
Tabellförteckning	89
Tabell 1-4	90

Statistikförteckning

Statistisk tabell 1. Deltagandet i friluftsliv under årets lopp för de olika befolkningsgrupperna.	60
Statistisk tabell 2. Deltagarandelar för och antalet gånger man under årets lopp idkat promenering, utflykter, fotvandringar, stavgång och motionspromenader.	61
Statistisk tabell 3. Deltagarandelar för och antalet gånger man under årets lopp idkat cykling, terrängcykling, cykelturer, annan cykling och löpning.	62
Statistisk tabell 4. Deltagarandelar för och antalet gånger man under årets lopp idkat rastning av hund och hundspanssåkning.	63
Statistisk tabell 5. Deltagarandelar för och antalet gånger (dagar) man under årets lopp idkat stugliv, kört med eller vistats i husbil eller husvagn med övernattningar i naturmiljö, tältning på campingområde eller i terrängen.	64
Statistisk tabell 6. Deltagarandelar för och antalet gånger man under årets lopp idkat båtliv, rodd, motorbåtskörning med småbåt och paddling.	65
Statistisk tabell 7. Deltagarandelar för och antalet gånger (dagar) man under årets lopp idkat båtliv med långfärdsmotorbåt, långfärdssegling och segling med mindre segelbåt.	66
Statistisk tabell 8. Deltagarandelar för och antalet gånger man under årets lopp idkat surfning, vattenskidåkning och vattenskoteråkning.	67
Statistisk tabell 9. Deltagarandelar för och antalet gånger man under årets lopp idkat simning i naturvatten, motionssimning, rekreationssimning, vinterbadande och dykning.	68
Statistisk tabell 10. Deltagarandelar för och antalet gånger man under årets lopp idkat vistelse på strand, picknickar, solbadande på strand eller annorstädes samt betraktande av landskap.	69
Statistisk tabell 11. Deltagarandelar för och antalet gånger man under årets lopp idkat naturvårdsarbeten, insamling, fällning eller klyvning av klenvirke eller kvistar till husbehov på fritiden, skogsvårdsarbeten under fritiden (plantering, gallring) och viltvårdsarbete under fritiden.	70
Statistisk tabell 12. Deltagarandelar för och antalet gånger man under årets lopp idkat iståndsättande av fiskevatten, återställande av ängar eller andra naturmiljöer till naturligt tillstånd under fritiden, odling av prydnadsväxter, grönsaker eller spannmål till husbehov och husdjursskötsel i naturmiljö.	71
Statistisk tabell 13. Deltagarandelar för och antalet gånger man under årets lopp idkat fiske, mete, spinnfiske eller dragfiske, pilkfiske och flugfiske.	72
Statistisk tabell 14. Deltagarandelar för och antalet gånger man under årets lopp idkat fiske med nät, not, katsa eller andra fångstredskap (tråd) eller med långrev, saxkrokar, harpunfiske, ljusterfiske eller fiske på annat sätt samt kräftfiske.	73
Statistisk tabell 15. Deltagarandelar för och antalet gånger man under årets lopp idkat jakt, älgjakt, eller annan jakt (fågeljakt, jakt på småvilt m.m.).	74

Statistisk tabell 16. Deltagarandelar för och antalet gånger man under årets lopp idkat insamling av naturprodukter, bärplockning, svamplockning samt insamling av örter, blommor och prydnadsväxter.	75
Statistisk tabell 17. Deltagarandelar för och antalet gånger man under årets lopp idkat naturintressen, naturfotografering eller -målning, fågelskådning, betraktat natursevärdheter samt iakttagit naturen.	76
Statistisk tabell 18. Deltagarandelar för och antalet gånger man under årets lopp idkat skidåkning, längdåkning, skidåkning i terräng i färdiga spår eller i terräng utan skidspår och skidturer (utfärder i vildmarken).	77
Statistisk tabell 19. Deltagarandelar för och antalet gånger man under årets lopp idkat slalom, snöbrädsåkning, telemarksåkning samt annan skid- och utförsåkning.	78
Statistisk tabell 20. Deltagarandelar för och antalet gånger man under årets lopp idkat långfärdsskridskoåkning, annan skridskoåkning på naturisar, åkning med sparkstötting och backåkning.	79
Statistisk tabell 21. Deltagarandelar för och antalet gånger man under årets lopp idkat vandring med snöskor, orientering, klippklättring samt terrängridning.	80
Statistisk tabell 22. Deltagarandelar för och antalet gånger man under årets lopp idkat rullskridsko- eller rullbrädesåkning, golf och flygning av drake eller modellplan.	81
Statistisk tabell 23. Motoriserad åkning i naturen, snöskoterkörning, terränghjuling, terrängbil, motocrosscykel och annan motoriserad åkning i naturen.	82
Statistisk tabell 24. Antalet båtlivs-, promenad-, stuglivs-, sim-, vistelse- och fiskegångar i medeltal per år som riktar sig till havet, havskusten eller skärgården.	83
Statistisk tabell 25. Antalet skid- och skridskogångar i medeltal per år som riktar sig till havet, havskusten eller skärgården.	84
Statistisk tabell 26. Typisk friluftsgång på havet, havsstranden eller i skärgården, avståndet till färdens startplats eller till målet.	84
Statistisk tabell 27. Friluftsliv i närmiljö, områdestyp.	85
Statistisk tabell 28. Friluftsliv i närmiljö, områdestyp, intresse och hur lång tid friluftsikandet tog.	86
Statistisk tabell 29. NaturreSOR per år.	87
Statistisk tabell 30. Avstånd till bebyggda park, skog, mer vidsträckta friluftsområde och havstrand.	88

Förklaringar till förkortningarna som använts i statistiken

Deltagar % beskriver hur många procent av befolkningen som deltar i friluftsintrasset. Till exempel: Promenering som äger rum under fritiden på grund av friluftsidkande och rekreation i naturen har idkats av allt som allt 81 procent av svarspersonerna. 73,7 procent av de 15–74-åriga kvinnorna och 59,7 procent av männen har deltagit i promenadturer. Av svarspersonerna anmälde 32,5 procent att de idkat stavgång när igen 8,8 procent av svarspersonerna hade deltagit i vildmarksvandringar.

Mv är medelvärdet av friluftsgångerna och räknas som ett aritmetiskt medelvärde av alla de gånger man idkade ifrågavarande friluftsintrasse, gångerna anmällda av alla dem som deltagit i detta intrasse (överstaden) eller på motsvarande vis räknats för de olika grupperna med samma bakgrundsfaktorer. Till exempel: De svars personer som anmält att de deltagit i stavgång har idkat stavgång i medeltal 52,6 gånger under de senaste 12 månaderna.

Med är friluftsgångernas median. Medianen är det tal (antal friluftsgånger) som ligger så att 50 procent av svars personerna har ett mindre antal friluftsgånger och 50 procent ett högre. Eftersom medianen här uträknas från ordnade variabler och ifall antalet variabler är jämnt definieras medianen som medelvärdet av de två mellersta talen. Till exempel: Hälften av dem som deltog i stavgång anmälde att de har idkat stavgång minst 23 gånger under de senaste 12 månaderna. Eftersom friluftsgångernas statistiska

fördelning sällan är normalfördelad kan variablernas medelvärden och medianer avvika markant från varandra.

fördelning, % av idkarna beskriver hur svars personerna som har anmält att de deltagit i ifrågavarande friluftsintrasse fördelar sig på basis av antalet friluftsgånger i klasser 1–2, 3–5, 6–15 eller över 15 friluftsgånger.

– /**INTE TILLRÄCKLIGT MED OBSERVATIONER**: På grund av ett litet antal observationer ingår det i de statistiska tabellerna noteringar om information som saknas. Att information saknas kan innebära att ingen i gruppen deltagit i intrasset eller att svars personerna är färre än fem. Om färre än 20 personer deltagit i intrasset presenteras inte grupperna med samma bakgrundsfaktorer alls.

Avståndet till målet, mv och med: Från avståndet, som anmälts av svars personerna, uträknat medelvärde och uträknad median.

Av deltagarna, %: Hur deltagarna fördelar sig per bakgrundsfaktor, till exempel 35 procent av deltagarna är män och 65 procent kvinnor.

Deltagare, %: Deltagare från varje grupp med olika bakgrundsfaktorer, till exempel deltar 94,1 procent av åldersgruppen 15–24-åringar i friluftsliv i närmiljö, när igen 97,4 procent av åldersgruppen 25–44-åringar anmäler att de deltagit i friluftsliv i närmiljö.

Statistisk tabell 1. Deltagandet i friluftsliv under årets lopp för de olika befolkningsgrupperna.

	Deltagar %
Hele befolkningen	95,6
Kön	
Kvinnor	96,0
Män	95,2
Ålder	
15-24	94,8
25-44	98,1
45-64	94,4
65-74	93,7
Utbildningsnivå	
Ingen yrkesutbildning eller utbildningen på lärt	93,3
Yrkeskurs	94,3
Yrkeskola	96,1
Yrkesinstitut	96,9
Högskoleexamen (även YHS)	96,1
Socioekonomisk ställning	
Lantbruksföretagare	90,0
Annat företagare	96,7
Högre tjänsteman	97,3
Lägre tjänsteman	96,5
Arbetslagare	96,0
Pensionär	93,6
Arbetslös, permitterad	95,1
Studerande	94,7
Sköter hushållet eller gör något annat	93,5
Hemkommunens kommunstorlek, invånare	
<10000	95,8
10000-24999	94,0
25000-99999	96,8
≥100000	96,1
Hemkommunens kommunform	
Stadsaktiga kommuner	94,7
Tätt bebyggd kommun	96,1
Landsbygdsaktig kommun	95,7
Trakt	
Hangö- och Ekenästrakten	95,3
Åbotrakten	95,6
Vesatrakten	96,1

Statistisk tabell 4. Deltagarandelar för och antalet gånger man under årets lopp idkat rastning av hund och hundspanssättning.

	Rastning av hund				Hundspanssättning										
	Deltagar %	Idkat gånger per år			Deltagar %	Idkat gånger per år									
		Mv	Med	Fördelning, % av utövarna 1-2 3-5 6-15 >15		Mv	Med	Fördelning, % av utövarna 1-2 3-5 6-15 >15							
Heila befolkningen	28,4	178,0	100,0	2,6	7,3	13,7	76,5	1,2	3,3	1,0	70,0	10,0	20,0	-	
Kön															
Kvinna	31,4	174,5	100,0	2,9	8,6	13,4	75,1	-	-	-	-	-	-	-	-
Man	24,7	183,4	50,0	2,2	5,2	14,1	78,5	-	-	-	-	-	-	-	-
Ålder															
15-24	39,9	112,3	27,5	6,7	11,7	20,0	61,7	-	-	-	-	-	-	-	-
25-44	29,3	152,6	55,0	3,5	10,4	13,9	72,2	-	-	-	-	-	-	-	-
45-64	27,1	225,1	200,0	0,7	2,8	10,3	86,2	-	-	-	-	-	-	-	-
65-74	17,4	179,1	45,0	-	8,3	16,7	75,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Utbildningsnivå															
Ingen yrkesutbildning eller utbildningen på halft	32,3	121,3	40,0	3,8	8,9	19,0	68,4	-	-	-	-	-	-	-	-
Yrkeskurs	13,9	135,3	75,0	7,1	-	-	92,9	-	-	-	-	-	-	-	-
Yrkeskola	30,8	177,6	52,0	1,4	7,2	17,4	73,9	-	-	-	-	-	-	-	-
Yrkesinstitut	25,6	209,0	150,0	1,3	6,3	10,1	82,3	-	-	-	-	-	-	-	-
Högskoleexamen (även YHS)	30,6	205,3	102,0	2,9	7,8	11,8	77,5	-	-	-	-	-	-	-	-
Socioekonomisk ställning															
Lantbruksföretagare	50,0	69,0	100,0	-	-	-	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Annan företagare	27,3	202,7	100,0	4,8	9,5	4,8	81,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Högre tjänsteman	30,4	248,1	175,0	4,0	8,0	6,0	82,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Lägre tjänsteman	26,5	223,9	200,0	-	1,8	8,9	89,3	-	-	-	-	-	-	-	-
Arbetslagare	29,9	147,5	50,0	1,2	11,9	19,0	67,9	-	-	-	-	-	-	-	-
Pensionär	19,7	196,8	67,0	-	4,3	13,0	82,6	-	-	-	-	-	-	-	-
Arbetslös, permitterad	31,7	105,5	50,0	-	9,1	9,1	81,8	-	-	-	-	-	-	-	-
Studierande	37,2	109,6	27,5	8,3	8,3	20,0	63,3	-	-	-	-	-	-	-	-
Sköter hushållet eller gör något annat	29,0	265,3	364,0	-	-	-	28,6	71,4	-	-	-	-	-	-	-
Hemkommunens kommunstorlek, invånare															
<10000	33,8	221,3	150,0	-	3,6	10,7	85,7	-	-	-	-	-	-	-	-
10000-24999	26,8	172,6	93,0	1,0	5,0	16,0	78,0	-	-	-	-	-	-	-	-
25000-99999	32,1	174,5	84,0	4,9	6,6	14,8	73,8	-	-	-	-	-	-	-	-
≥100000	25,4	144,0	30,0	5,3	12,6	13,7	68,4	-	-	-	-	-	-	-	-
Hemkommunens kommunform															
Stadsaktiga kommuner	27,8	175,1	52,0	4,4	9,3	13,7	72,7	-	-	-	-	-	-	-	-
Tätt bebyggd kommun	28,0	162,2	100,0	1,2	4,9	15,9	78,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Landsbygdsaktig kommun	31,8	197,7	104,0	-	4,0	12,0	84,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Trakt															
Hangö- och Ekenästrakten	29,6	223,6	160,0	-	3,7	11,9	84,4	-	-	-	-	-	-	-	-
Åbotrakten	26,3	156,8	50,0	4,1	10,8	14,2	70,9	-	-	-	-	-	-	-	-
Vasatrakten	31,2	156,9	50,0	3,4	5,7	14,9	75,9	-	-	-	-	-	-	-	-

Statistisk tabell 8. Deltagarandelar för och antalet gånger man under årets lopp idkat surfing, vattenskiåkning och vattenskoteråkning.

	Idka båttiv Deltagar %	Surfning				Vattenskiåkning				Vattenskoteråkning													
		Deltagar %		Idkat gånger per år		Deltagar %		Idkat gånger per år		Deltagar %		Idkat gånger per år											
		Mv	Med	1-2	3-5	6-15	>15	Mv	Med	1-2	3-5	6-15	>15										
Heila befolkningen	48,4	1,1	24,8	4,0	45,5	27,3	9,1	18,2	2,3	2,9	2,0	71,4	21,4	7,1	-	1,2	3,2	1,0	69,2	15,4	15,4	-	
Kön																							
Kvinnor	43,8	-	-	-	-	-	-	-	1,4	1,9	1,5	80,0	20,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Man	54,1	-	-	-	-	-	-	-	3,3	3,4	2,0	66,7	22,2	11,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ålder																							
15-24	56,9	-	-	-	-	-	-	-	7,5	1,5	1,0	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25-44	48,7	-	-	-	-	-	-	-	2,4	4,7	3,5	40,0	40,0	20,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
45-64	47,8	-	-	-	-	-	-	-	1,2	2,7	2,0	66,7	33,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
65-74	40,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Utbildningsnivå																							
Ingen yrkesutbildning eller utbildningen på halvt	47,1	-	-	-	-	-	-	-	4,3	1,9	2,0	90,0	10,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Yrkeskurs	35,8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Yrkeskola	49,8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Yrkesinstitut	45,6	-	-	-	-	-	-	-	2,0	1,7	2,0	85,7	14,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Högskoleexamen (även YHS)	54,2	-	-	-	-	-	-	-	2,4	4,3	4,0	44,4	44,4	11,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Socioekonomisk ställning																							
Lantbruksföretagare	60,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Annan företagare	61,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Högre tjänsteman	57,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lägre tjänsteman	48,7	-	-	-	-	-	-	-	2,1	1,8	1,0	80,0	20,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Arbetslagare	44,4	-	-	-	-	-	-	-	2,5	5,8	3,5	33,3	33,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pensionär	42,8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Arbetslös, permitterad	29,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Studierande	55,2	-	-	-	-	-	-	-	4,7	2,0	2,0	85,7	14,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sköter hushållet eller gör något annat	30,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hemkommunens kommunstorlek, invånare																							
<10000	52,1	-	-	-	-	-	-	-	2,3	1,6	2,0	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10000-24999	48,7	-	-	-	-	-	-	-	2,6	3,0	2,0	66,7	22,2	11,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25000-99999	51,5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
≥100000	44,2	-	-	-	-	-	-	-	2,7	3,5	2,0	63,6	27,3	9,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hemkommunens kommunform																							
Stadsaktiga kommuner	46,9	-	-	-	-	-	-	-	2,0	3,4	2,0	64,3	28,6	7,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tätt bebyggd kommun	49,2	-	-	-	-	-	-	-	2,8	2,7	2,0	85,7	-	14,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Landsbygdsaktig kommun	51,9	-	-	-	-	-	-	-	2,3	2,3	2,0	66,7	33,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Trakt																							
Hangö- och Ekenästrakten	52,9	-	-	-	-	-	-	-	2,8	2,5	1,5	87,5	-	12,5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Åbotrakten	43,0	-	-	-	-	-	-	-	2,4	3,3	2,0	60,0	33,3	6,7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vasatrakten	53,7	-	-	-	-	-	-	-	1,5	2,2	2,0	80,0	20,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Statistisk tabell 14. Deltagarandelar för och antalet gånger man under årets lopp idkat fiske med nät, not, katts eller andra fångstredskap (tråd) eller med långrev, saxkrokar, harpunfiske, ljusterfiske eller fiske på annat sätt samt kräftfiske.

	Fiske			Fiske med nät el. dyl.						Fiske med saxkrok el. dyl						Kräftfiske							
	Deltagar %	Deltagar %	Deltagar %	Mv	Med	Ickat gånger per år	Deltagar %			Mv	Med	Ickat gånger per år	Deltagar %			Mv	Med	Ickat gånger per år					
							1-2	3-5	>15				1-2	3-5	>15			1-2	3-5	>15			
Kön																							
Helä befolkningen	36,9	20,0	20,0	19,0	10,0	16,3	23,6	23,3	36,8	2,7	5,7	2,0	51,6	22,6	19,4	6,5	1,6	3,9	3,0	45,5	40,9	9,1	4,5
Kvinnor																							
Kvinnor	28,0	14,8	14,8	8,0	15,5	29,1	24,3	31,1	1,4	1,9	1,5	87,5	12,5	-	-	-	0,7	2,8	3,0	40,0	60,0	-	-
Män																							
Män	47,8	26,3	26,3	19,6	10,0	16,8	20,0	22,6	40,6	4,2	7,1	5,0	39,1	26,1	26,1	8,7	2,7	4,2	3,0	47,1	35,3	11,8	5,9
Ålder																							
15-24	32,2	17,2	17,2	10,8	5,0	30,8	23,1	19,2	26,9	-	-	-	-	-	-	-	2,9	2,4	2,0	60,0	40,0	-	-
25-44	36,2	13,5	13,5	11,4	5,0	33,3	23,3	18,3	25,0	2,4	2,4	2,0	72,7	27,3	-	-	2,4	4,4	2,0	54,5	27,3	9,1	9,1
45-64	38,7	24,2	24,2	23,4	10,0	9,8	23,3	27,8	39,1	3,0	7,7	5,0	46,7	20,0	20,0	13,3	1,0	4,3	3,0	16,7	66,7	16,7	-
65-74	37,6	26,5	26,5	20,9	17,0	2,6	25,6	17,9	53,8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Utbildningsnivå																							
Ingen yrkesutbildning eller utbildningen på halvt	36,9	21,4	21,4	24,4	10,0	16,1	21,4	23,2	39,3	2,2	-	-	-	-	-	-	2,9	4,4	3,0	37,5	37,5	25,0	-
Yrkeskurs	37,0	17,6	17,6	35,3	25,0	10,5	15,8	10,5	63,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Yrkeskola	39,6	23,0	23,0	19,7	15,0	11,1	18,5	25,9	44,4	2,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Yrkesinstitut	36,3	19,2	19,2	15,3	7,0	19,7	27,3	21,2	31,8	4,0	3,8	2,0	64,3	14,3	21,4	-	-	-	-	-	-	-	-
Högskoleexamen (även YHS)	35,6	17,8	17,8	12,7	6,0	18,0	29,5	26,2	26,2	1,6	2,0	1,0	80,0	20,0	-	-	1,6	1,7	1,5	83,3	16,7	-	-
Socioekonomisk ställning																							
Lantbruksföretagare	51,7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Annat företagare	37,8	27,8	27,8	15,2	11,0	8,3	20,8	37,5	33,3	5,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Högre tjänstemän	32,1	16,2	16,2	13,3	5,0	23,1	34,6	11,5	30,8	-	-	-	-	-	-	-	2,7	3,8	3,0	40,0	40,0	20,0	-
Lägre tjänstemän	39,6	16,2	16,2	15,9	7,5	16,7	27,8	33,3	22,2	3,8	4,8	2,0	88,9	-	11,1	-	-	-	-	-	-	-	-
Arbetslagare	39,9	18,6	18,6	17,8	10,0	24,6	16,4	23,0	36,1	2,2	3,8	2,5	50,0	33,3	16,7	-	-	-	-	-	-	-	-
Pensionär	26,8	29,0	29,0	27,8	17,0	2,8	26,8	19,7	50,7	2,0	13,0	10,0	-	20,0	60,0	20,0	-	-	-	-	-	-	-
Arbetslös, permitterad	31,4	14,6	14,6	16,7	11,0	16,7	16,7	33,3	33,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Studierande	16,1	15,7	15,7	11,0	5,0	29,2	25,0	20,8	25,0	3,5	-	-	-	-	-	-	3,5	2,3	2,5	50,0	50,0	-	-
Sköter hushållet eller gör något annat	42,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hemkommunens kommunstorlek, invånare																							
<10000	-	27,4	27,4	22,6	10,0	16,2	19,1	22,1	42,6	3,0	5,6	5,0	42,9	14,3	42,9	-	3,0	5,3	3,0	37,5	37,5	12,5	12,5
10000-24999	39,0	22,7	22,7	15,2	10,0	19,8	22,1	27,9	30,2	2,8	5,6	2,0	54,5	27,3	9,1	9,1	-	-	-	-	-	-	-
25000-99999	37,2	16,2	16,2	20,9	10,0	13,5	24,3	24,3	37,8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
≥100000	31,7	15,2	15,2	19,3	10,0	14,3	28,6	17,5	39,7	3,2	6,6	5,0	45,5	27,3	18,2	9,1	1,8	3,8	3,0	37,5	50,0	12,5	-
Hemkommunens kommunform																							
Stadsaktiga kommuner	33,9	16,6	16,6	19,6	10,0	15,6	24,6	19,7	40,2	2,3	6,2	3,5	50,0	21,4	21,4	7,1	1,4	3,4	3,0	36,4	54,5	9,1	-
Tätt bebyggd kommun	41,6	25,7	25,7	14,0	8,0	21,9	21,9	28,8	27,4	1,8	7,4	2,0	80,0	-	20,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Landsbygdsaktig kommun	40,7	23,5	23,5	24,1	14,0	11,9	22,0	23,7	42,4	5,0	4,5	4,0	41,7	33,3	25,0	-	2,3	3,2	2,0	50,0	33,3	16,7	-
Trakt																							
Hangö- och Ekenastrakten	43,8	28,0	28,0	18,8	10,0	17,2	22,2	25,3	35,4	2,5	7,0	2,0	55,6	11,1	22,2	11,1	2,3	2,8	2,0	55,6	33,3	11,1	-
Åbotrakten	31,3	14,6	14,6	19,9	10,0	14,0	28,0	17,2	40,9	3,2	5,6	4,0	44,4	33,3	16,7	5,6	1,5	5,5	3,5	30,0	50,0	10,0	10,0
Vasastrakten	39,8	20,9	20,9	17,9	9,0	18,2	19,7	28,8	33,3	1,8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Statistisk tabell 15. Deltagarandelar för och antalet gånger man under årets lopp idkat jakt, älgjakt, eller annan jakt (fågeljakt, jakt på småvilt m.m.).

Jakt	Älgjakt				Fågeljakt eller annan jakt										
	Deltagar %	Idkat gånger per år			Deltagar %	Idkat gånger per år									
		Mv	Med	Fördelning, % av utövarna 1-2 3-5 6-15 >15		Mv	Med	Fördelning, % av utövarna 1-2 3-5 6-15 >15							
Hela befolkningen	4,5	2,9	11,5	10,0	10,0	22,5	47,5	20,0	3,7	16,1	8,0	12,2	32,7	22,4	32,7
Kön															
Kvinnor	0,7	0,3	-	-	-	-	-	-	0,3	-	-	-	-	-	-
Man	9,3	6,1	12,0	10,0	5,3	23,7	50,0	21,1	7,9	16,3	7,0	12,8	34,0	19,1	34,0
Ålder															
15-24	6,3	2,8	9,6	10,0	-	40,0	40,0	20,0	5,1	23,9	30,0	14,3	14,3	-	71,4
25-44	4,7	2,6	7,5	5,0	9,1	45,5	36,4	9,1	3,8	19,8	6,0	11,8	35,3	23,5	29,4
45-64	4,0	3,0	12,4	12,0	16,7	5,6	55,6	22,2	3,3	10,7	6,0	15,0	35,0	25,0	25,0
65-74	4,0	3,8	17,7	13,5	-	16,7	50,0	33,3	3,1	14,2	10,0	-	40,0	40,0	20,0
Utbildningsnivå															
Ingen yrkesutbildning eller utbildningen på hälft	3,2	-	-	-	-	-	-	-	2,5	18,3	17,5	16,7	33,3	-	50,0
Yrkeskurs	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Yrkeskola	7,3	4,1	-	9,1	27,3	54,5	9,1	6,8	6,8	15,3	10,0	17,6	29,4	11,8	41,2
Yrkesinstitut	5,6	4,2	12,7	10,0	6,7	20,0	53,3	20,0	4,5	20,3	9,0	12,5	25,0	37,5	25,0
Högskoleexamen (även YHS)	3,4	2,6	7,7	8,0	22,2	22,2	44,4	11,1	2,3	8,1	5,5	-	50,0	37,5	12,5
Socioekonomisk ställning															
Lantbruksföretagare	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Annan företagare	8,9	7,8	12,6	12,0	14,3	14,3	42,9	28,6	7,8	21,7	5,0	-	57,1	-	42,9
Högre tjänsteman	4,3	3,8	9,8	10,0	16,7	-	83,3	-	3,2	13,6	8,0	-	40,0	40,0	20,0
Lägre tjänsteman	4,7	2,6	8,5	7,5	16,7	33,3	33,3	16,7	3,8	8,7	5,0	22,2	33,3	22,2	22,2
Arbetslagare	4,2	1,9	10,0	10,0	-	28,6	57,1	14,3	3,9	20,5	7,0	15,4	30,8	23,1	30,8
Pensionär	2,7	2,7	18,4	15,0	-	14,3	57,1	28,6	2,2	9,7	7,5	16,7	33,3	33,3	16,7
Arbetslös, permitterad	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Studerande	5,2	-	-	-	-	-	-	-	3,5	22,6	30,0	-	20,0	20,0	60,0
Sköter hushållet eller gör något annat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hemkommunens kommunstorlek, invånare															
<10000	8,2	5,6	11,1	11,0	14,3	14,3	57,1	14,3	7,8	19,8	15,0	10,0	25,0	15,0	50,0
10000-24999	5,9	3,7	11,2	9,0	6,3	25,0	43,8	25,0	4,4	12,1	5,0	22,2	33,3	22,2	22,2
25000-99999	3,8	-	-	-	-	-	-	-	3,4	21,4	10,0	-	42,9	28,6	28,6
≥100000	1,6	1,3	15,2	8,5	16,7	33,3	16,7	33,3	-	-	-	-	-	-	-
Hemkommunens kommunform															
Stadsaktiga kommuner	2,7	1,6	11,4	10,0	15,4	30,8	38,5	15,4	2,1	19,2	5,5	6,3	43,8	31,3	18,8
Tätt bebyggd kommun	6,2	4,3	11,1	10,0	-	21,4	57,1	21,4	4,9	9,8	5,0	26,7	33,3	20,0	20,0
Landsbygdsaktig kommun	8,5	5,4	12,1	10,0	15,4	15,4	46,2	23,1	7,3	18,6	20,0	5,6	22,2	16,7	55,6
Trakt															
Hangö- och Ekenästrakten	6,5	4,2	11,7	11,0	6,3	18,8	50,0	25,0	5,4	17,9	10,0	10,0	30,0	25,0	35,0
Åbotrakten	2,4	1,6	14,0	12,0	18,2	27,3	27,3	27,3	1,6	9,5	4,0	18,2	45,5	27,3	9,1
Vasatrakten	6,2	3,8	9,2	10,0	7,7	23,1	61,5	7,7	5,6	18,1	10,0	11,1	27,8	16,7	44,4

Statistisk tabell 23. Motoriserad åkning i naturen, snöskoterkörning, terränghjulning, terrängbil, motocrosscykel och annan motoriserad åkning i naturen.

Röra sig motoriserat Osallistumis-%	Motorikåksökning			Åkning med terränghjulning			Terrängbilskörning			Åkning med motocrosscykel				
	Deltagar %	Ikkat gånger per år		Deltagar %	Ikkat gånger per år		Deltagar %	Ikkat gånger per år		Deltagar %	Ikkat gånger per år			
		Mv	Med		Mv	Med		Mv	Med		Mv	Med		
		Fördelning, % av utövarena			Fördelning, % av utövarena			Fördelning, % av utövarena			Fördelning, % av utövarena			
		1-2 3-5 6-15 >15			1-2 3-5 6-15 >15			1-2 3-5 6-15 >15			1-2 3-5 6-15 >15			
Helia befolkningen	11,3	6,2 6,4 3,0 46,1 21,1 22,4 10,5	5,0	14,3 4,0 38,6 21,1 19,3 21,1	1,6	9,5 3,0 46,7 33,3 13,3 6,7	0,9	19,6 4,5 37,5 25,0 12,5 25,0						
Kön														
Kvinnor	7,8	4,6 3,5 2,0 64,7 23,5 5,9 5,9	3,4	5,2 4,0 38,1 23,8 33,3 4,8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Man	15,6	8,3 8,7 5,5 31,0 19,0 35,7 14,3	7,0	19,6 4,5 38,9 19,4 11,1 30,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Alder														
15-24	24,7	14,9 3,9 2,5 50,0 25,0 25,0	-	6,9 19,0 4,0 44,4 22,2 11,1 22,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
25-44	12,8	7,1 4,6 2,0 55,2 20,7 17,2 6,9	7,5	12,9 2,5 50,0 25,0 7,1 17,9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
45-64	8,1	4,0 7,0 5,0 39,1 21,7 30,4 8,7	3,5	14,2 8,0 20,0 15,0 40,0 25,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
65-74	4,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Utbildningsnivå														
Ingen yrkesutbildning eller utbildningen på halft	16,1	8,6 8,9 4,0 38,1 28,6 14,3 19,0	7,1	20,7 5,0 20,0 33,3 26,7 20,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Yrkeskurs	5,5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Yrkeskola	12,6	6,9 6,7 3,0 38,5 15,4 38,5 7,7	5,3	17,0 10,0 36,4 - 27,3 36,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Yrkesinstitut	11,2	6,7 5,8 4,5 36,4 27,3 27,3 9,1	5,3	15,6 4,0 33,3 26,7 20,0 20,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Högskoleexamen (även YHS)	8,9	4,7 3,2 1,0 82,4 5,9 5,9 5,9	3,9	5,8 1,5 64,3 14,3 7,1 14,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Socioekonomisk ställning														
Lantbruksföretagare	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Annan företagare	14,4	6,7 5,2 2,0 66,7 16,7 - 16,7	11,1	13,3 7,0 30,0 20,0 20,0 30,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Högre tjänsteman	15,1	8,1 3,9 2,0 64,3 21,4 7,1 7,1	8,1	10,8 5,0 36,4 27,3 18,2 18,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Lägre tjänsteman	7,7	5,1 5,9 4,5 41,7 16,7 33,3 8,3	3,0	19,3 2,0 66,7 - 16,7 16,7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Arbetslagare	10,6	5,0 4,7 3,0 38,5 30,8 30,8	-	5,3 13,9 3,5 42,9 21,4 21,4 14,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Pensionär	5,9	3,9 2,9 2,0 0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Arbetslös, permitterad	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sluderande	20,9	12,2 3,5 2,0 57,9 21,1 21,1	-	6,4 13,1 4,0 40,0 40,0 10,0 10,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Sköler hushållet eller gör något annat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hemkommunens kommunstorlek, invånare														
<10000	15,7	6,7 7,4 6,5 28,6 21,4 42,9 7,1	8,6	20,4 8,0 33,3 5,6 33,3 27,8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
10000-24999	9,6	4,5 3,8 2,0 58,8 17,6 23,5 -	4,5	8,9 4,0 31,3 37,5 12,5 18,8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
25000-99999	16,2	12,0 10,7 5,0 32,0 20,0 20,0 28,0	6,0	12,3 1,0 63,6 18,2 - 18,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
≥100000	7,9	4,7 2,6 2,0 63,2 26,3 10,5 -	2,9	15,4 5,0 27,3 27,3 27,3 18,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Hemkommunens kommunform														
Stadsaktiga kommuner	10,6	6,6 7,1 3,0 45,7 21,7 17,4 15,2	4,2	12,8 4,0 44,0 24,0 16,0 16,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Tätt bebyggd kommun	10,7	5,5 3,9 2,0 56,3 18,8 25,0 -	4,6	9,2 5,0 30,8 30,8 23,1 15,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Landsbygdsaktig kommun	14,6	6,2 7,4 5,0 30,8 23,1 38,5 7,7	8,1	20,8 9,0 33,3 11,1 22,2 33,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Trakt														
Hangö- och Ekenastråken	10,6	3,3 3,4 1,5 60,0 20,0 20,0 -	6,3	18,6 6,0 30,0 15,0 30,0 25,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Åbolstråken	7,6	3,7 2,8 2,0 63,6 22,7 13,6 -	3,5	10,5 3,5 40,0 25,0 20,0 15,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Vasatråken	19,5	14,8 8,8 5,0 34,1 20,5 27,3 18,2	6,5	13,8 3,0 47,1 23,5 5,9 23,5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

Statistisk tabell 25. Antalet skid- och skridskogångar i medeltal per år som riktar sig till havet, havskusten eller skärgården.

	Skidgångar på havsstrand eller -is		Skridskogångar på havsis			
	% av alla skidgångar	Skidgångar i medeltal/år	% av alla skridskogångar	Skridskogångar i medeltal/år	Ka	Med
Hela befolkningen	55,6	5,9	4,0	89,7	5,9	4,0
Kön						
Kvinna	56,7	4,5	3,0	98,1	4,5	3,0
Man	54,6	7,3	5,0	84,3	7,3	5,0
Ålder						
15-24	51,2	3,9	3,0	–	3,9	3,0
25-44	58,3	5,7	3,0	92,0	5,7	3,0
45-64	49,9	5,8	5,0	79,2	5,8	5,0
65-74	75,8	7,9	6,0	–	7,9	6,0
Utbildningsnivå						
Ingen yrkesutbildning eller utbildningen på hälft	56,3	5,4	3,0	90,0	5,4	3,0
Yrkeskurs	86,3	16,5	15,0	–	16,5	15,0
Yrkeskola	–	–	–	–	–	–
Yrkesinstitut	48,7	5,8	5,0	76,7	5,8	5,0
Högskoleexamen (även YHS)	59,0	4,5	3,0	100,0	4,5	3,0
Socioekonomisk ställning						
Lantbruksföretagare	–	–	–	–	–	–
Annan företagare	67,3	8,7	5,5	–	8,7	5,5
Högre tjänsteman	53,7	6,2	5,0	–	6,2	5,0
Lägre tjänsteman	39,2	3,1	2,0	100,0	3,1	2,0
Arbetslagare	55,7	6,5	5,0	84,2	6,5	5,0
Pensionär	59,4	7,8	6,0	–	7,8	6,0
Arbetslös, permitterad	–	–	–	–	–	–
Studerande	58,0	3,6	3,0	–	3,6	3,0
Sköter hushållet eller gör något annat	–	–	–	–	–	–
Hemkommunens kommunstorlek, invånare						
<10000	59,9	7,5	4,0	66,0	7,5	4,0
10000-24999	57,4	6,0	4,5	93,8	6,0	4,5
25000-99999	51,0	5,3	4,0	–	5,3	4,0
≥100000	56,6	5,5	3,0	100,0	5,5	3,0
Hemkommunens kommunform						
Stadsaktiga kommuner	54,3	5,9	4,0	100,0	5,9	4,0
Tätt bebyggd kommun	52,9	5,4	4,0	–	5,4	4,0
Landsbygdsaktig kommun	61,4	6,5	4,0	72,5	6,5	4,0
Trakt						
Hangö- och Ekenästrakten	65,2	7,4	5,0	75,7	7,4	5,0
Åbotrakten	55,2	5,4	3,0	94,4	5,4	3,0
Vasatrakten	51,4	5,4	4,0	–	5,4	4,0

Statistisk tabell 26. Typisk friluftsgång på havet, havsstranden eller i skärgården, avståndet till färdens startplats eller till målet.

	Avstånd till färdens startplats eller till målet (km)							
	Hela befolkningen		Hangö- och Ekenästrakten		Åbotrakten		Vasatrakten	
Intresse	Mv	med	Mv	med	Mv	med	Mv	med
Promenad	3,6	1,0	2,3	1,0	5,6	1,0	2,2	0,5
Stugliv	72,5	42,0	65,3	35,0	80,4	55,0	66,2	30,0
Båtliv, avstånd till båtstranden	9,5	0,8	4,9	0,5	10,7	1,0	13,6	1,0
Simning	8,1	1,5	5,6	1,0	9,3	2,0	9,3	2,0
Vistelse på strand	8,7	2,8	6,4	2,0	10,5	6,0	8,6	2,0
Fiske	10,9	1,0	6,9	1,0	7,5	1,0	21,1	1,0
Skidåkning	2,5	0,6	1,3	0,6	1,6	0,1	3,7	0,9
Skridskoåkning	5,3	1,5	7,4	2,0	3,2	1,0	–	–

Statistisk tabell 27. Frituflustiv i närmiljö, områdestyp.

	Allt frituflustiv i närområdet		Områdestyp							Det finns havstrand vid området %	
	Av deltagarna, %	Deltagare, %	Kommunens frituflustivområde, -rutt eller skyddsområde	Stadsägt område, nationalpark eller ödemarksområde	Privat mark eller annan	Egen frituflustiv, skogsägaremet eller lantgård					
	100,0	95,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	24,1	47,6
Heila befolkningen	100,0	95,0	154,5	74,0	8,7	48,2	24,1	100,0	48,2	24,1	47,6
Kön											
Kvinnor	54,9	95,0	167,3	85,4	8,4	51,6	23,1	54,0	51,6	23,1	43,6
Man	45,1	95,0	139,0	61,2	8,9	43,9	24,7	46,0	43,9	24,7	52,5
Ålder											
15-24	12,4	94,1	140,9	53,5	6,2	64,0	18,7	18,4	64,0	18,7	35,5
25-44	35,0	97,4	137,2	66,4	9,3	47,7	14,3	39,6	47,7	14,3	42,6
45-64	42,4	93,2	163,0	80,7	8,4	39,9	32,9	33,0	39,9	32,9	52,4
65-74	10,2	95,7	195,3	100,6	10,4	55,3	34,0	9,0	55,3	34,0	59,2
Utbildningsnivå											
Ingen yrkesutbildning eller utbildning på högre nivå	19,1	92,1	144,0	56,1	6,6	58,6	23,3	24,9	58,6	23,3	39,8
Yrkeskurs	7,5	93,3	150,3	74,3	11,3	50,1	17,8	7,7	50,1	17,8	58,5
Yrkeskola	18,9	95,7	151,0	71,1	12,1	50,1	20,9	20,3	50,1	20,9	47,3
Yrkesinstitut	26,0	95,7	168,1	89,0	8,3	41,8	28,6	20,5	41,8	28,6	53,0
Högskoleexamen (även YHS)	28,5	96,3	153,1	76,3	7,3	44,1	24,3	26,7	44,1	24,3	45,5
Socioekonomisk ställning											
Lantbruksföretagare	0,7	90,0	75,9	-	-	-	42,2	-	-	42,2	33,3
Annan företagare	6,7	95,6	145,8	50,5	10,1	39,3	44,9	5,4	39,3	44,9	61,0
Högre tjänsteman	13,8	96,2	142,1	66,1	7,4	41,5	27,3	12,9	41,5	27,3	50,6
Lägre tjänsteman	17,1	94,4	142,0	71,2	8,7	46,7	17,0	27,6	46,7	17,0	40,0
Arbetslagare	25,9	94,8	165,1	92,0	6,1	43,0	22,1	15,0	43,0	22,1	46,4
Pensionär	18,2	95,5	191,4	94,8	11,1	55,8	31,6	16,3	55,8	31,6	60,5
Arbetslös, permitterad	2,9	90,2	134,2	65,2	-	46,0	-	3,1	46,0	-	52,6
Studierande	12,6	95,8	134,0	58,6	5,0	50,7	16,7	10,4	50,7	16,7	31,2
Sköter hushållet eller gör något annat	2,1	90,0	173,2	57,7	-	86,6	-	3,1	86,6	-	46,2
Hemkommunens kommunstorlek, invånare											
<10000	19,0	94,9	167,6	65,6	10,0	56,8	34,9	20,6	56,8	34,9	63,6
10000-24999	30,8	94,0	155,2	71,9	10,3	52,4	20,5	33,6	52,4	20,5	46,7
25000-99999	17,0	95,1	155,4	77,0	6,5	46,1	28,3	16,1	46,1	28,3	54,0
≥100000	33,2	95,7	144,4	77,3	7,8	40,4	19,4	29,7	40,4	19,4	34,4
Hemkommunens kommunform											
Stadsaktiga kommuner	57,8	95,5	152,2	81,3	7,9	43,2	21,5	52,3	43,2	21,5	47,5
Tätt bebyggd kommun	23,3	93,1	158,6	66,0	8,9	57,4	27,2	27,1	57,4	27,2	46,1
Landsbygdsaktig kommun	18,9	95,6	153,9	59,6	11,1	51,5	28,2	20,6	51,5	28,2	47,9
Trakt											
Hangö- och Ekenästrakten	27,7	94,2	175,7	73,6	9,6	66,2	26,9	33,2	66,2	26,9	61,9
Åbotrakten	48,2	95,4	146,2	78,8	8,9	41,0	17,9	43,5	41,0	17,9	38,6
Vasatrakten	24,1	95,1	147,0	62,9	7,2	44,4	33,1	23,3	44,4	33,1	48,3

Statistisk tabell 28. Friluftsliv i närmiljö, områdestyp, intresse och hur lång tid friluftsidkandet tog.

	Områden, tillsammans		Område		Område	
	% av gångerna/aktivitet	% av friluftsliv i närmiljö	Kommunens friluftsområde, -rutt eller skyddsområde	Statsägt område, nationalpark eller odemarsksområde	Privat mark eller annan egen fritidsbostad, skogslägermark eller långvärd	% av friluftsgångerna/område
Friluftsintrasse						
Allt friluftsliv i närmiljö	100,0	47,9	5,6	30,9	15,6	
Motionspromenader, promenadturer	47,7	59,5	4,2	26,3	10,0	
Rastning av hund	13,0	51,6	3,7	32,3	12,4	
Löpning	5,4	59,7	4,5	26,9	9,0	
Cykling	4,4	43,6	9,1	45,5	1,8	
Stugliv	2,3	14,3	3,6	7,1	75,0	
Skidåkning i terräng	2,2	66,7	3,7	22,2	7,4	
Andra	25,0	25,0	9,7	39,9	25,3	
Hur lång tid friluftsidkandet tog						
under 1 h	48,8	51,4	30,8	53,3	41,6	
1,1 - 2,0 h	31,0	36,5	23,1	26,9	24,9	
2,1 - 4,0 h	9,9	8,8	10,8	7,6	15,0	
över 4 h	10,3	3,3	35,4	12,2	18,5	

Statistisk tabell 29. Naturresor per år.

	Naturresor, tillsammans				Resans mål							
	Av deltagarna, %		Resor/år		Fritidsbostad		Resor p.g.a.naturintresse		Lapplandsresa		Nationalpark	Gårdsemester
	Deltagare, %	Resor/år	Vid havskusten	Annorstädes	Till havskusten	Annorstädes	På vintern	På sommaren				
Heila befolkningen	100,0	43,2	8,9	24,4	18,9	10,0	8,4	10,8	7,4	5,5	0,7	
Kön												
Kvinnor	54,8	43,0	9,4	24,3	20,6	10,2	9,4	11,2	6,6	6,1	-	
Man	45,2	43,4	8,3	24,4	16,9	9,7	7,1	10,4	8,4	4,7	-	
Ålder												
15-24	11,5	39,8	6,4	21,1	18,0	7,6	10,5	12,9	5,8	4,1	-	
25-44	36,8	46,8	7,5	25,1	23,8	10,1	8,8	13,3	5,2	6,2	-	
45-64	42,0	41,8	11,1	25,1	16,4	10,7	7,6	9,9	9,2	5,7	-	
65-74	9,8	40,8	7,6	22,9	14,6	9,1	7,7	4,2	9,2	3,5	-	
Utbildningsnivå												
Ingen yrkesutbildning eller utbildningen på hälft	17,6	38,2	8,0	19,3	15,8	10,3	9,2	10,3	6,6	4,8	-	
Yrkeskurs	5,9	33,3	15,4	17,0	19,8	6,7	-	-	4,8	4,8	-	
Yrkeskola	19,6	44,4	6,0	25,7	21,0	13,0	9,6	10,0	8,8	4,2	-	
Yrkesinstitut	27,4	45,6	9,8	26,5	18,3	9,3	7,6	11,0	11,3	6,5	-	
Högskoleexamen (även YHS)	29,6	46,2	9,6	26,6	20,3	9,0	9,0	14,2	4,2	6,1	-	
Socioekonomisk ställning												
Lantbruksföretagare	0,7	40,0	1,0	-	-	-	-	-	-	-	-	
Annan företagare	6,2	40,4	12,8	30,3	11,2	12,4	7,9	10,1	7,9	-	-	
Högre tjänsteman	16,4	51,9	13,0	32,4	18,9	9,2	7,0	16,8	5,9	5,9	-	
Lägre tjänsteman	19,1	47,9	7,2	25,6	23,9	12,8	12,0	13,2	7,7	7,3	-	
Arbetslagare	24,6	40,3	6,9	23,7	20,4	7,8	5,6	7,8	6,4	4,8	-	
Pensionär	16,6	39,9	9,8	21,9	14,6	10,2	8,2	6,6	11,9	4,5	-	
Arbetslös, permitterad	2,7	39,0	10,9	14,6	19,5	-	-	12,2	-	-	-	
Studierande	11,8	40,6	7,7	18,8	17,5	8,2	12,9	14,1	5,9	6,5	-	
Sköter hushållet eller gör något annat	1,9	36,7	1,7	-	23,3	20,0	-	-	-	-	-	
Hemkommunens kommunstorlek, invånare												
<10000	18,5	41,9	5,7	22,1	15,3	8,5	5,4	9,2	8,5	3,5	-	
10000-24999	27,2	38,0	7,7	22,7	16,1	9,7	9,7	8,8	5,5	6,4	-	
25000-99999	19,7	50,2	10,5	29,4	21,6	11,7	10,0	16,9	13,4	5,6	-	
≥100000	34,5	46,2	11,2	25,2	23,0	10,2	8,0	10,7	5,7	5,5	-	
Hemkommunens kommunform												
Stadsaktiga kommuner	60,7	46,2	10,0	25,4	21,8	10,3	7,9	12,2	8,2	5,2	-	
Tätt bebyggd kommun	20,2	36,7	7,7	21,9	15,4	7,4	8,6	9,6	4,3	6,2	-	
Landsbygdsaktig kommun	19,0	44,1	7,3	25,4	15,7	12,2	9,4	8,7	9,4	5,1	-	
Trakt												
Hangö- och Ekenästrakten	23,8	35,9	6,6	20,3	13,4	8,7	5,6	7,4	5,6	4,3	-	
Åbotrakten	48,6	44,3	9,9	23,9	22,2	11,0	9,2	10,6	6,2	5,7	-	
Vasatrakten	27,7	49,5	9,4	30,1	19,0	9,4	10,0	15,4	12,1	6,3	-	

* Svarspersonen har även kunnat välja ett flertal alternativ

Statistisk tabell 30. Avståndet till bebyggd park, skog, mer omfattande friluftsområde och havstrand.

	Avstånd till närmaste (km)									
	bebyggd park		skog		mer omfattande friluftsområde		havsstrand			
	Ka	Med	Ka	Med	Ka	Med	Ka	Med	Ka	Med
Hela befolkningen	2,9	1,0	1,2	0,4	3,1	1,0	4,3	2,0		
Kön										
Kvinna	2,6	1,0	1,3	0,4	3,1	1,0	4,5	3,0		
Man	3,2	1,0	1,1	0,4	3,2	1,0	4,0	2,0		
Ålder										
15-24	2,8	1,0	1,4	0,5	2,9	2,0	5,1	3,0		
25-44	3,5	1,0	1,1	0,4	3,4	1,5	4,8	3,0		
45-64	2,7	0,7	1,1	0,3	3,1	1,0	3,8	2,0		
65-74	2,2	0,5	1,9	0,5	2,9	1,0	3,8	1,1		
Utbildningsnivå										
Ingen yrkesutbildning eller utbildningen på hälft	2,5	1,0	1,5	0,5	3,5	2,0	4,7	3,0		
Yrkeskurs	3,7	1,0	1,0	0,5	4,3	1,0	5,4	2,5		
Yrkeskola	2,9	1,0	0,8	0,2	3,0	1,1	4,2	2,2		
Yrkesinstitut	3,5	1,0	1,1	0,2	2,8	1,0	4,0	2,0		
Högskoleexamen (även YHS)	2,4	0,5	1,4	0,5	3,0	1,0	4,0	2,0		
Socioekonomisk ställning										
Lantbruksföretagare	18,2	17,0	0,2	0,0	10,0	1,0	7,3	5,5		
Annan företagare	3,8	1,0	0,7	0,2	3,0	1,0	4,7	2,0		
Högre tjänsteman	3,1	0,7	1,1	0,3	2,6	1,0	3,2	2,0		
Lägre tjänsteman	3,2	1,0	1,0	0,5	3,3	2,0	4,5	2,3		
Arbetstagare	2,9	1,0	0,9	0,3	2,9	1,5	4,4	2,2		
Pensionär	2,3	0,5	1,8	0,5	3,3	1,0	3,7	1,2		
Arbetslös, permitterad	2,6	0,6	1,2	0,5	3,6	1,0	4,2	3,0		
Studerande	2,6	1,0	1,6	0,8	3,6	2,0	5,4	3,0		
Sköter hushållet eller gör något annat	1,5	1,0	1,3	0,3	2,8	2,0	4,5	3,0		
Hemkommunens kommunstorlek, invånare										
<10000	6,5	1,0	0,6	0,2	3,7	1,0	3,0	1,0		
10000-24999	3,4	1,0	0,8	0,1	2,7	1,0	4,3	2,0		
25000-99999	1,5	0,8	1,3	0,6	2,7	2,0	2,4	1,0		
≥100000	1,6	0,5	1,9	0,7	3,6	2,0	6,0	5,0		
Hemkommunens kommunform										
Stadsaktiga kommuner	1,6	0,5	1,6	0,5	3,1	1,5	4,2	2,5		
Tätt bebyggd kommun	4,2	1,0	0,8	0,2	2,8	1,0	4,5	2,0		
Landsbygdsaktig kommun	6,3	1,0	0,6	0,1	3,9	1,0	4,2	3,0		
Trakt										
Hangö- och Ekenästrakten	5,4	1,0	0,7	0,2	3,3	1,0	2,7	1,0		
Åbotrakten	1,6	0,5	1,5	0,5	3,3	2,0	5,3	4,0		
Vasatrakten	2,9	1,0	1,2	0,5	2,7	1,0	4,3	2,0		

Tabellförteckning

Tabell 1. Exempel över friluftsstistikens medelfel	90
Tabell 2. Kommunernas näringsstruktur enligt bransch.....	91
Tabell 3. Befolkningens åldersfördelning och modersmål.	91
Tabell 4. Befolkningsmängdens utveckling i Hangö- och Ekenästrakten, Åbotrakten och Vasatrakten under åren 2008-2040 enligt kön och ålder. Källa: SVT Väestöennuste 2007–2040.....	92

Tabell 1. Exempel över friluftstatistikens medelfel

Exempel över friluftstatistikens medelfel															
Antalet ob-servationer	Rekreationssimning			Svampplockning			Stavgång			Spinnfiske, dragfiske			Padding		
	Deltagare	Deltagar %	Medelfel, %-enhet	Deltagare	Deltagar %	Medelfel, %-enhet	Deltagare	Deltagar %	Medelfel, %-enhet	Deltagare	Deltagar %	Medelfel, %-enhet	Deltagare	Deltagar %	Medelfel, %-enhet
Heila befolkningen	971	69,6	1,2	684	48,7	1,3	459	32,5	1,3	291	20,9	1,1	123	8,8	0,8
Kön															
Kvinnor	778	71,4	1,6	396	51,3	1,8	329	42,3	1,8	74	9,7	1,1	63	8,2	1,0
Man	636	67,2	1,9	288	45,6	2,0	130	20,4	1,6	217	34,6	1,9	60	9,5	1,2
Ålder															
15-24	176	83,9	2,8	49	28,2	3,8	29	16,5	2,8	41	23,6	3,2	28	16,1	2,8
25-44	470	74,4	2,0	209	44,6	2,3	123	26,2	2,0	98	21	1,9	45	9,6	1,4
45-64	608	65,7	1,9	340	56,1	2,0	242	39,8	2,0	121	20,2	1,6	47	7,8	1,1
65-74	160	53,6	4,1	86	56,2	4,0	65	40,6	3,9	31	20,7	3,3	3	2	1,1
Utbildningsnivå															
Ingen yrkesutbildning eller utbildningen på hälft	285														
Yrkeskurs	112														
Yrkeskola	266														
Yrkesinstitut	359														
Högskoleexamen (även YHS)	387														
Socioekonomisk ställning															
Lantbruksföretagare	10														
Annan företagare	90														
Högre tjänsteman	185														
Lägre tjänsteman	234														
Arbetslagare	362														
Pensionär	269														
Arbetslös, permitterad	41														
Studerande	175														
Sköter hushållet eller gör något annat	32														
Hemkommunens kommunstorlek, invånare															
<10000	270														
10000-24999	429														
25000-99999	238														
≥100000	451														
Hemkommunens kommunform															
Stadsaktiga kommuner	797														
Tätt bebyggd kommun	329														
Landsbygdsaktig kommun	262														
Trakt															
Hangö- och Ekenästrakten	404														
Åbolakten	668														
Vasatrakten	342														

Tabell 2. Kommunernas näringsstruktur enligt bransch.

	Service, %	Förädling, %	Jord- och skogsbruk, %	Övrigt, %
Hangö	61,5	37,1	0,5	0,9
Ingå	70,7	20,7	6,4	2,2
Ekenäs	69,3	24,6	4,4	1,7
Finby	50,9	33,7	13,7	1,7
Västanfjärd	63,0	23,2	10,3	3,5
S:t Karins	71,6	26,6	0,7	1,1
Nådendal	71,1	26,6	0,5	1,8
Pikis	65,6	30,4	2,6	1,4
Reso	66,8	31,9	0,3	1,0
Åbo	75,4	22,6	0,5	1,5
Malax	60,4	25,0	13,3	1,3
Korsholm	67,7	25,2	5,6	1,5
Vasa	72,2	26,2	0,4	1,2

Tilastojen vertailutietopankki 2004, Kunnat.net – kuntatiedon keskus.

Tabell 3. Befolkningens åldersfördelning och modersmål.

	Åldersfördelning, %			Modersmål, %		
	0-14	15-64	65-	finska	svenska	annat
Hangö	15,4	66,4	18,2	53,6	43,8	2,6
Ingå	18,5	64,3	17,3	40,4	57,1	2,5
Ekenäs	16,2	62,6	21,2	16,9	81,2	1,9
Finby	14,0	57,7	28,3	87,7	10,8	1,5
Västanfjärd	15,0	59,4	25,7	11,4	87,7	0,9
S:t Karins	20,2	66,1	13,6	93,2	4,2	2,6
Nådendal	18,2	66,5	15,3	97,4	1,5	1,1
Pikis	21,0	65,1	13,9	97,0	1,7	1,3
Reso	18,1	66,5	15,4	95,1	1,3	3,6
Åbo	13,3	69,4	17,3	88,4	5,2	6,4
Malax	14,8	61,8	23,4	9,1	88,6	2,3
Korsholm	19,7	64,1	16,2	28,6	70,5	0,9
Vasa	16,2	67,2	16,6	70,3	24,8	4,8

Väestö iän, kielen ja sukupuolen mukaan alueittain 1990–2007 (SVT: Väestörakenne 2008b).

Tabell 4. Befolkningsmängdens utveckling i Hangö- och Ekenästrakten, Åbotrakten och Vasatrakten under åren 2008-2040 enligt kön och ålder. Källa: SVT Väestöennuste 2007–2040.

15-74 -åringar, befolkningsprognos								
	2008	2010	2015	2020	2025	2030	2035	2040
Alla tre områden	273 733	275 496	280 603	280 460	275 606	274 150	274 187	273 646
Kvinnor	139 573	140 825	142 619	142 285	139 337	138 157	137 805	137 181
Män	134 160	134 559	137 984	138 175	136 269	135 993	136 382	136 465
15-24 år	47 388	47 443	46 698	43 873	44 179	45 663	45 864	45 928
25-44 år	96 891	96 688	96 578	99 407	97 846	95 489	95 142	94 179
45-64 år	97 589	97 544	92 933	89 129	88 904	88 892	88 896	91 595
65-74 år	31 865	34 721	44 394	48 051	44 677	44 106	44 488	41 944
Hangö- och Ekenästrakten	23 602	23 872	24 166	24 196	23 745	23 747	23 744	23 622
Kvinnor	11 622	11 748	11 901	11 895	11 629	11 578	11 521	11 433
Män	11 980	12 124	12 265	12 301	12 116	12 169	12 223	12 189
15-24 år	3 262	3 231	3 087	2 947	3 009	3 067	3 083	3 076
25-44 år	7 191	7 090	6 948	7 036	6 971	6 874	6 839	6 741
45-64 år	9 640	9 636	9 141	9 056	9 017	8 879	8 809	8 997
65-74 år	3 509	3 915	4 990	5 157	4 748	4 927	5 013	4 808
Åbotrakten	188 998	190 863	193 926	193 465	189 618	188 470	188 433	188 017
Kvinnor	97 808	98 746	100 135	99 759	97 449	96 566	96 345	95 919
Män	91 190	92 005	93 791	93 706	92 169	91 904	92 088	92 098
15-24 år	33 246	33 349	33 101	30 756	30 627	31 665	31 733	31 878
25-44 år	68 056	67 857	67 760	69 863	68 763	67 040	66 900	66 172
45-64 år	66 490	66 463	63 015	60 249	59 998	59 868	59 843	61 774
65-74 år	21 206	23 194	30 050	32 597	30 230	29 897	30 160	28 193
Vasatrakten	61 133	60 761	62 511	62 799	62 243	61 933	62 010	62 007
Kvinnor	30 143	30 331	30 583	30 631	30 259	30 013	29 939	29 829
Män	30 990	30 430	31 928	32 168	31 984	31 920	32 071	32 178
15-24 år	10 880	10 863	10 510	10 170	10 543	10 931	11 048	10 974
25-44 år	21 644	21 741	21 870	22 508	22 112	21 575	21 403	21 266
45-64 år	21 459	21 445	20 777	19 824	19 889	20 145	20 244	20 824
65-74 år	7 150	7 612	9 354	10 297	9 699	9 282	9 315	8 943